Dragoş GHIŢULETE

Partea dreaptă a capului

roman

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Dragoş GHIŢULETE

Partea dreaptă a capului

roman

CARTEA ROMÂNEASCĂ
2014

© 2014 by Editura POLIROM

www.cartearomaneasca.ro

Editura CARTEA ROMÂNEASCĂ

București, Calea Victoriei nr. 133, sect. I

ISBN ePub: 978-973-46-4718-7

ISBN PDF: 978-973-46-4719-4

ISBN print: 978-973-23-3065-4

Coperta: Radu Răileanu

Pe copertă: © iStockphoto.com/ssuni

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

DRAGOŞ GHIŢULETE s-a născut pe 20 martie 1974, la Piteşti. Ar vrea să locuiască într-o căsuţă, lîngă un gheţar unde nu se topeşte niciodată zăpada, şi să scrie în presa culturală. Stă însă într-un bloc comunist şi scrie despre nimicurile din politică. Îi place să schieze şi să asculte Tom Waits. Mai nou, s-a îndrăgostit de Norvegiana de pădure (o pisică uriaşă şi foarte arogantă). A absolvit Facultatea de Litere din cadrul Universităţii Bucureşti. A debutat în 2007 în volumul colectiv *Cartea cu bunici*, la Editura Humanitas. În 2010 i-a apărut primul roman, *Gluma rusească*, la Editura Cartea Românească.

I felt a Funeral, in my Brain,
And Mourners to and fro
Kept treading - treading - till it seemed
That Sense was breaking through.

Emily Dickinson

„Depresia este o boală a însingurării, şi oricine a suferit o formă majoră a ei ştie că impune o izolare îngrozitoare, chiar şi celor înconjuraţi de iubire – în acest caz o izolare provocată de aglomerare."

Andrew Solomon, *Demonul amiezii*

Doctorului Alexandru Matrozi

Sîntem singuri atunci cînd moartea ne dă tîrcoale?

Eram prea mic să-mi pun astfel de întrebări. Moartea însă îmi sufla greu în ceafă şi mîinile ei puternice îmi apăsau ochii. Tot ce voiam era să scap de durerea de cap. Pe 5 ianuarie 1986, după mai multe ore de agonie, un medic pune diagnosticul corect. Nu mai vedeam nimic şi auzeam doar voci care strigau undeva, departe de mine. După un sfert de secol, am vrut să-i mulţumesc celui care mi-a salvat viaţa. Aşa s-a născut această carte.

Capitolul 1
(Zăpezile lui Herman)

Sînt gol. Trebuia să fiu îmbrăcat. S-au descompus hainele? Imposibil, înaintea lor era părul meu, erau unghiile mele, nasul, picioarele, mîinile. Au degerat, nu le mai simţeam oricum în ultimele minute. Nici creierul nu mai funcţiona, visam că e cald, că prin vene îmi curge sînge fierbinte şi mii de peştişori îmi provocau mîncărimi în zona gîtului. Fugeau dintr-o parte într-alta a umerilor, o mai luau cîteodată şi la vale, pătrundeau în inimă şi acolo se opreau brusc. Apoi îşi reluau alergătura. Ştiam că sînt peştişori, pentru că aşa mă alinta ea. Peştişorule, noi doi trebuie să trăim în acelaşi acvariu. Nu, eu nu vreau să trăiesc în acvariu, vreau să alerg prin sîngele oamenilor, să le simt bătăile inimii, să ştiu ce-au iubit, ce simt atunci cînd mă opresc brusc şi ascult cum inima bate mai tare pentru că a întîlnit-o într-o seară, pe un drum cu zăpadă virgină. I-au îngheţat mîinile, e semn că peştişorii s-au oprit din alergătura lor. Şi umerii sînt reci, şi inima bate mai încet. Nenorocitul de acvariu, el e de vină. Putea să aibă orice în el, e prea mic, i-am spus că pentru mine nu e o soluţie să stau în acvariul ăla. Pereţii transparenţi de atîta apropiere, lumina puternică ce nu-mi dădea pace, eu voiam întuneric. Noaptea, în zăpadă, peştişorii alergau mai abitir ca o herghelie de cai sălbatici. În teritoriile lor, numai ale lor, făceau legea. Îşi alegeau lumina amurgului, cu soarele roşu, şi în lumina de sînge căutau inima şi se opreau cînd inima era rece, cînd nu tresărea la venirea ei. Apoi era suficientă o amintire, ca o căldura a tot ce fusese odată să străbată teritoriile şi ei, caii şi peştişorii, să îşi reia fuga. Se întreceau. Ei, peştişorii, zburau şi se amestecau în coamele albe şi negre, de nu mai ştiau,

atunci cînd se opreau la vreo inimă în care pulsa dorul de ea, cine a cîştigat.

Sînt gol şi sub mine nu este zăpadă. Oare sîngele fierbinte prin care aleargă peştişorii a topit-o? E rece, e ca piatra rece de pe care tocmai s-a topit zăpada şi a venit noaptea. Nu sînt în zăpada, sînt culcat pe o lespede de piatră. Sau de fier. Lîngă mine sînt doi oameni care se mişcă prin încăpere şi aduc în jurul meu tot felul de ustensile pe care nu le-am văzut niciodată în viaţă. În fosta mea viaţă, pentru că acum îmi dau seama că eu nu mai trăiesc. Iar ei ştiu asta. Şi cînd unul dintre ei vorbeşte la telefon şi spune că nu a găsit nici un act, doar un bărbat îngheţat în zăpadă, am ştiut. Mi-a ieşit. Acolo, la 3.000 de metri, în Alpii austrieci, am reuşit. Apoi, pe măsură ce bărbatul explică la telefon, îmi piere uşor, uşor, zîmbetul de pe buzele fierbinţi. Care mă ardeau în continuare, în care peştişorii se zbăteau şi coborau şi urcau. Uitasem de sistemul de monitorizare de la geacă. Uitasem de micuţul circuit care e făcut să salveze vieţile celor rătăciţi pe munte. Dar eu nu voiam să mă rătăcesc, voiam doar să nu fiu găsit. Am transpirat brusc, cred că m-am mişcat puţin, pentru că bărbatul a pus mîna pe mine.

— Dacă nu e mort, întreabă.

Am transpirat rece cînd am auzit cuvîntul autopsie. Asta mai trebuia, să mă despice acum ca pe un animal, să se uite în măruntaiele mele, să vadă peştişorii. M-am cutremurat din nou, nu, nu trebuie să afle nimeni de peştişorii noştri. Ar muri dacă cineva ar pătrunde în sîngele prin care ei aleargă.

După toate cîte am făcut, poate că asta merit. Să fiu despicat, să se afle ce se ascunde acolo, înlăuntrul acestui corp de care începusem să mă tem. Doar peştişorii să nu păţească nimic, ei să fie liberi să se mişte în voie prin sîngele meu. Aş putea deschide ochii, simt asta, căci mi se zbat doi micuţi sub pleoape. Au nimerit acolo atunci cînd m-am mişcat, deşi n-aş fi vrut, pentru că în zona aia nu prea e sînge. Şi nu trebuia să mă mişc, nu trebuia. Apar durerile de cap. Cînd acul acela mare a pătruns în

coloană, s-a făcut linişte. I-am scos din habitatul lor şi i-am adus mai aproape de ceva ce nu vreau să vadă. Ei n-or să ştie, nu trebuie să ştie niciodată ce mi s-a întîmplat. Şi nici ce s-a întîmplat cu ea. Trebuie să rămînă acolo, aşa cum arătau pe felicitarea pe care mi-a dat-o de ziua mea. Doi peştişori care se sărutau. Erau atît de frumoşi, coloraţi şi cu ochii mari. *Încearcă să urmăreşti degetul, stînga şi dreapta, stînga şi dreapta... îl pierdem, are privirea fixă, nu cred că aude...*

Autopsia, sau examinarea medicală a unui corp neînsufleţit în scopul determinării cauzelor decesului, este efectuată în cazul deceselor subite survenite în condiţiile unei stări de sănătate aparent bune, sau la cererea familiei decedatului, ceea ce în situaţia mea nu era cazul.

Autopsia legală diferă de cea din spital din punct de vedere al scopului. Plecînd de la determinarea cauzei de deces, pe cît posibil, medicul legist trebuie să stabilească şi maniera morţii (naturală, accident, sinucidere?), identitatea decedatului (în cazul în care nu este cunoscută, situaţia mea) şi ora decesului.

Primul pas al autopsiei este examinarea externă completă. Sînt măsurate şi înregistrate înălţimea şi greutatea şi identificate semnele distinctive: aluniţe, cicatrici sau tatuaje. N-am aşa ceva.

Examinarea internă presupune o incizie în formă de Y sau U plecînd de la umeri, de-a lungul sternului şi pînă la osul pubian.

Sînt separate apoi pielea şi ţesuturile pentru expunerea cavităţii toracice şi abdominale.

Se îndepărtează apoi coastele pentru expunerea gîtului şi a organelor de la nivelul pieptului. Această deschidere permite îndepărtarea traheei, glandei tiroide, esofagului, inimii, aortei toracice şi plămînilor, urmate de organele abdominale: ficat, colecist, pancreas, fiere, glande suprarenale, rinichi, uretere, aorta abdominală, vezica urinară şi organele reproducătoare.

Organele sînt apoi examinate de un patolog, care identifică orice modificare vizibilă. Unele afecţiuni,

cum ar fi ateroscleroza, ciroza hepatică, boala arterială coronariană, pot produce schimbări la nivelul organelor afectate.

În final, în funcţie de situaţie, organele pot fi reintroduse în corp şi corpul este închis, sau pot fi păstrate pentru noi cercetări. Viaţa peştilor într-un corp supus autopsiei. Ar fi un titlu bun pentru un film.

Nu au voie însă să mă despice pînă nu vine cineva din familie. Dar n-au pe cine să cheme. Nu îmi ştiu identitatea, înţeleg că au anunţat şi aşteaptă să mă caute cineva. Părinţii mei ar fi început să se certe acolo lîngă mine. Nici nu cred că m-ar fi băgat în seama. Ei şi-ar fi văzut de-ale lor, de superficialitatea de care n-au scăpat niciodată şi pe care au luat-o drept ţintă în ceea ce s-a numit a fi viaţa lor. Aş fi tentat să îi dau dreptate lui, pentru că sigur ar fi zis că nu e nevoie să mă ia acasă. Există şi aici crematorii. Şi apoi, altfel pleci spre ţara ta cu o urnă de cenuşă, nu trebuie să faci tot felul de formalităţi pentru a repatria trupul ăsta îngheţat, cu ochii care ard. Aş fi auzit-o cum urlă şi se dă cu capul de lespedea de fier, nu se poate şi acum să îmi faci una ca asta, a fost totuşi copilul nostru, nedoritul nostru, nenorocitule din cauza ta a ajuns aici, uite-l, gol aşa cum era cînd a apărut în lume. Atunci cînd tu nu ai venit să-l vezi decît după două săptămîni, cînd ţi-am zis că e atît de bolnav încît sînt şanse mici să scape. Şi ai venit, te-ai uitat cîteva secunde la ghemul ăla de carne, aşa ai şi zis, un ghem de carne, şi apoi ai plecat iar în treburile tale, tot timpul treburile tale. Habotnică, ar fi şoptit el, dar nu ar fi avut curajul s-o înfrunte. Trebuie îngropat creştineşte, nenorocitule, măcar atît merită. Da, da, ar fi mormăit el, dar dacă copilul nostru ar fi vrut altceva? Că el tot timpul voia altceva. Dacă şi-ar fi dorit să fie îngropat creştineşte nu s-ar fi… Al nostru?, al meu, ar fi urlat, nu a fost niciodată al tău, om fără suflet ce eşti. Şi s-ar fi certat aşa ore în şir pînă ar fi fost daţi afară din sala întunecată, iar eu mi-aş fi reluat şirul gîndurilor de-acolo, de la ea. De la ilustrata frumoasă pe care mi-a dat-o. Cu peştişorii

care se sărutau. Mi-am ţuguiat şi eu buzele şi iarăşi l-am auzit pe bărbatul în halat, că trebuie să o lase mai uşor cu schnapsul pentru că are vedenii.

Rîsul ei. După ce ea n-a mai fost lîngă mine, rîsul ei îmi revenea în minte cel mai des. Şi cînd am început să le caut pe ele, o căutam de fapt pe ea, rîsul ei şi privirea amuzată cînd îmi ţuguiam buzele şi imitam peştii.

Într-o vreme, ce mult a trecut, erau ai noştri. Erau peştişorii noştri. Apoi ea a vrut să-i ia. Dintr-o generozitate pe care nu mi-o recunosc uşor, am acceptat. Apoi am rugat-o să îmi lase unul. Nu ştiam că îi fac mai mult rău aşa. Ei trebuie să fie doi, aşa ca noi. O să moară de dor, o să se stingă încet aşa cum ne-am stins noi. De multe ori îl vedeam cum îşi mişcă buzele de parcă mă ceartă. Atunci şi le ţuguia mai mult, şi aripioarele i se zbăteau, la început se chinuia să dea din ele, apoi prindea curaj şi parcă voia să zboare. Îl simţeam cum încearcă să părăsească sîngele aproape închegat. Era o mlaştină pentru el, nu se mai putea zbengui în voie. I se lipea încet de aripi şi, parşiv, lichidul prindea crustă pe ele nu repede, pentru că şi-ar fi dat seama şi ar fi sărit, ci încet, ca animalul acela mare şi frumos pe care îl admira, care era în stare să aştepte ore, zile, săptămîni, ani, o viaţă întreagă doar pentru ca ghearele să se înfigă la timp în trupul cald. Săritura era perfectă. Aşteptarea. Iar sîngele nu apuca să prindă crustă. Iar lichidul spinal devenea din incolor ca o băutură tulbure. Încă puţin şi se coagula. Sub 2.400 de globule albe înseamnă moarte. Era fascinat, cu ochii lui care se chinuiau să prindă aceeaşi direcţie, ar fi sărit în ajutor, dar sîngele greu îl împiedica să sară, aşa că asista la spectacol. Vedea gheara mare care sfîrtecă trupul, sîngele cald ţîşnind, şi, nu se poate, căuta nu beregata aşa cum ar face orice mare prădător, îl căuta pe el. El era victima. Marele prădător nu voia carne, nu voia sînge. Îl voia pe el. Îl privea cu ochii care se chinuiau să aibă aceeaşi direcţie, îi vedea privirea calmă, o privire după multă aşteptare. Aripile grele nu mai voiau să se

mişte. Şi marele prădător nu se grăbea. Îi vedea sîngele proaspăt şi gros cum i se prelinge pe gît, nu era ca al lui, dacă ar fi avut acelaşi sînge ar fi putut să se mişte în voie, şi îi căuta ochii, să vadă dacă spun ceva. Dar ochii, pentru că aveau aceeaşi direcţie, nu spuneau nimic. Reci, fixau ceea ce el n-ar fi vrut să vadă. Acea mlaştină, acel roşu închegat în care se zbătea de ani şi ani.

Explorarea trupului. Vreau să încep cu capul. Uneori, cînd mă uit în oglindă, aş vrea să nu mă vad. Să fie doar ea, să o văd doar pe ea cum aleargă şi rîde. Eu să fiu doar în imaginile jucăuşe din ochii ei. Să fiu mic şi să pot să mă plimb în voie prin ochii ei. Să alerg şi eu o dată cu ea. Şi după multă alergătură să mă opresc. Cu obrajii îmbujoraţi, o văd cum îşi plimbă degetele prin zăpada proaspătă de pe capota maşinii. Se opreşte şi miroase pulberea fină. Eu, din ochii ei, privesc fascinat cum îi curge printre degete. Nu mi-e frig deloc. Noi doi iubim zăpada. Mă izbesc cu capul de pereţii irisului. Am simţit că s-a întristat brusc. Privirea mi s-a oprit pe umflătura de la mînă. E speriată, crede că i-a rămas ciobul acolo. Dar nu e niciun ciob, i-am zis că poate e peştişorul auriu pe care l-am zărit amîndoi în acvariul de la bistro. Ne opriserăm după o alergătură zdravană prin ninsoare, în geamul acela curat ne uitam şi ne zgîiam încercînd să desluşim, printre imaginile noastre, acvariul. Eu îi spuneam că o văd doar pe ea, că imaginea mea în geam nu se vede. Că o văd pe ea din spatele ochilor. Eu nu sînt acum aici, am dispărut în acvariu. Care acvariu, se prefăcea că nu îl vede. Iar el se mişca încet printre alge, aveam impresia că se ascunde de noi. Nici nu ne vedea. Am intrat tiptil în bistro, era întuneric. E închis, mi-a şoptit, iar eu i-am zis că o să deschidă special pentru noi. Ne-am apropiat de acvariu. Ea şi-a lipit ochii de geam. Şi atunci eu m-am tras speriat înapoi. Herman, dacă ne prinde o să spunem că peştişorul din acvariu a fugit de la noi de-acasă şi am venit după el. Şi-a mişcat speriată ochii, iar eu m-am izbit iar de irisul ei. Peştişorul s-a oprit şi s-a uitat la ea cu ochii lui care nu puteau să prindă

aceeaşi direcţie. Şi atunci eu m-am văzut în ochii lui. Stăteam culcat în poziţia aia incomodă, cum poţi să stai aşa pe un pat, ca o broască ţestoasă, mă întreba. Nu eşti contorsionist. Nu mi se vedea capul, îl ascunsesem. Nu puteam să-l ridic. Apoi, îl simţeam cum coboară uşor spre gît. Deja e mai bine. În eşarfa lungă mă simt mai bine. Atinge marginile geamului şi eu pot să mă prostesc plimbîndu-mă dintr-o parte în alta a umerilor. S-a tras brusc în spate cînd o lumină s-a aprins în spatele tejghelei şi peştişorul şi-a reluat plimbarea solitară printre alge. Nu ne-a văzut, mi-a şoptit, şi atunci am muşcat-o uşor de mînă. Vezi, vezi că nu e ciob, i-am zis şi mi-am reluat plimbarea în jurul gîtului ei. Şi-a lipit încheietura mîinii de geam iar peştişorul şi-a apropiat buzele. Au stat aşa cîteva secunde, geamul pulsa. Distanţa dintre acvariu şi ea se micşora. Mă temeam că o să cad în apă, eşarfa mai avea puţin şi o atingea, iar eu, spînzurat de un singur ciucure, mă rugam să se tragă în spate. Ştiam că dacă o să cad o să mă lupt cu peştişorul auriu, şi nu voiam asta. Cine ştie, poate că nici nu m-ar fi văzut. El o vedea doar pe ea şi aşa aş fi reuşit poate să mă ascund printre alge. Umflătura dispăruse. Iar eu nu mai eram în pericol să cad în apă, lîngă peştişor. În schimb, el era ameninţat. Herman, un peştişor nu poate înota în zăpadă. Chiar dacă e fină. Lui îi trebuie apă, dar eu nu o luam în seamă şi mă aşezam pe aripioarele lui şi îi spuneam să alergăm prin zăpadă. O să lăsăm banii în spatele barului, nu, nu furăm. Am luat doar carafa de vin. M-am aşezat iar în poziţia incomodă. Dar mie îmi plăcea. Aşteptam să văd cum lichidul roşu se apropie de buzele ei. Atunci mă bucuram cel mai mult. Pentru că după gît urmează pieptul. Cobora spre sînii ei frumoşi. Cred că intenţionat îl lăsa să curgă. Nu mult, puţin, cîteva picături care se opreau. Şi aş fi vrut să i le sorb eu, dar nu puteam. Nu puteam întoarce capul. Mai încearcă, dar nu vreau să îmi pătez bluza. Deja sîntem aproape de pîntec. Peştişorule, să nu ne spui că am intrat aici. Nu facem nimic rău. O să plătim, îi lăsăm banii în spatele

barului sau poate chiar aici lîngă tine. El se plimba în continuare printre alge, dar acum ştiam că ne-a văzut. Paharele aproape se ciocneau, nu voiam să facem zgomot. Şi dacă ne-ar fi auzit i-am fi spus că nu sîntem hoţi. Că am intrat aici pentru că după atîta zăpadă trebuia să bem un vin şi să ne încălzim. Nu cred că ne-ar fi dat afară. Ne-ar fi lăsat să stăm la masa din colţ, lîngă acvariu. Ştia doar că e masa noastră. Ar fi dat din cap, ştiu că şi-ar fi mîngîiat şi barba mare, şi ar fi zis, fie, staţi. Dar să nu stingeţi lumina de la acvariu. Peştişorul e cel mai frumos cadou pe care l-am primit. Şi el fără lumină moare. Ştim asta, ar fi spus ea, ştim că peştişorul dacă nu are lumină moare. Deja sînt aproape de coapse. Poate doar cîteva felii de pîine prăjită cu roşii şi ulei de măsline. Sînt bune. A, şi usturoi, dacă nu vă deranjează spune, iar noi rîdem cu gura pînă la urechi. Cu vinul ăsta, puteţi să mai luaţi dacă vreţi, dar să lăsaţi banii lîngă acvariu, eu nu mai stau mult. Poate vreţi să va încălziţi după alergătura prin zăpadă. O să îmi las o barbă aşa mare, ca a lui. Dar o să mă gîdile cînd mă săruţi. Hei, Nicolas, tu gîdili atunci cînd săruţi? Mă trage uşor de mînă, Herman, nu intra pe un teritoriu privat. Eu nu o bag în seamă şi atunci cînd Nicolas îşi mîngîie iarăşi barba mare mai pun vin într-un pahar. Haide, spune-ne. Văd deja cum picură vinul pe barbă. Dar nu pot să îl sorb. Oare dacă îi cer cheia, of, Herman, tu niciodată nu o să poţi schimba nici măcar un bec. Dar cheia, dacă aş fi avut-o, aş fi putut schimba cursul apei. Puteam să prind cu ea capătul ruginit şi doar strîngeam. Apoi totul se rezolvă. Da, de la sine. Sigur, ar fi zis rîzînd în hohote. Şi Nicolas ar fi urmat-o. Pe barba asta mare a mea, Herman, că nu poţi schimba ceva. Eu mai dau o carafă cu vin. M-aş fi prefăcut că nu i-am auzit, da, şi aş fi aşteptat o încurajare din acvariul care începea să mă enerveze. Pentru că peştişorul ne ignora. Şi ei mă ignorau, vorbeau încet aşa ca să nu-i aud. Încercam să îi prind cu privirea, să îmi adun ochii, dar nu reuşeam. Unul fugea către acvariu iar celălalt se zbătea să o prindă pe ea. Atunci o iubeam

cel mai mult. Rîdea, vorbea cu Nicolas, dar mă strîngea uşor de mînă. Şi o mîngîiam pe umflătură. Dispăruse de-acolo, dar se mutase mai jos, pe picior. Ce teritoriu vast, spunea Nicolas, dacă vreţi vă fac istoria vinului. E mai vechi decît berea, îl întărîtam. Hai, că Ghilgameş l-a îmbătat pe Enkidu cu bere. Dacă avea vin, nu cred că reuşea. Vinul meu l-ar fi ţinut treaz pe eroul tău şi ar fi reuşit să păstreze floarea vieţii. Trandafir, întrebam, şi mă uitam în ochii ei mari în care alerga un peştişor auriu. Mă strîngea iar uşor de mînă. O mîngîiam încet pe umflătură. Nu e de la ciob, îi spuneam, iar ea deja rîdea cu Nicolas. Dacă îmi dai vederea cu pisică, o pun lîngă acvariu, şoptea Nicolas. Dar eu nu vreau ca ilustrata cu pisică să stea lîngă peştişor. De fapt, nu mai ştiam dacă e cu peştişor sau cu pisică. E negru, da, e negru, şi bea vodcă. Cum, nu vin de-al tău, întreba ea. Draga mea, dacă vrem să falsificăm literatura o să spunem că bea vin de la Nicolas. Dar el bea totuşi vodcă. Bine, fie. Motanul tău şi pisica mea. Hai să vedem ce pot face împreună.

Ne-am oprit privirile pe faţa lui Nicolas. Avea lacrimi pe obraji, ne-a întrebat încet dacă poate să îşi ia un pahar şi să stea cu noi. Sigur, pentru că şi noi am dat buzna prima oară, erai singur la masă şi ne-ai spus că închizi. Dar ţi s-a făcut milă de feţele noastre înfrigurate şi ai spus că ne poţi oferi nişte vin. Ne-am mirat, nu înţelegeam dacă eşti patronul sau doar un chelner care nu are chef să mai stea. Am fi înţeles oricum, era seara de ajun. Chiar ne-am gîndit, mai ţii minte Herman, aşa am spus, dar poate că vrea să meargă acasă, îl aşteapta un brad, o familie. Tu ai spus că după felul în care socoteşte la masa aia mica de lîngă bar, nu are familie. Că poate s-ar bucura să intre cineva şi să-i cînte. Şi cu vocea ta groasă, doamne, Herman, cît de fals cînţi. Nu, nu începe iar. E singurul colind pe care îl ştiu. Dar îl ştiu bine şi cu intonaţie. Prima oară cînd l-am cîntat, se făcuse linişte în cabana de lîngă Sibiu, focul trosnea în sobă, iar eu spuneam povestea lui Pătru. Şi a şarpelui care şade între lunci. Şi striga. N-am mai strigat, l-am

cîntat încet. Şi Nicolas s-a ridicat de la masă şi a cîntat şi el un colind. În româna lui stricată, dar a sunat foarte bine. S-a dus apoi şi a aprins luminiţele bradului, le stinsese cu puţin timp înainte să intrăm noi. Voia să închidă şi să meargă acasă. Acasă, nu la el, pentru că „acasă" pentru el înseamnă vreo 3.000 de km, ci la garsoniera micuţă de la parterul unui bloc vechi. Doi cîntăreţi i-au trecut însă pragul. Tinereţea voastră m-a făcut să spun că de fapt nu e închis. Şi apoi, ce era să fac? Să merg iar în camera aia rece, să ascult muzică şi să mă gîndesc dacă mi-a mai ieşit o zi de afaceri? Da, mi-a ieşit oricum, am avut clienţi mulţi azi. Şi ieri la fel. Dar nu sînt ca voi. Ei consumă mult, mie îmi convine, dar nu vorbesc cu mine. Mă privesc cu un respect ciudat, li se pare că nu e în regulă ca un francez să vină să facă afaceri în România. De fapt nu înţeleg cum de eu pot fi şi patron şi chelner. Dar la noi, aşa se face. Sînt aceste *bistro* mici, cu lemn vechi, cu mese puţine. Mă descurc singur.

Deja nu-l mai ascultam, îi priveam încheietura. O umflătura mică pulsa.

Mi-am mişcat iarăşi mîna. A tresărit de fapt fără voia mea. Mi-o luase în alergătura lui prin zăpadă. Se mişca stînga-dreapta pe lespedea de piatră. O altă mînă, nu e a mea, mă pipăie pe gît. Apoi mi-o ridică şi îmi caută pulsul. Stă preţ de cîteva secunde cu încheietura mea în mîna lui, e o mînă mare, cu degete lungi. Îmi vine să deschid ochii şi să văd cum arată bărbatul care se uită, sînt convins că mă fixează cu privirea. Mă simt protejată, aşa îmi spunea şi ea cînd îi luam încheietura şi o mîngîiam. Mă simt protejată să îmi las mîna mea mică în mîna ta mare, parcă dispare atunci cînd o cuprinzi în pumn.

Apoi am simţit cum mă ia pe sus, mă ridică de pe lespede şi mă aşază pe un pat. Vomit pe pantalonii lui. Îmi ridică capul, mă ia uşor de frunte, şi se uită în ochii mei, apoi îl apropie uşor de piept. E puţin rigid, mă doare. A trecut o veşnicie între muntele rece şi plin de zăpadă şi patul cald. Aprinde o lampă şi iese încet. Uşa se închide în urma lui. E cald în încăperea

asta, mă furnică pielea. Aş vrea să deschid ochii şi să văd unde sînt. Dar nu pot, pleoapele mi s-au lipit. Ce i-aş spune dacă ar fi lîngă mine? Cînd ne-am întins atunci în zăpada, era dimineaţă, ieşisem să bem cafeaua pe terasa de lîngă cabana, mi-a spus că nu vrea să deschida ochii cît stă întinsă. I-am închis şi eu, ne-am ţinut de mînă şi am început să îngînăm. Era soare şi ea încerca să spună ce mormăiam eu, şi eu să aflu ce bolborosea ea. Nu reuşeam niciunul să ne descoperim cuvintele. O singură data mi-a ghicit spusele. Sînt peştişorii care aleargă în zăpadă pe sub noi, asta spusesem cu ochii închişi şi cu mîna ei mică în mîna mea. Apoi a zis că vrea să îşi pună schiurile în picioare şi să coboare cu mine. Să o învăţ eu, să nu mai aşteptăm monitorul. Şi apoi să ne ţinem de mînă cînd coborîm. Nu se poate să ne ţinem de mînă, o să cădem. Şi ce dacă, Herman, ce dacă o să cădem. E zăpadă moale. Atunci eu făceam pe seriosul şi îi spuneam că dacă vrea să înveţe să schieze să lase alintăturile astea şi să asculte tot ce-i spun. Devenea şi ea brusc serioasă, nu mai vreau să învăţ, du-te tu şi aleargă pe munţi, te aştept la cabană. O să stau cu doamna bătrînă care ne face cafeaua şi o să te bîrfim şi o să rîdem de tine. Mă întorceam spre seară, încă nu se întuneca, şi alerga spre mine cînd mă vedea cum îmi scot schiurile chiar în faţa cabanei. Vinul fiert pentru omul munţilor, îmi întindea un pahar aburind. Mîine vin cu tine, mi-a spus doamna bătrînă că femeia trebuie să-şi urmeze bărbatul. Şi o să schiez şi eu. Dar, şi îşi pleca ochii în zăpadă, trebuie să mă înveţi. Cît am încercat s-o conving că în cîteva zile, dacă îl ascultă pe băiatul de la cabană, care asta face, îi învaţă pe oameni să schieze, o să înveţe, n-a vrut. Ori mă înveţi tu, ori nu schiez. Mă plăteşti, întrebam în timp ce sorbeam din vinul fierbinte, dacă plăteşti bine, mă mai gîndesc. Dar, şi aici iar luam tonul serios, asculţi tot ce-ţi spun.

Dar mîna o durea şi i-am spus eu să renunţe. Nu se plictisea, vedeam că poate să stea minute bune în şir să se uite la crestele înzăpezite. Seara ne adunam în salonul cabanei, aşa îi spunea, salon, era o camera

mai mare, avea un şemineu, dar era de formă, încălzirea se făcea tot de la caloriferele electrice. Băiatul care ne dădea vinul fiert de la bar avea un defect la mîna dreaptă. O ţinea lipită de corp, şi l-am rugat să mă lase pe mine să pun vinul în căni. S-a uitat speriat şi a zis că asta e meseria lui, să pună vinul în căni. I-am şoptit că îmi place să fac asta, să mă lase, şi el să îşi vadă în continuare de telefonul mobil. Nu ştiam la ce se concentrează aşa tare, stătea cu capul plecat şi cînd m-am aplecat să văd ce face, scria de zor cu mîna stîngă pe telefon. În pustietatea asta, cînd am semnal, îmi scriu cu sora mea. N-am mai văzut-o de mult timp, tot zice că o să vină pe la mine. Am vorbit prea mult, mă întreabă plimbîndu-şi degetele mîinii stîngi pe umărul drept. Îşi masa braţul, se uita la mese să vadă dacă cineva mai vrea de băut, apoi îmi spunea că trebuie să meargă repede la baie. Dacă pot să mă uit pentru cîteva minute la bar, mi-ar fi recunoscător. Ea zîmbea, mă privea cu coada ochiului şi încerca să poarte o conversaţie cu mustăciosul care stătea chiar în faţa ei. I-am zis că cei care stau faţă în faţă la masă se ceartă. Doar unghiul de 90 de grade poate facilita comunicarea. Cei care stau unul lîngă altul, de obicei se ignoră. Nici n-am simţit cînd peştişorii au început să alerge. M-am ridicat brusc de la masă şi am fugit în cameră. Cred că am stat întins vreo jumătate de oră, ea mi-a zis că am adormit de-a binelea, am coborît, dar nu mai era nimeni în salon. Băiatul de la bar ne-a întrebat somnoros dacă mai vrem ceva. I-am zis că nu, vrem să ieşim puţin afară. Dar sînt minus multe grade, staţi să vă dau o blană mare, o avem aici şi încăpeţi amîndoi sub ea. Mîna îi pulsa sub blana de urs, am zis eu, ea rîzînd în hohote mi-a spus că sînt mai multe *blane*, blăni, am corectat-o, de oaie sau de altceva. Dar nu de urs. Iar lupii nu au o blană aşa moale. Frigul, atunci cînd nu bate vîntul, îţi lipeşte nările, îţi arde faţa, dar nu te face să întorci privirea. Te poţi uita la zăpada care parcă geme sub greutatea gerului, la stelele care clipocesc, la aburul care iese din gură. O ţigară, pe care mi-o aprind cu greu, şi

fumul se confundă cu aburul care iese din gura ei. E mai albastru al tău, îmi spune, al tău e alb, o mîngîi pe mînă, încheietura a îngheţat, îşi strecoară uşor braţul pe sub polarul meu. Să nu strîngi.

Trăim să ne protejăm tăcerile. Cînd eram mic şi veneam de la joacă prin zăpadă, bulgăreală, cum îi spuneam, mă uitam cu ochii pironiţi în televizorul alb-negru din care mai scăpa cîte un concurs de schi. Priveam fascinat la trupurile acelea care alunecau pe zăpadă şi mă gîndeam că atunci cînd o să fiu mare, o să fiu ca ele. Că trupul meu gol va aluneca prin zăpadă. Nu ştiam încă de schiuri, eu mă gîndeam că plutesc pe deasupra zăpezii. Vedeam că au ceva în picioare, nişte beţe lungi, da, nişte beţe lungi spunea şi bunicul, care costă mult şi nu ne permitem aşa ceva.

Strîngeam din dinţi şi mergeam pe derdeluşul de lîngă bloc. Acum, n-am mai trecut demult pe-acolo, au apărut case, vile. Atunci era un teren înclinat şi apoi porumb. Aparţinea unităţii militare. Ei, prietenii de la bloc se dădeau cu săniuţa, eu încercam să imit mişcările de la televizor. Nu aveam decît bocancii în picioare, care de bine de rău alunecau pe zăpada îngheţată. Cădeam de multe ori, dar cînd ştiam că am reuşit o mişcare, aşa ca a celor din concursurile sportive, eram tare mîndru. Chiar dacă ajungeam acasă ud pînă la piele, julit, lovit la genunchi. O dată mi-am luxat tare încheietura mîinii drepte. Simţeam furnicături pînă mai sus de umăr. N-am spus nimănui, am aşteptat să treacă singură durerea, mi-era teamă că n-o să mă mai lase bunicul pe derdeluş. Erau două scînduri, cam de lungimea unei umbrele, late cam ca echerul de la şcoală, aveau o stofă prinsă în cuie. Au fost primele mele schiuri. Cînd mi le-a arătat bunicul am început să plîng. Am sărit de gîtul lui, am uitat cred să spun mulţumesc. Muncise mult la ele, se şi tăiase la mînă. Mi le-am pus cu teamă în picioare. Am văzut că stofa ţine, nu se rupe. Am plecat încrezător spre derdeluş. Mi s-a făcut frică în apropiere, mă gîndeam că n-o să alunece cu toată ceara de la lumînări cu care erau unse pe talpă. Am

început s-o iau la vale cam tare, urlam de bucurie, înaintam pe pîrtie, nu puteam să fac nici o mişcare, nici la dreapta, nici la stînga, am căzut cînd să ajung jos. Am rămas întins, era prima oara cînd schiam. Mîna dreaptă mă furnica din nou, iar durerea de cap am pus-o pe seama căzăturii. Nu ştiam că are o cu totul altă cauză, o voi afla mult mai tîrziu.

Mi-e frig, hai să mergem în cabană. Intrăm, cu mîna ei dreaptă pusă pe mîna mea dreaptă. Arătăm ca un cuplu regal care a intrat în castel, îmi şopteşte. Să nu ne audă valeţii, ei cred că dormim la ora asta. Da, şi doica s-ar supăra dacă ar şti că am ieşit afară în ger. S-a umflat puţin, cred, de la frig. Bem vin fiert şi ne amintim de copilărie. Nu vorbim niciodată despre viitor, întotdeauna doar despre trecut. Îl cunoaştem şi nu ne mai face surprize. Îi pun mîna pe buze, hai, te rog, să nu vorbim despre ce-o să fie. Că nici unul dintre noi nu ştie asta. Nu-ţi place să faci planuri, da, am observat că nu putem vorbi despre noi, despre ce-o să facem noi mai încolo. Hai să vedem ce putem face acum, îi spuneam, şi îi apucam cana de vin, i-o duceam uşor la gură. Sorbea, dădea capul pe spate, şi îmi spunea că aşa îi dădea bunica ei să bea ceai cînd era răcită şi stătea în pat. Mi s-a făcut brusc dor de o masă mare, cu oameni dragi în jurul ei. Cu părinţi, bunici şi copii. Cu capul familiei care să spună cîteva cuvinte înainte să începem să mîncăm. Cu noi, copii, care ne dăm ghionturi şi aşteptăm desertul, cu noi adolescenţi care aşteptăm să se termine mai repede prostia asta de reuniune, cu noi adulţi care să vorbim, dar să ne gîndim fiecare la ale noastre. Cu ei, bătrîni, zîmbind şi amintindu-şi de mesele cînd erau copii, de capul familiei care rostea o rugăciune şi apoi se aşezau. Dar nu-i spun, mi-e teamă că i-aş face rău. Închid ochii şi văd o astfel de masă. O văd pe ea lîngă mine, puţin mai încolo e fratele ei, acum un adult care se uită numai la tavan, sînt părinţii, bunicii. E zarvă mare. Bunicul chel, un hîtru care e roşu la faţă de cît vin a băut, spune glume uşor porcoase. Presară vorbele cu: astăzi, am întrebat medicul cum stau cu inima. Şi mi-a zis, adică vrei să

ştii ce poţi să bei, vin sau ţuica. Hai, fie, vin, dar să nu exagerezi. Inima mea, de parcă ar şti el ce e în inima mea. Să facă şi el cîte am făcut eu şi apoi să vină să-mi lege cauciucul ăla de mînă. Înainte de astfel de mese îşi lua tensiunea că să ştie ce poate să bea. Bunica, uşor ameţită de ţuica fiartă, tot întreabă dacă mai vrem ceva. Brusc mi se face rău. Aş vrea să fiu singur, însă mi-e ruşine să mă ridic. Mă concentrez doar la paharul de vin din faţă şi la durerea de cap. Îi strîng mîna, o doare. Dacă vrei să ieşi puţin afară, du-te. Simt că vrei să fii singur.

Recunoaşte, te bucuri că din cauza mîinii nu pot să schiez cu tine. Haide, Herman, recunoaşte că îţi place să schiezi singur. Ştiu, ţi-ar fi teamă că ar trebui să ai grijă şi de mine, nu te-ai putea bucura de vîntul care îţi bate în faţă şi te face să lăcrimezi.

— De ce schiai singur pe vremea aia oribilă? Nu ţi-a zis nimeni pînă acum că muntele nu iartă?

Am tresărit. Mă uit la faţa lui, îl văd mai bine acum. Are în mînă o cană din care ies aburul şi mirosul inconfundabil de vin fiert. E cam buhăit, are cearcăne mari şi o mică cicatrice sub ochiul drept. Părul îi atîrnă pe lîngă urechi şi din nas, atunci cînd se apropie de faţa mea şi îmi întinde cana, văd cum îi ies fire lungi.

Gyorg, Gheorghe înainte să emigreze în Austria. Medic legist la spitalul St Johann din Salzburg. Aşa mi-am explicat buhăiala. Nu poate tăia cadavre dacă nu bea ceva înainte. Şi toţi fac la fel, crede-mă, îmi spune după ce-am schimbat şi primele cuvinte în româneşte. L-am auzit vorbind la telefon, eu eram încă în camera aia micuţă, întins pe pat. Parcă nu voiam să mă mişc. A venit de două ori şi mi-a adus nişte supă caldă, apoi mi-a arătat toaleta. M-am întors şi m-am prăbuşit în patul cald. Apoi telefonul. I-am cerut în româneşte apă, s-a uitat lung la mine şi nu a scos nici un cuvînt.

— De ce locuieşti singur?

Sîntem în bucătărie. A gătit ceva şi acum bem din două căni mari, negre, cu fulgi de zăpadă sub formă de note muzicale. Eu vin, el schnaps.

E un apartament frumos, chiar lîngă un deal. E la periferia oraşului, dar e linişte. Şi el doar asta vrea cînd se întoarce de la spital, să fie linişte.

— Nu vorbeşti nici cu morţii? Îmi dau seama că e deplasată gluma, îmi cer scuze, dar dă din mîini şi începe să rîdă.

— Ba da, uite că vorbesc cu tine. A fost prima şi ultima oară cînd l-am văzut zîmbind.

— Cam rece masa aia de autopsie.

— Kugel, din oţel inoxidabil.

Nu mai întreb dacă Kugel ăsta e austriac, îi spun că aş vrea să dorm. Nu ştiu cît pot sta acolo, nu ştiu ce-o să fac cînd o să plec. Vreau doar să dorm.

O perioadă bună de timp, cînd dormeam cu ea, îmi era frică să nu-i ating umflătura de la mînă şi încercam să stau treaz. Mă lua somnul într-un tîrziu, cînd ea se trezea şi începea să lucreze. Îmi era aşa bine atunci, ştiam că e la biroul din camera cealaltă şi traduce, iar eu puteam să mă lăfăi în cearşafurile colorate.

Am părăsit patul şi camera după trei zile. Nu se poate, îmi spunea Gyorg, să stai aşa mult în casă. Trebuie să ieşi. Cartierul e liniştit, plimbă-te, îţi dau şi nişte bani ca să nu te simţi un..., a făcut o pauză şi a spus un cuvînt în germană, apoi a adăugat serios, neica-nimeni pe străzi. E cumplit să nu ai nici un ban în buzunar.

Ajunsese în Austria în februarie 1989 împreună cu soţia lui. Făcuseră rost de paşapoarte pentru o excursie în Ungaria. S-au hotărît în autocar, la Győr, că nu se mai întorc.

— Mulţi s-au pregătit, au premeditat, noi am decis pe loc. Era destul de simplu odată ajunşi în Ungaria să trecem în Austria. Ca să vezi culmea ironiei, am trecut frontiera împreună cu patru est-germani. Veniseră în Ungaria special pentru a ajunge în Austria şi apoi în federală. Zidul ăla al lor încă era de nepătruns. Noi nu ştiam încotro mergem, doar voiam un alt aer. Cu meseria asta a mea mi-a fost uşor să îmi găsesc de lucru. Soţia, am aflat în mai, era gravidă din România. Victor s-a născut pe 21

decembrie într-o clinică din Viena. Ne uitam la televizor şi am văzut ce se întîmplă. Pe Ort dădeau imagini cu revoluţia, eu aşteptam în sală, şi m-a podidit plînsul. Ea a murit la naştere. El 21 de ani mai tîrziu. A schiat singur pe gheţarul ăla nenorocit, la fel cum ai făcut tu. Chestie de noroc, pînă la urmă.

Dormeam în camera lui Victor. Era plină de afişe cu trupe rock, ce mi-ar fi plăcut în anii de liceu să am aşa ceva pe pereţi. Într-un colţ, pe o masă de lemn vechi, am găsit un flaut. L-am luat şi l-am apropiat de buze. Ştiam că Gyorg nu e acasă în dimineaţa aia, plecase la spital, am auzit uşa. Am început să suflu în el. Afon, complet afon, deşi mi-aş fi dorit să ştiu să cînt la un instrument. Îmi placea Jan Anderson de la Jethro Tull, cu sunetele medievale scoase din flautul fermecat. Tu ştii să povesteşti, Herman, nu să cînţi. Era suficient să încep să scot din gură primele sunete că îşi acoperea urechile şi mă îngîna. Eu mai tare atunci, să cîntăm pentru că muzica ne face mai liberi.

Străzile erau pustii la acea oră, puţin după 11 dimineaţa, şi foarte curate. După cîteva sute de metri am ameţit. Capul mă doare iar în partea dreaptă. Trebuie să merg în fiecare zi cel puţin două ore mi-am spus, nu e în regulă ce se întîmplă cu mine. Mă feream la început, credeam că acei puţini trecători cu care mă intersectam mă privesc şi văd trupul gol sub haine, văd peştişorii care se zbat sub ţesătură. Aş fi vrut să fie lume multă, să nu fiu recunoscut. Mi-am dat seama după ce am alergat vreo două sute de metri că nu mă urmăreşte nimeni, că nu mă cunoaşte nimeni aici. Am intrat într-o cafenea, m-am aşezat la o masă în colţ şi am băut o minunată cafea neagră. Am fumat trei ţigări. Aşa cum îmi plăcea să fac cînd mă trezeam dimineaţa. Apoi am intrat într-un magazin de antichităţi. Ştiam exact ce vreau. Banii de la Gyorg îmi ajungeau să cumpăr o cutie pentru flaut.

N-a spus nimic cînd i-am dat-o. S-a uitat doar lung la mine şi m-a întrebat ce vreau să beau. Era deja ameţit. Avusese o zi grea la spital, cu multe „sculpturi”.

Îmi plăcea să fumez mergînd încet pe stradă. Era într-o sîmbătă dimineaţa şi deja începusem să mă obişnuiesc cu locul. La cafea mi-a zis că pot să stau acolo cît vreau, dar ar fi bine să găsesc şi ceva de muncă. Nu pentru că n-ar avea bani, dar mi-ar fi făcut şi mie bine.

Ca barman sau taximetrist pot să ascult fără să fiu nevoit să spun ceva despre mine. Mă atrăgea mai mult bistroul de lîngă magazinul de echipament sportiv decît un veşnic du-te vino pe străzile oraşului. Iar programul îmi convenea. De la patru după-amiaza la miezul nopţii. Îmi plăcea că pot să lucrez sîmbăta şi duminica, dar în timpul săptămînii aş fi avut două zile libere în care puteam să merg să schiez fără a mă teme că e aglomerat. Cînd terminam programul, o luam încet spre casa lui Gyorg, şi deşi era mai puţin de jumătate de kilometru pînă acolo făceam cam o oră. Ocoleam cît puteam de mult pe străduţele pustii din miez de noapte, iar cînd ajungeam în bucătărie, mă aştepta ibricul cu vin în el. Trebuia doar să aprind aragazul şi să simt aburul şi mirosul. Şi era aşa linişte în jur. La început doar m-am uitat la ea. Am apăsat de cîteva ori acele butoane care băteau în gol. Cu o mînă întorceam pagina iar cu cealaltă provocam clămpănitul acela sec. Citeam, scriam în poziţie de *poseur*, aşa mi-a zis Gyorg cînd m-a vazut într-o dimineaţă, s-a nimerit să ne trezim la aceeaşi oră. Cu capul în mîna dreaptă şi cu cafeaua sub nas.

Un tren care are ataşată la ultimul vagon o coadă de veveriţă. Imaginea asta mă obseda. Zeci, sute de hîrtii pe care scriam ce se întîmplă cu coada de veveriţă. Uneori, cînd simţeam că mă loveşte inspiraţia, coada de veveriţă se transforma în coadă de vulpe. Mă foaim în scaun, încercam să stau cît mai drept şi să las gîndurile să curgă. În fond, îmi spuneam, ce e aşa greu să scrii. Scriu oricum pentru mine, nu trebuie să vadă şi alţii. Mă simt bine aşa, fac de plăcere. Nu sînt decît un individ care se plictiseşte. Apoi în scriitura mea au început să apară oamenii pe care îi întîlneam la bar. Îi făceam să vorbească altceva decît spuneau prin fumul gros şi

aburii de alcool, îi înzestram sau dacă mă supărase cineva în seara dinainte, tăiam din calităţile cu care se lăudau. Într-o noapte, îmi frecam mîinile de la cafeaua tare, am scris ceva despre Gyorg. Am aruncat hîrtia repede, mi-a fost teamă atunci cînd am recitit ce spusesem despre el. Bătrînul ăsta în care moartea se iţeşte după fiecare cută mă înspăimînta şi mă fascina în acelaşi timp. Şanţurile de pe frunte ascundeau spaime, compromisuri, gura se ferea să scuipe ceea ce îl măcina. Flautul pe care şi-l apropia de gură seara cînd venea de la spital trebuie că ştie multe.

Cînd mi-a cerut vin fiert, am tresărit. M-au trecut brusc toate apele. Nu eram obişnuit să mi se comande vin fiert. De obicei beau bere, schnaps şi rareori whisky sau coniac. Eram aplecat sub bar, trebuia să schimb butoiul de bere, şi cînd m-am ridicat, am auzit-o. Mai mult a şoptit, îşi ţinea telefonul cu umărul şi în timpul ăsta scria ceva pe un blocnotes. A mîzgălit o adresă, am văzut cînd şi-a lăsat carneţelul deschis pe bar. Nu era departe de barul în care lucram şi foarte aproape de casa lui Gyorg. Începusem să învăţ străduţele, mă pierdeam nopţile în întunericul lor. Erau din cele neluminate, mici punţi între străzi mai mari sau bulevarde. Pietruite toate, în pantă, nu aveau mai mult de trei, patru numere. Le găseai greu, pentru un taximetrist fără GPS era aproape imposibil. Doar dacă nu era vreun împătimit, aşa cum numai spălacitul care începea să cînte iodlere cînd se îmbăta putea fi. Cîştiga mai tot timpul pariurile pe care le punea. Ştia aproape fiecare piatră din oraş, nu ieşise niciodată în 45 de ani din el, se mîndrea că nu merge la şes atunci cînd era luat la întrebări despre Viena.

I-am pus cana cu vin în faţă. Am schiţat un zîmbet şi m-am băgat înapoi în locul unde se află butoaiele cu bere. Atunci m-a lovit iarăşi durerea de cap. Partea dreaptă zvîcneşte, ochiul parcă îmi iese din orbită. Am două feţe, pentru că în partea stîngă nu simt nimic, toate amintirile, durerile, mi s-au mutat în dreapta. După 30 de ani o să am dureri de cap. Am

aflat la ieşirea din spital. Aveam doar 12 ani şi vîrsta asta a adulţilor mi se părea tare departe. Am şi uitat în cîţiva ani de avertismentul doctorului. Cu un un an în urmă au început să apară. La început doar noaptea, mă trezea din somn durerea. Apoi lovea şi în timpul zilei. Trebuia să beau cafea neapărat ca să îmi treacă. Aş fi vrut să nu mai ies din locul ăla, să mă ascund de toate privirile celor care stăteau la bar. Ştiam destul de bine germană, învăţasem să spun cu accent tirolez mai multe cuvinte, nu îmi era greu să ascund faptul că sînt *ausländer*. Mai ales că oamenii care vorbesc cu barmanii vor doar să îşi spună problemele, nu sînt interesaţi că poate şi cel care ascultă ar vrea să-şi verse oful. M-a urmărit toată seara, a băut cîteva căni cu vin, trecuse deja de miezul nopţii. Nu mai erau mulţi clienţi pentru că era joi seara.

— Am venit astăzi în Salzburg.

Avea accent, însă vorbea corect.

M-am simţit ca un impostor. Vroiam să îi spun că nici eu nu sînt din locul ăla, că nu îi aparţin, că nu vreau să intrăm într-o discuţie, că nu mă interesează de unde e şi nici că a venit astăzi. Cu atît mai puţin că nu cunoaşte pe nimeni.

— Din est, am întrebat. Da, din est, am răspuns tot eu şi am izbucnit în rîs. O întrebare mai tîmpită nu puteam să pun. Am aruncat şervetul mototolit şi ud de atîta şters barul şi mi-am aprins o ţigară. Mă uitam la fum şi nu ştiam ce să zic. Am încercat să îmi fac iar de lucru, dar am renunţat. Am întrebat-o dacă mai vrea vin.

Vorbeam prea puţin cu Gyorg. Un om iremediabil singur. Dar eu cum sînt, ce sînt? Un om cuminte acum, nu deranjează pe nimeni. Vorbesc puţin, mă plimb mult. Citesc şi uneori scriu. Schimb butoaie cu bere, torn în pahare şi dau din cap atunci cînd simt că cel din faţa mea are nevoie de o încuviinţare. Accept ceea ce fac şi ceea ce mi se întîmplă, încerc să nu îmi pun prea multe întrebări. Aştept să treacă un nu ştiu ce. Îl numesc viaţă că e mai uşor şi nu dă bătăi de cap. Nu mai vreau să iubesc, nu mai vreau să fiu

iubit. Eram conştient de o singură certitudine: nu vreau să mai sufăr.

Cred că ăsta e iadul, să fii singur. Foarte singur, mi-a şoptit. Dar cine mi-a şoptit?

Ne-am plimbat în seara aia, după ce am terminat munca la bar, iar eu nu am scos mai mult de două propoziţii. Helena venise de la Budapesta, plecase fără să spună vreun cuvînt. Cu toate că era măritată, nu avea o viaţă de cuplu. Se plictisise, iar starea mi-a descris-o calm, fără patos. Vorbea încet, trebuia să îmi apropii capul de gura ei. Nu ştia dacă se mai întoarce. Se întreba dacă soţul ei o să facă ceva s-o caute. A început să rîdă cînd i-a sunat telefonul. Dacă e el, înseamnă că a ghicit ce vreau să fac. Mă sună foarte rar, şi dacă nu-i răspund, renunţă. Cred că şi uită cînd vine acasă că m-a sunat.

Aş vrea să zic ceva, dar mă blochez. Nu am ce să îi spun despre mine. Singurul om cu care vorbesc e un bătrîn beţiv şi trist. Nu am prieteni de vîrsta mea, nu vreau să mă dezvălui, nu vreau să afle nimeni cine sînt şi ce fac în ţara asta. Pentru că nu fac nimic de fapt, mă duc la barul ăla infect şi desfund butoaie cu bere, mă întorc în locul în care stau, am vrut să spun acasă, dar e prea străin de mine cuvîntul ăsta, şi mă uit la mîinile, picioarele, corpul meu care îmi e străin. Nu am nici o dorinţă, nu fremăt pentru nimic. Într-o singură seară de cînd sînt în oraşul ăsta am fost într-un club. Ştiam că nu e locul meu acolo, totuşi am ieşit din mine, am făcut ceea ce ştiam că o să mă epuizeze psihic. Am dansat ca un apucat, am băut cît o grămadă de abstinenţi care descoperă brusc plăcerea alcoolului şi am dormit într-un pat cu o fată beată şi drogată. Cînd m-am trezit mi-a fost greu să-mi dau seama dacă fusese vreo acuplare. Probabil că da, eram dezbrăcat lîngă trupul acela străin, nu mai ştiu cum am nimerit uşa cînd am plecat, oricum era puţin probabil să ne mai vedem.

Aş vrea să plec şi de-aici. Să mă duc unde?

Mi-am fixat privirea pe caldarîm, înaintez ca un roboţel, dau din cap ca un subaltern cuminte care îşi ascultă şeful, deşi îl urăşte de moarte, vreau ca

femeia asta de lîngă mine să ajungă acasă şi să n-o mai văd niciodată. Doresc în acelaşi timp s-o iau în braţe. Am plecat brusc, i-am zis noapte bună cînd am ajuns în faţa hostelului. Am început să număr paşii pînă la balustrada rece de care mi-am lipit capul ca atunci cînd în dimineaţa aia, mahmur şi obosit, am plecat din intimitatea acelei fete fără să spun un cuvînt. Eram în faţa casei, ştiam că o să intru în camera mea şi totul o să rămînă în urmă.

I-am auzit flautul lui Gyorg. *Fantaisie Impromptu*, Chopin. Cîtă iarnă are în ea melodia asta, cîtă zăpadă. Şi flautul parcă amplifică frigul, doar el fără pian. Cîtă tristeţe învăluită în vin fiert, cîtă aşteptare care se cere. Tăcerile, da, numai ele, ne pot fi de ajutor.

Nu ar da, cred, tristeţea bătrîneţii lui pe nimic. Nu ar şti să facă altceva. Nu ar şti să se bucure de zilele care i-au mai rămas, împăcarea asta a lui cu sine şi cu lumea are ceva de sfînt în ea. Nici eu nu aş da starea mea, durerile mele de cap, pentru neştiinţa lumii. Aşa simt eu că sînt, că nu m-am alterat, stricăciune există în tot şi toate, numai că nu se vede întotdeauna.

— Îmi place tăcerea ta. M-a urmărit pînă acasă, credeam că a intrat la ea, dar m-am înşelat. Singurătatea, privirea care parcă cere totul, deşi nu vrea să primească nimic.

Am făcut dragoste în tăcere, nu ne-am şoptit cuvinte, nu am urlat de bucurie. Am adormit îmbrăţişaţi, dimineaţă cînd m-am trezit nu mai era. Mi-am verificat telefonul şi am văzut un număr necunoscut. Era un apel făcut cu o ora înainte, am ştiut că e numărul ei, s-a sunat ca să ştiu cum să dau de ea. Dacă vreau, a lăsat totul în seama mea. Mulţimea asta de gînduri care mă invadează dimineaţa, durerea de cap care îmi prinde tîmplele în menghină. Era tîrziu, trecut de prînz. Mai aveam cîteva ore pînă să merg la bar. Ce făceam cu mine, ce căutam în ţara asta, erau gîndurile cel mai greu de alungat. Din ele răsăreau alte întrebări şi nici un raspuns. Mi-era rău de dor, o voiam lîngă mine, dar nu aş fi ştiut ce să-i spun. Impostură, vinovăţie faţă

de femeia care s-a ridicat din pat de lîngă mine cu puţin timp înainte, se amestecau. Oare chiar vezi stele verzi, m-a întrebat cînd i-am spus de ele la căzătura zdravănă la care asistase cu mîna la gură. Aurii la început, apoi da, se înverzesc. Mi-a luat capul în mîini şi m-a mîngîiat. O să faci un cucui de toată frumuseţea, viteazule, na, dacă nu ai vrut să îţi pui cască. Mă durea capul, nu ştiam dacă de la căzătură sau de la boală. Era şi o ameţeală plăcută, un miros pe care îl sorbeam din trupul ei cu nasul înfipt în gît, o dorinţă ascunsă ca totul să se sfîrşească atunci, brusc, fără nici un avertisment.

— Ai fost vreodată la Budapesta?

O sunasem după trei zile. Era într-o luni, eram liber, şi după ce m-am plimbat pe străduţele de lîngă Palatul Helbrunn am intrat într-o sală de cinema, cinematecă de fapt. Era aproape goală, eram singur pe rînd, mai în faţă două perechi şi în spatele meu, doi puştani, cred, de liceu. Vorbeau tare şi repede, nu prea înţelegeam ce spun, nu puteam să mă concentrez. Filmul, o comedie veche cu Fernandel, m-a binedispus, rîdeam tare şi mă alăturam rîsetelor din faţa mea. În spate, cei doi continuau să vorbească, probabil nici nu se uitau la film, chiuliseră aşa cum făceam şi eu în liceu. Numai că noi nu mergeam la film, rămîneam pe terenul de sport şi jucam baschet. Nu ne interesa că profesorii de la ore ne pot vedea pe geam. Mai tîrziu, în facultate, chiuleam şi mergeam la cinematecă. La început mă sărutam cu cîte o colegă, apoi am început să privesc mai atent ecranul acela mare. Începuse să-mi placă, mergeam şi de cîte două, trei ori la acelaşi film. Şi cu Tania mergeam des la film. Ne înfundam în cîte o sală pe la orele prînzului cînd ştiam că nu e multă lume şi visam cu ochii deschişi. Rîdeam, ne strîngeam de mînă, întorceam capetele atunci cînd simţeam că nu ne mai putem stăpîni plînsul şi apoi, la ieşire, mergeam minute bune fără să scoatem un cuvînt. Abia cînd beam cîte un pahar de vin vorbeam despre ceea ce văzuserăm.

— Da. O singură dată. Prin 2002 sau 2003. La Sziget. A cîntat Iggy Pop atunci. Un concert excelent.

Încep să fredonez uşor *The Passenger*. Zîmbeşte şi îi face semn chelnerului să mai aducă un pahar cu vin. Tresar, îmi vine să merg eu în spatele barului şi să aduc băutura.

— Păcat că nu ne-am văzut atunci. Sau poate că da, ne-am întîlnit şi nu mai ţinem minte. Eram cu o colegă de facultate, am rămas şi peste noapte. Am dormit în cortul unui suedez sau danez, ceva nordic. Se îmbătase atît de tare încît abia vorbea.

— Tot la cort am stat şi eu. Vreo cinci zile, parcă, atît a durat festivalul.

De ce nu pot continua, de ce nu mă pot concentra să îmi petrec ziua liberă alături de ea? M-a speriat invitaţia pe care mi-a făcut-o, să merg unde stătea acum. La masă. Nu mai vroia să îşi piardă nopţile singură la hostel, avea o mătuşă care venise în Salzburg cu vreo 30 de ani în urmă.

— E cam nebună, de-aia nu am vrut să mă mut la ea, dar pînă la urmă mi-am zis că e singură, are nevoie de ajutor. Nu voiam să ştie că am plecat de-acasă. M-a înţeles şi nu mi-a reproşat nimic. Apoi am aflat că şi ea îşi părăsise soţul cînd a plecat din Ungaria. Răposatul, murise la cîţiva ani după ce ea emigrase, nu voia să plece din ţară. Un patriot strîmb, spune ea, un om care nu vedea mai departe de Budapesta. A rămas fidel pînă la moarte unor principii. E, bune, rele, erau ale lui.

Renunţasem să merg la schi în ziua aia. Voiam să mă plimb, să citesc. Poate că şi întîlnirea de duminică seara cu Fayd mă pusese pe gînduri. L-am scos dintr-un mare bucluc. Mă pregăteam să închid cînd a intrat în bar. Aşteptam ca un cuplu să îşi termine berile din faţă şi să plece. Făcusem stocul, îmi aprinsesem o ţigară şi mă uitam cu coada ochiului la ei. Îşi vorbeau aprins, ea gesticula, el mai ridica tonul după care se uita în jur şi îi prindea mîna. Coborau iar vocile şi îşi apropiau capetele. Uşa s-a trîntit şi a intrat un bărbat de vreo 30 de ani care s-a repezit la bar şi mi-a cerut un whisky. L-am văzut

cum îşi întoarce privirile, m-am ridicat şi m-am dus spre intrare. Am văzut doi tineri care s-au oprit în faţa barului, au înjurat după care au plecat. Erau cu un scuter oprit chiar pe pietrişul din faţă.

— Dacă sînt arab asta înseamnă că vreau să mă arunc în aer? şi proştii dracului, nici măcar nu sînt arab, sînt persan. M-am născut la Teheran. Stau în Austria de 25 de ani. Cretinii dracului.

Plecase cu familia la cîţiva ani după revoluţia islamică din 1979. Avem aceeaşi vîrstă. Tatăl lui lucra de mulţi ani la Institutul de fizică nucleară şi atunci încă se putea negocia cu miliţiile ayatolahului. Ajunsese la Viena. Acolo făcuse şcoala. După liceu intrase într-o trupă de rock. Îi plăcea să cînte la flaut, dar se descurca bine şi cu chitara. Rece, a ţinut să precizeze, rece ca băutura asta. Nu îmi plac efectele.

— Să ştii, „Herrmann", omule domn, că după 2001 s-a schimbat tot. Povestea aia cu turnuri ne-a făcut mult rău.

Îmi amintesc de *Basme persane*, o carte apărută în BPT, o carte pe care am devorat-o în copilărie. *Padişahul şi vizirul*, povestea care mă fascina, conducătorul care îşi putea lepăda pielea, trupul, şi lua altă înfăţişare şi apoi reuşea să recîştige ceea ce pierduse după uneltirile ticălosului vizir.

— Ne întîlnim o dată pe săptămînă într-un club de literatură. Văd că ştii să povesteşti, poate că reuşeşti şi să scrii.

Era o invitaţie la dezvăluiri. M-am gîndit toată noaptea de după dacă să merg sau nu. Îmi era greu să traduc în germană ceea ce scrisesem pînă atunci. Mîinile prinseseră curaj, băteam tastele maşinii cu îndîrjire, dar, dar, lipsea ceva.

Mi-am recuperat maşina, Gyorg mi-a făcut o surpriză. Mi-a adus-o de la spital unde ajunsesem după încercarea mea, după încercarea mea să ce? Nici acum nu îmi dau seama dacă am vrut să mă sinucid sau doar să mă pierd de mine. În portbagaj era şi laptopul. Venise momentul să îl folosesc, să las maşina de scris, deşi mă ataşasem de ea. De

vechimea ei, de ceea ce îmi spuneau tastele de pe care literele aproape că s-au şters.

Îmi era dor să conduc. Am mers lunea următoare cu maşina la schi. Îmi plăcea trenul, însă e mult mai confortabil cu tot echipamentul în portbagaj sau pe bancheta din spate. Cînd am luat prima oară trenul de la Salzburg spre Zell am See mi s-a părut o corvoadă să merg cu schiurile în spate şi clăparii care atîrnă greu. Era doar un început la ceea ce urma să vină, la urcatul cu schiurile în picioare prin zăpada de doi metri. Se pune piele de focă pe schiuri, se umple un mare rezervor cu apă, se burduşesc buzunarele cu ciocolată şi biscuiţi energizanţi, şi se urcă.

Cum am ajuns aici?

Eram pe punctul să-i spun că a venit acel moment, dar mi-a acoperit gura cu mîna ei mică. A făcut gestul brusc, inelul mi-a izbit buza de jos. Am simţit sîngele cald cum îmi umple gura, am strîns din buze. Mi-a întins repede o bucată de gheaţă pe care a luat-o din paharul de pe tejghea. Am apropiat-o de rană. Mii de imagini mi-au trecut atunci prin minte, simţeam că se întîmplă ceva, că e o conspiraţie care lucrează de data asta în favoarea mea, că totul începe să se limpezească. Sîngele, gheaţa, peştişorii, zăpada, căpătau brusc sens. Mă întorceam uşor, uşor, la primele amintiri. La cele în care timid, mă uitam la colega de banca şi încercam să-i ghicesc sînii sub uniformă. Apoi la vorbitul zgomotos doar pentru a impresiona, la încercările nereuşite, la izbînzile venite atunci cînd mă aşteptam mai puţin, la femeile din viaţa mea. Şi am fost capabil să îmi deschid cutia cu amintiri în faţa ei, să îi spun tot. Felul în care am făcut-o i-a plăcut mai mult decît ceea ce a aflat. Am chemat-o la cercul de literatura unde mergea Fayd şi am citit acolo povestirea mea. Aveam emoţii. Dar pînă la urmă, era un loc unde veneau oameni care nu publicaseră, se bucurau să fie împreună şi să se descopere prin literatură. Se bea destul de mult, la început mi-a fost greu, apoi m-am obişnuit şi am prins curaj.

Nu ştiu de ce autobiograful meu a insistat să prezinte cîteva elemente care privesc naraţiunea la persoana întîi şi naraţiunea la persoana a treia. Dar îl las.

„Naraţiunea la persoana întîi se caracterizează prin existenţa unui narator care este prezent în istorie şi ca personaj (perspectivă actorială).”

„Naraţiunea la persoana a treia se caracterizează prin existenţa unui narator care nu este prezent în istorie ca actor (perspectiva omniscientă).”

Şi mai există, adaug eu, naratorul care stă pe marginea unui şanţ.

Ce face acolo?

Stă şi ascultă. Se gîndeşte la ceva? Da, la nimic.

Sfîrşitul lui Herman

Poziţia e tare incomodă. Durerea de cap îi provoacă un rictus atunci cînd se întinde după brichetă. Ar trebui să fumeze mai puţin. De la cap pleacă tot. Cînd l-a mîngîiat pe mînă, era seara despărţirii, i-a zis să fumeze mai puţin. Şi să aibă mai multă grijă de el. Umflătura dispăruse, a mîngîiat-o şi el în locul acela de la încheietura mîinii drepte. Ar fi vrut să fie iar umflătura acolo, să nu fie seara aia nenorocită. Şi acum avea de gînd s-o uite. Dar cum? Orice ar fi făcut, orice ar fi spus, îi reveneau în minte plimbările cu ea. Şi rîsul ei îl molipsise şi pe el. Încerca s-o imite, dar falsa. Rîsul lui nu era ca al ei. Îşi imagina cum avea să sune telefonul, să fie ea care pe un ton stins la început, apoi mai alert să îi spună că i s-a umflat mîna. De la tăietura aia, care nu i se mai vindeca, i-a apărut un bănuţ pe încheietură. Dar ar fi rîs şi i-ar fi zis că ceea ce pulsa acolo era un peştişor micuţ, nu, nu cel din acvariul de lîngă geam. Mai bine erau muţi, că nu şi-ar fi spus cuvintele acelea grele. Care au durut, dar care nu mai puteau fi oprite. Peştişorii nu se ceartă între ei. Îşi dau tîrcoale, îşi lipesc buzele, dar niciodată nu spun cuvinte urîte.

— Cîte au fost? Nu se poate. Chiar 34? Dacă am uitat vreuna? Sau dacă zic că am fost cu vreuna şi de fapt doar am visat sau mi-am dorit şi nu s-a întîmplat nimic? Şi apoi, asta chiar e ironie a sorţii!

Herman G. are 34 de ani şi stă pe un fotoliu într-o cameră spaţioasă, fumează, bea o bere şi tot socoteşte. Nu are nici pix, nici hîrtie, dar tot bolboroseşte şi foloseşte degetele de la mîini.

Chiar şi atunci cînd sună telefonul, nu, nu era telefonul pe care îl astepta, nu se opreşte din gesticulat. Se ridică într-un final şi răspunde.

— Salut. Nu, n-am uitat. Auzi, cînd eram în anul doi, cînd am stat noi împreună, venea o colegă care

îmi tot aducea cursuri. Da mă, aia cu taică-su popă. Mai ţii minte cum o cheamă?

Pauză cîteva secunde. Cu o mimică din care se citeşte „cum mama mă-sii o cheamă frate”, caută bricheta. Se lungeşte după ea uitîndu-se atent la firul de telefon. Se strîmbă, rosteşte tare :

— Cruela, mă, Cruela, tu-i spuneai aşa. Bravo.

O nouă pauză. Încearcă să-şi aducă aminte de chipul ei. Fusese atras de ceva anume la ea, dar nu putea desluşi prin iţele memoriei acel du-te-vino care ne face să ştim dacă ne dorim sau nu acea femeie. Nu, sigur nu era rîsul. Sau poate că rîsul ei, rîsul acela pe care el tot încerca să-l imite, ştersese tot ceea ce trăise înainte. Oare să nu mai fie nici o femeie care să îl facă să zîmbească? Dacă ar da timpul înapoi, s-ar aşeza cu capul pe braţul ei şi nu s-ar mai ridica. Ea i-ar zice că o doare, că a amorţit, el ar mîngîia-o uşor şi doar şi-ar muta capul pe celălalt braţ. Şi tot aşa, ar fi schimbat braţele. Şi ar fi aşteptat să se termine.

— Nu, nu renunţ. Nu mai am nimic de făcut, de pierdut. Ea nu mai este şi nici n-o să mai fie. Oare cum naibii dau de prima? Aia cu care am făcut-o prima oară. Aveam 15 ani, ea 19. Deci acum are 38 de ani. Măritată, doi copii? Celulită? Guşă? S-a îngrăşat? Era subţirică. M-a luat aşa încet. Cred că i-a plăcut şi ei.

Dar prima n-a vrut să se întîlnească cu Herman. A găsit-o printr-un fost coleg de facultate care a fost combinat cu fină-sa. Au vorbit la telefon. A crezut că e un nebun obsedat, tot îl ameninţa că o să cheme poliţia, dar nu închidea telefonul. Într-un final şi-a adus aminte. Au stat de vorbă vreo două ore. Nu îl uitase, dar era atît de departe trecutul acela, cele două trupuri care s-au înlănţuit pe canapeaua aia murdară, încît i se părea că văzuse doar un film în care o tînără iniţiază un adolescent în tainele sexului. Nu îi era bine, nu, nu era fericită. Poate doar mulţumită că avea doi copii. Două fete. Dar tu, pentru tine ce faci? Nu mai fac nimic, aştept să treacă zilele. Să crească suficient de mari, încît să le pot spune că nu trebuie

să repete greşeala mea, să nu se mărite. Oamenii, cred, sînt de fapt făcuţi să fie singuri. Nu o mai asculta, nu-l interesa viaţa acelei fete pe care a cunoscut-o cînd avea 15 ani. *Rîsul ei, atunci cînd i-a spus că da, şi eu, Herman, cred că oamenii sînt făcuţi să fie singuri, atingerea aia pe mînă, au fost suficiente să îl facă să creadă că descoperise iubirea vieţii. Şi codul lor secret, după accidentul ei, rămăsese neschimbat. E doar un peştişor care ţi se plimbă prin vene şi ajunge la încheietura mîinii drepte şi se opreşte pentru că nu ştie încotro s-o apuce. De-aia apare şi umflătura. Eu nu vreau să dispară, îi spunea cu capul aşezat pe braţul ei, pentru că atunci se va sfîrşi. Ea rîdea, îl mîngîia pe gît, şi îi şoptea, apropiindu-şi gura de urechea lui, că a amorţit.*

Numărul 2. La Braşov. E kinoterapeut. Ţine minte că de-atunci, de cînd o cunoscuse, se pricepea la masaj. Îl cucerise cu apăsările pe umeri. Îi plăcea să-şi plimbe mîinile pe spate. Îi şi spunea, Herman, îmi plac umerii tăi. Dar nu te mai încorda.

— Bravo, mă, neam prost. Of, Herman, ai zis că mă suni după majoratul meu!

— Păi te-am sunat acum.

— După 15 ani.

A ajuns la întîlnire cu vreo 15 minute mai devreme şi îşi imaginează acest schimb de replici. Pe masă se lăfăie un trandafir roşu. Herman îşi ia o cafea şi îşi aprinde o ţigară. Oare cum o arăta acum? Îşi aminteşte că nu avea unghiile mari, pentru că n-ar putea face masaj, ce naiba e aşa greu să înţelegi că noi, în meseria asta, nu putem avea unghiile mari. Erau tăiate aproape din carne, dar îngrijite.

Trec vreo 25 de minute, adică încă o cafea şi vreo două ţigări, şi de masă se apropie o tînără elegantă, cu un defect la piciorul drept.

— Măi să fie. Te-ai mai împlinit puţin, dar privirea aia perversă ţi-a rămas.

Herman G. se ridică de la masă şi o îmbrăţişează. Tînăra ia trandafirul, îl miroase şi se aşază.

— O cafea şi pentru mine. Ce te-a apucat? Mă suni după 15 ani ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat?

— Păi chiar nu s-a întîmplat nimic. Ce naiba, eram doi puştani pînă la urmă. Doar nu credeai că te iau de nevastă.

— De la a crede asta şi pînă la hai că te sun şi nu mai dai nici un semn de viaţă e mare distanţa. Ce te-am înjurat atunci. Dar revenind, văd că tot nu te-ai însurat.

Oamenii sînt făcuţi să fie singuri. Dar nu o spune.

Ar fi vrut atunci, în seara în care au decis finalul, să cunoască viitorul. Şi să ştie că avea să vină acea seară şi s-o evite. Să îi spună că o iubeşte şi ea să rîdă. Ştia şi unde s-o facă. Lîngă acvariul acela mare, l-ar fi rugat pe Nicolas să îi lase singuri în bar. Să închidă, dar să îi lase pe ei acolo. Şi cu peştişorul martor, chiar aşa i-ar fi zis, îl iau pe acest peştişor martor şi ea i-ar fi acoperit gura cu mîna, Herman, să nu spui lucruri mari în seara asta. Asta e seara în care putem să ne prostim. Uite, eu acum îţi spun o ghicitoare. Dar el nu ar fi ascultat-o, nu ar fi ştiut să răspundă oricum la ghicitori. Îl enervau aşa de tare încă din copilărie. Ghici ciupercă ce-i? şi i se părea stupid că mînăstirea într-un picior e chiar ciupercă. Păi ce ghicitoare mai e şi asta, întreba cu buzele strînse, după care decreta că adulţii sînt nişte idioţi.

— Eram pe punctul s-o fac. Mi-a trecut repede însă. Ce m-a apucat aşa să te sun? Păi o să fiu sincer. Vreau să mă întîlnesc cu toate femeile cu care am avut de la o simplă aventură, pînă la cea mai lungă relaţie. Acolo, adică la cea mai lungă relaţie, o să fie cam complicat. Trebuie să merg în Croaţia. Că s-a măritat la Dubrovnik cu un fost soldat în armata lu' Karadžić. Da, mă, nu rîde. Mi-a trimis o poza cu ei pe malul mării. E un animal de vreo doi metri. Luptător de gherilă, ce mama mă-sii. Repet, o să fie cam complicat s-o întîlnesc.

— Dar tu chiar n-ai ce face? O să-ţi ia cam mult timp.

— Vreo 9 luni. Adica 9 luni cred că îmi ia. Asta dacă îmi iese varianta o săptămînă pentru fiecare.

Pînă le găsesc, pînă le conving să se întîlnească cu mine. Scriu un fel de revistă a presei formată din femei. Vreau să văd dacă reuşesc să adun 34 de pagini, adică o pagină pentru fiecare întîlnire. Dialogul şi ţigara de după, că să zic aşa. Chiar dacă are loc 15 ani, cum e cazul tău, mai tîrziu.

— Păi o pagină deja o ai cu mine. Asta înseamnă că dacă turui timp de o ţigară te-am rezolvat.

— E, hai că nu sînt chiar aşa rău. Să te las după ce mi-am făcut o pagină. Poate iese mai mult.

— Şi dacă după întîlnirea asta o să vreau să te mai văd?

— Păi nu prea cred că o să ai cum. Doar dacă mergi şi tu pe unde or să mă poarte pe mine drumurile.

Ar fi putut avea acelaşi drum, din exterior aşa părea. Seara în care au uitat şi de peştişori şi de umflătură, a fost seara în care şi-au spus cuvinte grele. Nu mai era braţul pe care să îşi lase capul, nu mai era umflătura pe care s-o mîngîie. Erau doi oameni care îşi făceau nu neapărat reproşuri, cît încercau să înţeleagă ce e cu ei. Despre nimic era vorba acolo, dar nu a înţeles la timp.

— Ar fi chiar haios. Nu mersi. Oricum, dacă te împotmoleşti în căutări sau vrei să iei o pauză, poţi să mă suni.

— Să înţeleg că gata. Aici se încheie întîlnirea?

— Păi nu vezi că nu ne spunem nimic. Nici atunci, după ce ne-am culcat amîndoi, nici acum cînd stăm la masă.

— Nu ştiu ce să spun. Mai lasă-mă să mă gîndesc.

— Tot vreo 15 ani? În cazul în care te interesează, nu m-am măritat. Eram pe punctul de-a o face. Dar am avut un accident de maşină. El a murit, iar eu am rămas cu defectul ăsta la picior. Pe care observ, dintr-o eleganţă pe care nu ţi-o cunoşteam, că te-ai făcut că nu-l vezi.

— Eh, te întrebam eu pînă la urmă. Da' am zis să mai las să treacă timp.

— Am un cabinet. Mai lucrez cu o prietenă. Ne merge bine. Dacă o să ai nevoie de bani, poţi să ceri

cu încredere.

— Sper să nu. Oricum, mulţumesc.

S-a închis iar în el. Poţi să-mi spui orice, Herman, sînt capabilă să ascult. Îşi frămîntă mîinile, vrea doar să fie confuz. Ea rîdea şi trecea atît de elegant peste momentele jenante, încît îl făcea şi pe el să rîdă. Nu trebuie să-ţi fie frică, eu sînt aici. Cînd n-o să mai pot să fiu, îţi spun. Dar acum sînt aici, uite, ia-mă de mînă. Şi spune-mi primul gînd care îţi vine atunci cînd mă iei de mînă. Umflătura, e acolo un peştişor care caută un drum. Şi aleargă prin venele tale, şi se opreşte cînd ajunge la încheietură. Herman, e o reacţie a corpului la tăietură. Nu e un peştişor. Şi el iar tăcea. Cred că de fapt îşi caută un teritoriu al lui, continuă ea, ai dreptate. Uite, pune mîna, că se zbate. Toţi, şi oameni şi peştişori, trebuie să avem teritoriile noastre. Sînt obosiţi, au alergat aşa mult prin zăpada mare. Căldura asta e de la vin sau de la instalaţia aia complicată? Nu e nici o instalaţie Herman, sîntem doar noi doi şi peştişorul din acvariu. Cînd mă iei în braţe, să nu mă loveşti peste umflătură. Nicolas nu se mai întoarce, putem să dormim aici. Pe mese? Se ridica şi începea să danseze. Eşarfa mîngîie acvariul. Vreau să fiu eu peştişorul. Şi ce-o să fac cu tine? O să mă mîngîi în apă. Să nu mă scoţi de-acolo. Îmi e bine să ştiu că sînt singur printre alge, dar îmi e bine şi să ştiu că pot să mă uit în medalionul tău de la piept. Dacă te apleci, mă pot vedea în el. Uite cum alerg. Şi mă schimb brusc, vezi că fac stînga-dreapta aşa rapid. E ca la schi, atunci cînd trebuie să schimbi direcţia. Şi atunci se ridica şi îi arăta cum se fac christianele. Genunchii erau înmuiaţi de la vin, ea rîdea şi îşi arunca eşarfa în jurul umerilor. Nu, la schi nu e bine să ai eşarfă.

Pe numărul 3, Herman G. nu prea ştie cum s-o abordeze. E mai nou mistică. Măritată cu un popă.

A zis că în casa ei toţi păcătoşii sînt bineveniţi. Cu condiţia să vrea să se îndrepte. Eu i-am spus că n-am de gînd să schimb nimic şi că îmi pare rău că am

deranjat-o, nu vreau să mă amestec, a fost aşa un impuls cînd am încercat să dau de ea.

Dar ea a insistat să vin acolo şi să-i cunosc soţul. Părintele se bucură întotdeauna să-i ajute pe cei rătăciţi şi să-i aducă pe calea dreptei credinţe.

Herman G. se uită stînjenit în jur. Părintele spune o rugăciune şi se aşază în capul mesei. În dreapta lui se află Herman G. În stînga, fosta lui iubită, acum îmbătrînită şi destul de grasă. La masă sînt şi doi copii. Al treilea, cel mai mare după cum i-a spus părintele Bucur, şi conceput dintr-o căsătorie anterioară, ispăşeşte o pedeapsă de trei ani. I-a luat diavolu' minţile. I-au găsit iarba lu' necuratu'. I-au arestat pe toţi cu care era. El a luat cel mai puţin pentru că a acceptat să mărturisească.

Adică să-şi trădeze prietenii, gîndeşte Herman G. Are poftă să fumeze. E mirat că popii au voie să divorţeze. Dar nu întreabă nimic. Ar trebui legalizată iarba, vrea să spună. Dar se abţine.

Îi plăcea cînd el fuma. Era calm. Aşa îi spunea, ce calm eşti. Toată agitaţia a dispărut. Şi gesturile sînt mai încete. Cînd faci dragoste cu mine după ce ai fumat, ştiu sigur că o să am orgasm. Ţi se amplifică pînă şi lenea. Parcă e cu încetinitorul, şi îi arăta cu gesturi lente cum eşarfa poate fi aruncată în jurul umerilor. Şi peştişorul se mişca mai încet. Îşi căuta direcţia. Face atît de lent mişcările în apă, încît are impresia că înoată în ceaţă. Nu ştie cum să revină în teritoriul lui. E pe munte. Şi a vrut să se rătăcească. O mare de zăpadă în ceaţă. Şi nici urmă de ieşire din teritoriu. Acum vreau să te iau în braţe, nu ne vedem, ceaţa e atît de densă încît doar prin atingeri putem şti dacă sîntem noi. Mirosul tău, rîdea, nu am cum să-l uit. Nu mă păcăleşte nimeni, Herman.

— În curînd o să-l elibereze, continuă părintele Bucur. Îl fac preot. Trebuie să-şi ispăşească cumva păcatele. Iar asta cred că e cea mai bună variantă.

— Da' el o să vrea?, întreabă timid Herman G.

— O să vrea pentru că părintele va avea grijă să-i insufle iubirea de Dumnezeu.

Ia uite, vorbeşte. Herman G. se uită la cea care îl înnebunise cu sînii ei. Le spusese tuturor prietenilor că are cei mai frumoşi sîni din lume. Dar asta se întîmplase în urmă cu mai bine de 13 ani. Încearcă să-şi imagineze cum mai arată goală. Nu reuşeşte şi i se face şi puţin ruşine.

Nu e frică de intimitate. E o reţinere în a te dezvălui. Acoperit, doar cu ochii care mijesc din cearşaful cald, o urmăreşte cum se îmbracă. Cînd îşi aruncă eşarfa în jurul umerilor, nu mai rezistă. Sare din pat şi o ia în braţe. Să nu mă loveşti peste umflătură. Of, nu mai trece. Stă într-un picior şi se întreabă dacă mînăstirea într-un picior este o ciupercă. Rîde. Rămîne în urmă parfumul de seară. Cel de pe zi o să fie pentru altcineva. Dar cel de seară, adică după ce se întunecă, Herman, ce e aşa greu să îţi dai seama că sînt mai multe mirosuri. Nu mă pot da cu parfum de zi, seara. Dacă mă iei în braţe seara şi am parfumul de zi, nu mă simt confortabil. Trebuie să fac un duş.

Herman G. îşi îndeasă nasul în farfurie. A fost minunată supa, iar felul doi e delicios.

— Da, găteşte nemaipomenit.

— Se vede că duhul veghează asupra bucatelor. D-aia îi ies aşa bine. Herman G. n-a vrut să fie răutăcios, dar nu s-a putut abţine.

La cîteva luni după ce o cunoscuse, ea îi ceruse să se căsătorească. Spunea că părinţii nu mai sînt de acord cu concubinajul lor. Refuzase. Ea se măritase cîteva luni mai tîrziu cu părintele Bucur. Aştepta cu nerăbdare cafeaua. Aştepta de fapt să plece mai repede din casa lor. Păreau o familie fericită. Cu toate că nici copiii nu se simţeau în largul lor. Nu scoseseră nici un cuvînt cît timp s-au aflat la masă.

Mesele de sărbătoare, oamenii adunaţi în jurul lor, îi erau străine. Mulţi oameni care se bucură la grămadă, deseori forţat, nu era pe placul lui. Ţi-e teamă de mulţime, îi spunea, tu vrei să fii singur. Cu tine, doar. Spunea cuvintele şoptit, o mîngîia pe umeri şi se juca cu eşarfa. Căutau doar locurile unde erau puţini oameni.

Bioloaga. Mai mare cu trei ani decît el. Avea 27, iar el 24.

Deja simte că oboseşte. Şi nu a ajuns decît la numărul 5. De patru n-a putut să dea. Oare ce legătura misterioasă să fie între trei şi patru? Adică, trei e măritată cu un popă, iar patru este fată de popă.

Pe 5 o cucerise cu o explicaţie la filmul *Basic Instinct*. Ea spusese că e un film psihologic. El că e patologic. Îi plăcuse cum sună şi cîteva ore mai tîrziu refăceau scena din film la ea acasă. Numai că lipsea spărgătorul de gheaţă.

Acum ar avea aşadar 37 de ani. S-a mişcat destul de bine pînă acum. Are şi timp să scrie povestirile pentru revistă. Vor două *soft*. Cu poezie şi tot tacîmul. Le plătesc bine. E greaţă profundă, altfel nu o poate defini, e starea de vomă care se instalează atunci cînd simţi că te apucă disperarea. Să scrii la comandă siropuri. Să umpli acele pagini, să ajungi la numărul de semne cerut doar pentru a putea lua nişte bani.

Trebuie să facem cumva faţă Herman, înţeleg boemia ta, dar nu putem fi amîndoi la fel. Lasă, mai e pînă atunci. S-ar fi spus că e prima discuţie serioasă pe care a încercat s-o poarte, deja se încrunta, o întreba ce nu e bine, ce nu-i place. Îmi place tot, mi-e bine cu tine, dar vino cu picioarele pe pămînt. Uite, am tradus zilele astea cît tu ai stat în spelunca aia ordinară, nu te înţeleg, nu am înţeles ce înseamnă să faci un pariu cu cine rezistă cel mai mult într-o cîrciumă. Da, au fost zile, că ai venit acasă după 50 de ore. 51, a corectat-o. Şi l-am pierdut. A stat 52. Ultimul mohican a rezistat două zile şi 4 ore. Cred că a trişat puţin. La ultimele zece beri a avut o sclipire ciudată, simţeam că e ceva în neregulă, de văzut îmi era greu. Am terminat de tradus, o să mai avem bani o perioadă.

Predă la facultate. A aşteptat-o după cursuri şi i-a apărut în faţă spunîndu-i un simplu „salut, ce mai faci?”.

L-a recunoscut şi i-a zîmbit.

— Ia te uită. Don Juan se întoarce. Sau Don Juan revine şi punctează. Ce faci, băi, băiatule, mă aşteptai sau ne-am întîlnit întîmplător? Vrei să dai la facultatea de biologie?

— Păi dacă o să te am asistentă, m-ar cam bate gîndul.

— Poate profesoară. Că asistentă nu mai sînt demult. Sînt cu maşina. Te duc undeva?

— Păi la tine acasă ce-ai zice?

— Tot aşa tupeist ai rămas. Bine, hai la mine acasă.

Workaholică? Herman G. se uită la ea cum parchează. Tipic feminin. Din patru mişcări.

O casă cochetă, dar rece. Se vede că nu pierde mult timp în vîrful patului. E clar. Munceşte ca un sclav.

— Am ore la mai multe facultăţi şi mai lucrez şi la un proiect de laborator. Mă mir că am reuşit să stau măritată patru ani. Adică m-a suportat patru ani. Acum sînt liberă.

„Ce bine arată. Nu s-a schimbat aproape deloc."

— Hai, mă, nu mai sta aşa de parcă ai fi la un interogatoriu!

— Da' cum stau oamenii la interogatoriu, întreabă Herman G., mişcîndu-se spre ea să-i ia sticla din mînă. Se uitase prin cărţile din bibliotecă şi era chiar impresionat de ce văzuse.

— A, roşu sec. Deşi parcă ar fi mers mai bine un whisky.

— Am şi d-ăsta dacă vrei.

— Las', întîi un vin. Ce caut aici? M-a apucat aşa o nostalgie după ce-am fost şi m-am gîndit să-mi caut toate fostele femei care m-au bucurat şi pe care le-am bucurat. Să le spun simplu: a fost nasol sau a fost mişto. Să aflu ce le nemulţumea, ce le plăcea.

Atunci l-a apucat iar răul. Avea doar un singur gînd, să plece mai repede, să ajungă într-un loc în care să fie doar zăpadă. Şi ea care să-l aştepte. Plăsmuirea minţii lui, dovada că există. Cînd i-a spus că prin ea se vede pe el cel mai bine, aşa cum e, acel om dezbrăcat de haine şi de simţuri, de lipsă a

oricărui gînd, de clipa îngheţată care să nu se mai termine, l-a sărutat lung. I-au rămas pe mînă, a mîngîiat-o pe obraz, i-au rămas lacrimile ei. S-au uscat de cît le-a privit fără să scoată nici un cuvînt.

Au urmat zile în care n-a vorbit cu nimeni. Se trezea, îşi bea cafeaua şi fuma. Stătea cu ochii pironiţi în tavanul în care vedea tot felul de forme. Era continuarea ultimului vis al fiecărei dimineţi. Nu trişa, dacă era un coşmar, îl continua. Îi adăuga cele mai negre scenarii. Şi ajungea la lacrimile ei care se uscau pe mînă. Şi dacă era un vis frumos, încerca să-l ducă pînă la capat. Dar brusc, atunci cînd nu mai putea de fericire, se oprea. Îşi amintea coşmarul de ieri sau alaltăieri, de peştişorii care alergau haotic în spatele ochilor, se ciocneau între ei, îşi aruncau priviri pline de ură, apoi iar îşi reluau mişcările bruşte. Şi de bănuţul de la mîna dreaptă, care pulsa din ce în ce mai tare, începea să capete forme ciudate, ba pleznea, şi un lichid negru se împrăştia pe palma întinsă, ba se umfla atît de mult, încît îi acoperea ochii. Vedea doar o piele şi atît. Se plimba mult, dar numai noaptea. Mergea fără ţintă pe străzile întunecate, încerca să evite orice contact cu oamenii. Dacă se apropia cineva de el şi îi cerea o ţigară, întindea pachetul fără să scoată o vorbă. Reuşea să meargă la magazine să cumpere fără să spună nimic. Lua din raft, ajungea la casă, avea tot timpul nişte căşti în urechi, plătea şi pleca. Se bucura ca de o victorie armată atunci cînd intra în casă. Răsufla uşurat, se aşeza pe fotoliu, în aceeaşi poziţie incomodă, fuma şi îşi relua visele.

— Sună de parcă ai fi pe moarte!

— De parcă aş şti. Ar fi mult prea simplu atunci. M-aş programa şi aş trece dincolo fără bătăi de cap.

— Nu ţin minte să fi avut teme mari de discuţie în cap atunci. Mă mir şi sînt plăcut surprinsă să aud acum ce filosof ai ajuns! Şi tu oricum nu m-ai luat prea în serios atunci. Ţi se părea că te sufoc. Cred că-ţi eram ca o corvoadă!

Herman G. se uită în ochii numărului 5. Oare n-a făcut el suficient? De fapt, aşa i-au spus cam toate

femeile, nu făcea nimic. Era prea comod. Vrea totul de-a gata, fără să pună pic de suflet. Un schimb de vorbe, un pahar şi o partidă de sex. E greu să petreci mai multe nopţi cu o femeie în pat, mai multe dimineţi folosind aceeaşi baie sau aceeaşi bucătărie.

Reuşise însă atunci cînd se aştepta mai puţin. Părul. Obişnuit, nimic care să te facă să întorci capul. Doar că atunci cînd întorcea capul şi firele de păr i se aruncau haotic după ureche, părul ei devenea miracol. Nu se sătura să se uite la gestul acela, o provoca să-l facă, se ascundea şi îi apărea brusc în lateral. Atunci se uita la el, zîmbea, ştia deja că a reuşit. Îi dădea părul uşor după ureche, ea îşi lăsa capul pe umărul lui.

Oare ce resort au femeile atunci cînd vor mai mult? Poate că nevoia de protecţie te transformă într-un sclav. Numai că sclavul ăsta e de fapt stăpînul, pentru că tot bărbatul e cel care trebuie să se gîndească la pasul următor.

— Nu mai aveam ce să ne spunem. Am decis că e mai bine să ne separăm.

I-a spus cuvintele astea de parcă ar fi cerut o pizza la restaurant. Sau ar fi vorbit cu vreo prietenă despre creşterea şi înmulţirea balenelor. Nici urmă de reproş, de furie sau de dezgust. A fost ca o concluzie rece, la fel cum a fost şi despărţirea de fostul soţ. Din cei cinci ani petrecuţi împreună, patru cu acte, asta a rămas.

Herman G. se uită din ce în ce mai atent la femeia din faţa lui. Nu vede nici măcar o urmă de regret pe faţa ei.

— Fără lacrimi, fără pierdut cinci ani din viaţă.

— Tu cauţi acum scuze la ce-a fost între noi şi încerci să transferi noncombatul meu pe starea ta de linişte. Nu, fără nici un regret. Calm.

Începuse să se plictisească de goana asta după ce a fost. A decis să treacă la numărul 20. A început să numere din doi în doi. A sărit, aici a avut o urmă de remuşcare, peste numărul 15. Sau 16. Era destul de confuz aici. Dar ţinea minte că numărul 15 sau 16

făcuse ceva nemaipomenit. Dar nu mai ţinea minte ce.

20, 22, 24, 26, 28. Momente de relaxare.

Nu, nu sînt misogin. Vă doresc, vă iubesc. Dar nu pot să vă văd în momentele în care nu sînteţi aşa cum vă imaginez eu. Oamenii, şi aici Herman G. ţine minte că a impresionat-o pe numărul 28, trebuie să sufere în ei, să muşte din ei, să se chinuie. Să fie singuri. Dar atunci cînd decid să iasă în lume, să fie veseli, să dorească companie.

32. Peste 30 trece la fel, fără nici o remuşcare pentru că deşi 30 i-a oferit un confort financiar, nu l-a stimulat în nici un fel.

I-a rămas un album cu poze făcute într-o excursie.

Aveai părul lung, lung, i-a spus cînd le-a văzut. Dar ea nu-mi place. Nu era de tine.

Strîmbă din nas şi îşi freacă mîinile de genunchi.

Se certau des. Avea un dar nemaipomenit de a-l enerva. Se alinta într-un mod greţos şi tot farmecul acela care îl cucerise dispărea brusc. Ignora cele mai multe aluzii pe care Herman le făcea în joacă, avea un mod aproape brutal de a-i tăia macaroana cum se spune. Reuşea însă să compenseze în pat.

Cu 32 e altceva. Şi e opusul lui 34. Dar deocamdată despre 32. Aceeaşi vîrstă cu a lui Herman G., 32. Coincidenţă pe toate liniile. Şi n-a fost o dragoste la prima vedere. Doi colegi de serviciu, dintre care unul din ei, mai precis Herman G., îşi schimbă locul de muncă. Şi se întîlnesc după ceva vreme şi constată că mai nou sînt vecini. Ce făcuse 32? Îşi cumpărase o locuinţă lîngă Herman G. Ce pot face doi foşti colegi de serviciu atunci cînd află că sînt vecini? Sărbătoresc, desigur.

La început a fost o sticla de vin, apoi alta, apoi a urmat o a treia la Herman G. acasă şi mesajele de după: „Sînt *horny*”. A urmat o perioadă de vreo cîteva săptămîni în care Herman G. s-a simţit foarte bine. Dar brusc, a fost părăsit. Fără nici o explicaţie. De fapt, explicaţia avea s-o afle mai tîrziu. Adică atunci cînd a căutat-o. Şi nu i-a fost uşor. Trăia la Praga. Se mutase acolo de ani buni.

Praga. Herman G. simte cum îi tremură barba. Lacrimi şi atunci şi acum. Dar nu mai ştie de ce.

Plînsese, nu, nu pe malul Vltavei ca un scriitor patetic, ci în faţa unei berării. Făceau, şi cînd le povestea prietenilor înghiţea în sec, fac cea mai bună bere din lume. Roşcată. Vezi cînd iese din cazan. Din păcate, şi aici Herman G. îşi aduce aminte de ce a plîns, din păcate poţi s-o bei numai acolo. Nu se vinde în altă parte.

Nu e prea convinsă numărul 32 că demersul lui Herman G. e tocmai bun.

— Dar ce să facem noi doi în Praga? Adică ce să cauţi tu în Praga?

Nu ceea ce am făcut în Amsterdam. Era pe punctul de a rosti cuvîntul magic, pentru el, Amsterdam.

— Am o ieşire de 4 zile la Amsterdam, aşa îi spusese atunci, la puţin timp după ce deveniseră un cuplu, dacă vrei, vii cu mine. Plăteşti biletul de avion şi cam atît. Spune repede, pentru că în trei zile ar trebui să plecăm.

Herman G. a spus da. Şi aşa a ajuns la Amsterdam. După, ea regretase că l-a chemat.

— Să bem o bere, să povestim, să ne plimbam, cam asta am putea face prin Praga!

E atît de speriat că o să-l refuze încît nu-i spune că îşi caută fostele iubite. Are însă un avantaj: el era cel părăsit.

— Aici şi-a dat Jan Palach foc. Herman G. îşi caută cuvintele, e cam stingher. Sînt în piaţa Venceslav.

— Ştii, pe o pîrtie din Braşov şi-a dat foc şi un român, în 1988. Protesta.

— Dacă tu crezi că mă faci să vin cu tine la schi, nu-ţi merge. Am o treabă serioasă aici. Nu pierd vremea cu discuţii stupide!

Bulevardul e luminat. Un om şi-a dat foc pentru că nu a fost de acord cu invazia sovieticilor în Praga. În România, un om a protestat împotriva regimului comunist. Şi Herman G. stă în faţa unei corporatiste. A căutat-o dintr-o ambiţie tîmpită. Şi acum numărul 32 îi desfiinţează pasiunea: schiul.

— Te-am părăsit pentru că eşti un idiot. Nu ţi-a păsat decît de tine. A, am fost şi gravidă cu tine, apropo. Nu mă întreba de ce nu ţi-am spus că te pocnesc.

— Tu m-ai părăsit şi nu mi-ai spus nici că eşti gravidă. Hm.

— Mi-a fost silă să-ţi spun!

Herman G. e din ce în ce mai atent. Ar fi putut avea un copil. Nu şi-a pus problema asta niciodată. Nici măcar nu-şi dă seama dacă îi plac sau nu copiii. Ştie doar că n-a fost să fie. Sau ba da, află acum că a fost să fie, dar ea n-a vrut.

Dar ce să facă Herman G. cu un copil? L-ar fi părăsit? Sau ar fi avut grijă de el şi s-ar fi plimbat prin parc şi i-ar fi citit poveşti. Poveşti. Trebuia să trimită de două săptămîni două povestiri la revista care îi găzduia obscenităţile, dar uitase. Şi cum începuseră să-l bată la cap cu telefoanele, trebuia să facă ceva. Să scape poate mai repede de numărul 32. Dar măcar să guste iar din berea aia minunată şi să scrie repede textele. Hai, Herman, inventează ceva. Simte că iar îi transpiră mîinile de emoţie. Să scrie repede, să scape şi mai repede de femeia căreia i-a fost silă să-i spună că era însărcinată cu el.

În acelaşi loc, lîngă placa comemorativă Jan Palach şi în faţa muzeului naţional transpirase de emoţie şi de teamă. Se întîlnise cu un amic praghez care i-a adus un gram de marijuana. Ţine minte şi acum toate detaliile. Luase plicul, îl băgase în buzunar şi se făcuse de rîs. Îl întrebase dacă îi dă banii pe loc sau merg într-un loc ferit. Şi-a dat seama după rîsul amicului. În Cehia e legal să ai un gram, două de iarbă.

— N-am vrut să fiu rea acum. Dar aşa mi-a venit să-ţi spun. A fost groaznic momentul ăla. Te-am înjurat şi te-am blestemat. Să stai crăcănată pe o masa şi un măcelar să-ţi scobească măruntaiele. Să intre în tine cum ar băgă mîna într-un pui să-l golească de maţe.

Vorbea tare, ţipa chiar. Lumea din jur se uita la ei, dar la Praga nu sînt mulţi vorbitori de limba română.

Oamenii treceau doar mai departe.

Plecase de-acolo, de pe masa de chiuretaj, ameţită, cu dureri crunte. Luase un taxi şi suportase tot drumul pînă acasă bădărăniile şoferului. Îl înjurase în gînd, tremura toată.

— Mi-a părut rău că nu te-am sunat să vii să mă iei. Dar am zis, nu, nu-ţi spun!

Îi spusese însă o zi mai tîrziu că se terminase şi că nu mai vroia să-l vadă. Herman G. n-a insistat atunci. Nici acum, la Praga, nu avea să insiste.

— Te porţi la fel cum te purtai şi cînd erai cu mine. Te uiţi după toate fufele acum!

N-o spusese pe un ton dur. Herman G., e drept, se uită după femei.

— Mă uit la modul estetic. Acum recunoaşte că-ţi place şi ţie. Uită-te la ea, e frumoasă, e graţioasă!

— Mai frumoasă ca fufa aia de la Amsterdam? Te iau cu mine şi, nici măcar nu vreau să-mi amintesc. Hai să bem o bere mai bine. Mai scrii povestirile alea porcoase? Ţi-ai găsit şi tu un mod de-a face bani, dar nu mai zic nimic.

— În sfîrşit o spui şi tu la modul serios. De bere vorbesc. Cînd te luam la băute parcă îţi ceream să cari saci de ciment.

— Nu mă simţeam bine cu prietenii tăi. Nu eram în largul meu, singura femeie de la masă.

— Şi bani, spune Herman G. sorbind satisfăcut din berea roşcata, mult visata bere roşcată, fac cum pot. Ştii bine că n-am noroc. Poate doar dacă moare bătrînu' ăla care m-a tot obsedat, da, da, taică-miu. Ştiu, sună cinic, dar nu mă interesează. Ştii, ţi-am mai spus, e destul de bogat. N-o să-l plîng, n-o să-l regret. Cred însă că o să moară părăsit. Sincer, tare n-aş vrea să mă găsească pe mine ţap ispăşitor. Adică să mă văd că-i ţin lumînarea. Vorba vine, că e ateu. Sau aşa am înţeles de la mama. Da', dracu' mai ştie, după atîţia ani. Să mă duc la căpătîi şi să mă fac că vărs lacrimi. Să ne spunem cuvinte, să ne pară rău, el să-mi spună că tare regretă neparticiparea, eu să plec capul în pămînt.

*

Herman G. nu trebuia să răspundă la telefon. Cîteva luni din viaţă le pierduse ca să se întîlnească cu nişte femei. Destul de plictisitor, gîndind acum la rece. Acum stătea lungit în fotoliu într-o poziţie destul de incomodă, dar nici că avea de gînd s-o schimbe. Îşi freacă mîinile, îşi aprinde o ţigară şi, da, telefonul. Un număr necunoscut. Prima oară l-a lăsat să sune. Nu-i plăcea să răspundă aşa, alandala, la orice necunoscut. Telefonia asta mobilă. Ce naibii s-ar fi făcut oamenii fără mobilitate pe telefon? Cum se întîlneau înainte? Erau oare mai punctuali? Sau acceptau mai greu invitaţiile? Că, da, cu invazia asta de mobilitate, nu mai ai timp să stai şi să petreci cu tine. Te găsesc oriunde te-ai ascunde.

Au trecut cîteva minute şi telefonul începe iar să sune.

Herman G. a răspuns. N-ar fi trebuit.

— Sînteţi domnul Herman G.?, întreabă o voce de femeie. După care aşteaptă confirmarea şi continuă:

— Sînt asistentă la spitalul de urgenţă. Tatăl dumneavoastră vrea să vă vadă. E într-o stare foarte gravă, nu credem că mai are mult timp de trăit şi spune că vrea să vă vadă.

— Da’ eu n-am aşa ceva. Sau da, mă rog, da’ nu mai ştiu nimic despre el de vreo 20 de ani. Nici nu erau telefoane mobile atunci, îşi spune Herman G. Nici măcar nu întreabă de unde aflase bătrînu’, cît oare să fi avut acum, peste 70 oricum, numărul de telefon.

— N-am. Adică n-am timp să vin. Şi ce mama naibii să caut eu la el?

— Îi e greu să vorbească acum. Vrea doar să vă vadă. Nu mi-a spus decît atît. Vrea să vă vadă.

— Da’ mai are, Herman G. numără pe degete, mai are vreo trei ca mine. Adică, copii vreau să spun. Sau cel puţin parcă aşa ţin minte. Să-i cheme pe ei.

— Domnule, uite care-i treaba. Eu am transmis un mesaj. E treaba dumneavoastră ce faceţi.

Dupa ce a închis telefonul, Herman G. se aşaza în aceeaşi poziţie incomodă pe fotoliu. Se ridică brusc, se duce hotarît spre bucătărie şi se întoarce cu un pahar de whisky.

„Hm. Am ratat una."

Da, nu fusese tocmai o acuplare, dar se cheamă că avusese primul orgasm în preajma unei femei.

Era chiar în ziua în care mama lui, el era prin clasa a şaptea, se măritase din nou. Bătrînu' ăsta, care acum era se pare aproape de sfîrşit, îi părăsise cînd Herman G. avea doar un an.

Dansase cu ea, cu colega de serviciu a maică-sii, să tot fi avut vipera vreo 25 de ani, şi ea simţise că în pantalonii lui Herman G. se zbate un şarpe. L-a întrebat dacă nu vrea să meargă la toaletă împreună, dar foarte – insistase –, foarte discret, ca să nu vadă nuntaşii. Mai ales cei implicaţi direct în această ceremonie. El acceptase şi în toaleta de femei, în mai puţin de un minut, ejaculase. Fără ca măcar fata să apuce să-l tragă spre părţile ei intime.

Herman G. se înroşise atunci, bîiguise cîteva cuvinte fără noimă. Fata însă a avut grijă să nu-l facă să se simtă prost. Un sex oral a avut darul să-l liniştească şi să-i aducă zîmbetul pe buze. A sărit în sus toată seara, a tot vorbit despre Teorema lui Pitagora, despre poezie, domnitori viteji care se bătuseră cu turcii, despre clorofilă şi fotosinteză. Dar spre tînara care îi provocase atîta plăcere n-a mai aruncat nici măcar o privire. Herman G. a arătat atunci, în clasa a şaptea, că femeile îl vor bucura, dar pentru scurt timp.

Şi parcă pentru a da tărie acestor cuvinte, la plecare, cînd aproape toata lumea era beată, tînara care-i oferise prima partida de sex oral din viaţă, a încercat să-i vorbească. Herman G. a luat-o la fugă. Şi a doua zi dimineaţă, îşi aduce aminte acum, s-a tot gîndit dacă să le spună colegilor la şcoala sau nu. Şi n-a făcut-o, mai ales că şcoala toată vuia după ce diriginta lor îi confiscase unui coleg de clasă o revistă porno pe care o primise de la un văr din Italia.

Ce se aruncaseră băieţii din clasă peste bănci să vadă goliciuni. Era pentru prima oară cînd femeile arătau mai mult decît o făceau în pozele de pe ciorapii Adesgo.

Cîtă incultură pornografică, cîtă ignoranţă în acele vremuri, îşi spune Herman G. în timp ce urcă treptele spitalului. Poate şi ăsta era motivul pentru care se tot spîrcîia pe hîrtie, scriind despre sex. Acum însă, acea lume a goliciunilor era departe. În faţa lui se deschidea o lume mohorîtă. Şi mirosul, mirosul care rămîne şi în haine.

Pute, pute mai rău ca în Parisul secolului al XIX-lea, acolo unde într-o piaţă de peşte se năştea unul dintre personajele care îl marcaseră pe Herman G.: Jean-Baptiste Grenouille – hahalera, parfumarul, urîţenia, zeul.

N-are nici o emoţie cînd intră în salon. Nici cînd iese, pentru că, între timp, bătrînul dăduse colţul. N-apucase să-l vadă. Ar fi vrut să-l întrebe, de ce Herman, şi de ce îi părăsise. Banal, pentru că ştia răspunsurile de la maică-sa. Herman, că aşa îl cheamă pe naşu', părăsit pentru că bătrînu' vroia o viaţă mai bună.

„Dar şi eu vreau o viaţă mai bună."

În momentul în care Herman G. realizează ce gînd măreţ îi trece prin cap, se opreşte în mijlocul trotuarului şi îşi aprinde o ţigară. Pot avea o viaţă mai bună, îşi spuse, pot să fac lucruri frumoase. Herman G. n-are nici un dubiu că bătrînul, om înstărit, i-a lăsat şi lui ceva.

Şi primeşte bani, şi nu puţini. La fix, aer curat, pentru că cele cîteva săptămîni de expediţii îl cam secaseră financiar. Noroc cu povestirile despre „iese-intră".

Îşi dăduse demisia înainte de a pleca în căutarea iubitelor pierdute. Luase decizia pe loc, într-o după-amiază, după ce citise o ştire cu un bătrîn suedez din Malmö, care îşi găsise sfîrşitul sub un teanc de ziare. Adunase toată viaţa ziare şi acum murise sufocat de ele. Oare, se întrebase atunci Herman G., oare ce-or face suedezii din Malmö la ora asta la care el este

sufocat de munca de birou? Habar n-au de el, de Herman G. Îşi văd liniştiţi de viaţa lor. Şi demisionase.

Pînă ieşi din România e mai greu. La volan, Herman G. a plecat să cunoască lumea. Cu banii pe care îi primise după moartea bătrînului, să tot colinde un an fără bătaie de cap. Deşi îşi spusese că pleacă unde o vedea cu ochii, Herman G. ştia precis unde avea să ajungă. La schi, în Austria. Îi plăcea aşa mult să schieze. Dar nu prea avusese ocazia să iasă în altă ţară. Schiase în România şi o singură data în Austria. Plecase de-acolo şi cîteva zile tot murmurase „ce ţară au ăia, frate, ce pîrtii".

Două cafele mari, două red bull, două sandviciuri. Asta înseamnă cam 1.000 de kilometri. E frontieră, de fapt fosta frontieră dintre Ungaria şi Austria. Plecase la 7 dimineaţa. Acum era 9 seara şi era la 1.000 de kilometri de Bucureşti. Tot drumul, Herman G. s-a întrebat dacă e bine ce face. Invariabil, după ce analiza pe toate părţile, răspunsul era, da, e bine ce face. Aceeaşi placă în fiecare dimineaţă, aceleaşi discuri în fiecare seară. Acelaşi loc în fotoliu, aceleaşi gînduri peste zi. Gata. Trebuia să pună punct.

Cînd l-a luat în maşină pe preotul burtos şi-a adus aminte de anii facultăţii cînd făcea autostopul cu cele cinci degete fluturînd, hai, luaţi-mă şi pe mine pînă la Piteşti. Sau pînă la Sibiu. Sau, de ce nu, pînă la Praga, aşa cum îl fascinase cu povestea, poate minciuna, Bogumil, un tînăr praghez care pretindea că făcea autostopul din India. Da, din India pînă în Cehia durează cam trei săptămîni i-a spus cînd l-a ajutat să bage rucsacul mare în portbagajul maşinii de teren. Dormit în benzinării, spălat tot acolo. E mare, e gratis, băieţi, vă duc pînă la Piteşti, în engleză dacă se poate, da, pe el îl las la Budapesta, eu acolo merg. Să-mi scrii, Bogumil, să ştiu cînd ai ajuns. Pe hîrtie, la poştă. Nu mai scriem de mînă, avem mail acum. Da, părinte, te duc pînă la Arad. Ai noroc, eu merg mai departe. Aşa e şi bunătatea Domnului, iaca, aşa e ca cîmpurile astea nesfîrşite.

Nelucrate, părinte, cu buruieni. S-au oprit de două ori, pe Valea Oltului şi apoi după Deva, şi Herman a fost foarte mirat de pofta de mîncare a slujitorului lui Dumnezeu. El abia dacă a îmbucat două pateuri, părintele şi-a făcut de cap cu ciorbă şi friptură. Cam multă zeamă, părinte, nu te balonează, îl întreabă înainte să oprească să facă plinul la Arad. Nu contează ce bagi în gură, fiule, contează ce scoţi din gură. Mulţumesc şi Domnul să te aibă în pază. Drum bun.

„Şi dacă dau chix, mă întorc. Care-i problema?" Herman G. e într-un sexy club, la nici 20 de metri de camera pe care şi-o luase peste noapte. E chiar pe marginea autostrăzii şi e mai mult decît sexy club. Ce frumoase sînt fetele, şi da, nici nu apuci să te aşezi la masă că vin şi te întreabă de sănătate. Pentru 50 de euro, poţi să stai în compania lor intimă. Totul se plăteşte la bar. Şi băutura şi fata.

Drumul lung îţi dă o stare de oboseală plăcută. Iar cele două băuturi energizante fac minuni. Da, pentru că toată acea noapte, Herman G. o va petrece alături de fete. Iar 5 dimineaţa îl găseşte perfect lucid, cu o fată care îi plînge pe umăr şi cu alta care dansează lasciv în faţa lui.

La fel de lucid ca atunci cînd intrase în acel bar. Se gîndise că e doar un loc unde dansează fete dezbrăcate. Îşi luase o bere şi se aşezase pe o canapea.

— Îmi iei ceva de băut? La graniţa dintre Ungaria şi Austria, o întrebare banală, în engleză. Şi o fată frumoasă.

— Mă mulţumesc cu o bere. Altfel nu pot să stau cu tine la masă.

E intimidat. E treaz. Ar pleca, dar fata aia îl ţine în loc.

— E 50 de euro, jumătate de oră. Plata la bar.

Herman G. simte o căldură în tot trupul. Îi place fata, ar fi prea banal să-i spună că e obosit, că a condus prea mult.

— Mai cercetez, mai beau ceva să-mi revin, că sînt după un drum lung.

— De unde eşti?, întreabă fata şi Herman G. e tentat să spună o minciună.

— Din Bucureşti. Am plecat să mă cunosc pe mine şi ceea ce e în jurul meu!

— Să nu fii violent, în rest poţi să faci ce vrei cu mine, doar să plăteşti cei 50 de euro la bar, şi continuă în limba română:

— Eu din Tîrgu Mureş. Plecat cînd eram la 5 ani. Stau în Budapesta de mulţi ani.

Andreea. Herman G. se uită mai atent la fată. Căldura băuturii, între timp pe masă apăruse şi un pahar de whisky, da, Herman G. bea şi bere cu whisky, îi provoacă o stare de abandon.

— Cînd ai ieşit ultima oară din barul ăsta?

— Nu înţeleg. Ies la două zi pe săptamînă. Merg Budapesta. Eu muncesc aici. Vreau casă în Budapesta. După ce fac bani, o să fac şcoală. Vreau să cunosc lume. Vreau să plec în locuri noi. Dar vreau casă. Vreau să ştiu că am unde să mă întorc acasă.

— E pe termen scurt aşadar ce faci aici?

— Trebuie să iei bere. Nu pot stau dacă nu consum.

Herman G. gîndeşte rapid. Ştie oricum că o să meargă să ia de băut. Dar gîndeşte, aşa pentru liniştea lui.

— Păi şi unde ai vrea să mergi?

Herman G. pune întrebarea foarte serios. Încearcă să nu fie ironic. A avut tot timpul senzaţia că el trebuie să plece. Abia ce ajungea într-un loc şi se gîndea cum ar fi să plece. Odată ce ajungi într-un loc, trebuie să ai în vedere destinaţia următoare. Nu te gîndeşti ce-ai putea vedea în locul ăla, nu te interesează ce vezi, trebuie să pleci neapărat. De parcă te-ar fugări o nălucă. Ea e înaintea ta, tu poţi s-o depăşeşti. E o competiţie? Care pe care. Şi dacă o depăşeşti, ce faci? O aştepţi şi reiei cursa. Dacă vezi că năluca e prea slabă, mai faci mici trucuri şi îi dai senzaţia că e pe urma ta. Hai, că poţi şi tu. Hai că mai ai puţin şi mă ajungi. Vino, fără tine eu nu pot exista. Dacă o iei prea tare, vezi că schimb regulile jocului,

vezi că eu fac regulile. Şi năluca, săraca, ce să facă? Se pliază pe regulile tale, accepta jocul, şi îţi dă senzaţia că totul e o competiţie. Şi năluca dispare, că d-aia e năucă. Şi te rogi de ea, hai, joacă.

— Departe. Să nu mă uit. Cînd eram mic, la puţin timp după revoluţie, fratele meu spunea că o să mă ia cu el în Germania. Dar că trebuie să mă fac mare.

Fratele ei, care tocmai terminase liceul în 1990, nu avea să ajungă în Germania. O beţie cu foştii colegi de liceu, o pişare pe statuia lui Avram Iancu şi avea să stea un an şi jumătate la închisoare. Era 1990, iar Tîrgu Mureş trecuse prin momente dificile. La ieşire, împreună cu toată familia, emigra în Ungaria.

După un an, Levente, care îşi jurase să nu mai vorbească româneşte, o cunoaşte pe Emeşe, o unguroaică stabilită în Statele Unite înainte de ’89, şi care venise la Győr să-şi vadă părinţii. Acum stau în Baltimore.

— Am doi nepoţei. Vreau să-i văd. Cred că vine la Budapesta într-un an.

Herman G. este erect. Nu vrea decît să facă sex cu Andreea. În cămăruţa pe care o avea la etaj aveau loc scenele de sex. Unele în care se mai şi implica, altele în care doar stătea întinsă pe spate şi aştepta ca bărbatul de deasupra ei să termine. Cobora apoi în bar şi îşi căuta o nouă victimă din priviri. Erau mai multe fete, concurenţă, iar orice nou intrat însemna 50 de euro. Din aceşti bani, 30 erau ai ei. Sînt nopţi cînd face şi 150-200 de euro. Să-şi ia casă în Budapesta.

Un pat mare, lenjerie roşie, o lumină la fel.

— Să bem pentru viitorul tău apartament. Sper să ţi-l iei cît mai repede!

— *Egészségedre!*

— Da, ştiu, înseamnă sănătate. Ce-i cu zgomotul ăsta. Urlă cineva?

Pe hol se aud ţipete. Andreea se uită speriată la Herman G.

— E poliţia. Se mai fac razii. Ştii, aici nu e o bordel. Te rog, eu prietena ta. Eu dansez la bară şi tu venit să vizitezi şi să petreci sfîrşit de săptămînă cu

mine. Spune-le, spune-le că te duci după schi, ai şi schiuri în maşină, aşa mi-ai zis.

„Nu, nu se poate încă o dată."

Herman G. n-a gîndit-o cu voce tare dar şi-a simţit iar palmele transpirate.

Cînd era la Amsterdam cu numărul 32, mersese într-o seara singur în Cartierul Roşu. O lăsase pe fată dormind, îi şoptise că pleacă să se plimbe pe canale. Profitase că ea mergea a doua zi la treabă şi ieşise tiptil pe uşă.

O ţigară luată dintr-un coffee-shop şi savurată pe stradă. În văzul lumii, fără să se ascundă. Paşii l-au purtat spre străzile cu vitrine. Foială acolo, ca la curtea Omphalei. Întreaga omenire îşi trimisese reprezentanţii în braţele plăcerii. Erau negri, asiatici, blonzi, albi, măslinii. Căutau avid cu privirile. În faţa unui teatru porno, o mare de chinezi aştepta cuminte la coadă. Erau cu ghidul care negocia probabil la casă o reducere. 50 de euro o reprezentaţie, nu e totuşi puţin. Şi de-o parte şi de alta a canalului, draperii roşii şi fete în vitrine. Slabe, grase, urîte, frumoase, blonde, brunete, negrese, roşcate, mulatre, asiatice. O singură privire directă, ţintuită, o uşă se deschidea şi începeau negocierile. Se discuta, se pipăia, se refuza sau se intra. O dată ce masculul înfierbîntat pătrundea, draperiile se trăgeau. În forfota şi zumzăitul în toate limbiile pământului puteai să auzi din cînd în cînd, *coca*, *coca*. Erau cei care vindeau drogurile grele. Ce ţară civilizată, şi-a spus Herman G. cînd a văzut că la intrare în *coffee-shop*-uri stă scris „Stop drogurilor tari".

O privise fascinat pe tînăra care în scaunul din vitrină avea o ţinută de prinţesă. Felul în care îşi lăsa trupul pradă privirilor avea ceva aparte. Se apropiase îmbrîncînd lumea din jur, iar în dreptul geamului a primit un zîmbet care l-a tulburat. A intrat fără să întrebe nimic. Uşa s-a închis în urma lui. Pătrundea în plăcere. Se negocia pe momente, nu pe minute. Se discuta, se bea, se fuma. Şi se făcea sex desigur. Dar nimeni nu se uita la ceas. Puteai să pleci în 10 minute şi să laşi acolo 40 de euro sau după 3 ore şi să laşi

100. Primele 20 de minute s-au dus pe o blană de pisică. A lui Behemoth mai precis. Dacă era neagră tot timpul sau dacă putea să fie şi motan alb. Tînăra din vitrină citise Bulgakov, era fascinată de spaţiul rusesc. Nu e de mirare, pentru că era din Kiev. Şi insistase că Behemoth, dacă voia, putea să fie pe rînd pisicuţă pui, motan alb, motan negru care bea vodcă, aşa cum îl ştiu toţi sau, de ce nu, o prinţesă arabă care se joacă cu motocei. Alte 5 minute s-au dus pe motocei. În limba rusă nu există *motocei*. Herman G. a tot încercat să caute în engleză un echivalent, dar n-a găsit.

— Da, îmi place Bulgakov. Şi Dostoievski la fel. Dar să ştii, nu pot, n-am să pot Tolstoi. E prea mult pentru mine. M-aş lăsa mîngîiată de Esenin. De fapt, chiar aş face sex cu el gratis. Iar pe Soljeniţîn îl ador.

Herman G. vrea să întrebe dacă există dor şi ador în limba rusă, dar limba engleză nu-i permite să facă asta. Stă cu capul în pămînt, e şi fumat şi băut, dar vrea să vorbească. Dă din mîini, începe o tiradă despre literatura rusă, despre gulag, se opreşte, dă iar din mîini.

— Pentru că mîine e ziua mea, vreau să-ţi fac cinste cu un pahar.

— La mulţi ani!, atunci.

Ar fi putut să rămînă totuşi de ziua ei. Îşi dă seama acum, în timp ce caută soluţii la impasul în care se află la graniţa dintre Austria şi Ungaria. Îşi dă seama că plecase ca mortu'. Chiar aşa îi spusese numărul 34, ca mortu'.

– Nici măcar nu m-ai sunat de ziua mea. În duminica aia cu pricina, mă hotarîsem să-ţi mai acord o şansă, dar mi-am dat seama că dacă nu e doar cum vrei tu, nu e deloc.

— O şansă? Nu mai sîntem pe vremea comuniştilor. Hai, mai dă-i o şansă, poate se îndreaptă.

— Da. O şansă, Herman. Eu nu mai am nici un motiv să continui relaţia asta. Doar sexul nu mă mai motivează.

— Hmmmm.

— Asta e. Tu ai fost de fiecare dată sincer cu mine, mi-ai spus că nu te poţi preface, acum sînt şi eu la fel de sinceră. Tu nu ţii la mine, ţii doar la comoditatea unei relaţii pe care am dus-o doar eu.

— Viaţa e scurtă. Trebuie profitat.

— Tocmai de-aia. Nu am de gînd să mai pierd vremea fără nici o amintire frumoasă.

— Ai şi tu dreptatea ta.

— Ştiu. Tu ai viaţa ta, experienţele tale, prietenii tăi, obiceiurile pe care nu le schimbi nici cu o miime pentru mine. Pe mine nu mă laşi, dacă sînt obosită, puţin îţi pasă, trebuie să mă prezint la ora de sex. Dacă vreau să mă văd cu vreo prietenă, te superi, dacă întrevederea ar coincide într-una din zilele programate de tine bune pentru sex. M-am săturat, pe bune, începe să mă sufoce psihic.

— E, nici chiar aşa.

— Dar de fiecare dată reacţionezi brutal dacă îţi spun că nu pot să ne vedem.

— Aoleu, te-am bătut şi eu nu ştiu?

— E vorba de presiune psihică. La asta am fost supusă toată viaţa de familie şi o regăsesc, îngrozitor de existentă, şi la tine. Constrîngerile astea, insistenţele la care de multe ori cedam, doar ca să scap de fiţele tale de supărăcios.

— Ne învîrtim în jurul cozii.

— Aici sînt de acord, dar numai tu poţi schimba asta. Cînd vei renunţa la atitudinea asta de prinţişor răsfăţat care bate din picior dacă nu i se face pe plac

— Prinţişor răsfăţat, zici?

— Aşa te porţi cu mine. Mereu trebuie să cedez viaţa mea, pentru că a ta e atît de nefericită. Îmi moare sufletul.

— Al meu e mort demult. Oau, Gogol, frate, gîndeşte Herman.

— Păi şi de ce vrei să-l omori şi pe al meu? Ce ţi-am făcut? În afară de a-ţi fi mereu prietenă şi a încerca să-ţi fac mici bucurii? Eu nu mă ştiu vinovată cu nimic faţă de tine.

— Helău. Ia-o mai uşor. Glumeam.

— Eu nu mai glumesc. E vorba şi de viaţa mea aici. Numai cînd îi aud pe toţi prietenii care povestesc ce-au făcut şi unde au mai mers cu partenerii lor. Eu spun: eu m-am dus la Herman acasă, am băut un pahar de vin, ne-am tras-o şi pe urmă m-am întors acasă.

— Caută atunci un partener despre care să povesteşti prietenilor. Ce să fac eu? *Bad timing*. Tot timpul a fost aşa.

— Tu nu poţi, ştiu. Tot timpul? Cu cine te-ai mai purtat aşa? Că din cîte văd şi aud cu altele mergeai la mare, mergeai la film.

— Şi cu tine am fost la mare. Faptul că ai văzut nişte căcaturi de poze, doamne ce urăsc să fac poze din alea spune *cheese*, cu 30, cu aia m-a văzut în poze, asta nu înseamnă că a fost altfel.

— Tu te plictiseşti cu mine, chiar nu vezi asta? N-ai nici un chef să facem nimic împreună. Ceea ce spune foarte multe despre ce însemn eu pentru tine.

— Adică să facem ce?

— Deja nu mai are sens discuţia asta pe care am avut-o de zeci de ori pînă acum.

Bad timing. Atunci, la Amsterdam, n-a fost *bad timing*. Ar fi stat cu fata aia din Kiev, care citise Bulgakov, o veşnicie. Numai că nici nu apucase să bea paharul pînă la capăt, paharul de după poveşti şi sex, că a auzit zarvă mare pe stradă, în dreptul uşii. Nu înţelegea prea bine ce se vorbeşte, limba olandeză era o necunoscută, dar tot auzea: Poliţia, Poliţia. Şi Herman G. se ridică de pe pat, iese pe uşă şi o zbugheşte la fugă. Era prea obosit, băut şi somnoros ca să realizeze că nu era nimic rău în ce făcea. Fumase haşiş, da e legal în Olanda, era la o prostituată în cameră, da, e legală şi prostituţia în Olanda. Herman G. aleargă prin Cartierul Roşu cu poliţia pe urmele lui. Mica tentativă de evadare ia însă sfîrşit. În ţara tuturor posibilităţilor, pe canalele din Amsterdam, Herman G. e imobilizat de poliţiştii reginei, deloc burtoşi, şi băgat într-o maşină, iar apoi într-o încăpere în care, Herman G., se freacă la ochi,

e Bob Marley. „Nu, haşişu' ăsta e prea tare pentru mine. Nu se poate, Bob a murit."

Încearcă să se obişnuiască cu lumina puternică, se uită în jur, caută un scaun şi se aşază. Se ridică brusc, se îndreaptă spre colegul de detenţie şi îi întinde mîna.

— Salut, sînt Herman G., din Bucureşti, şi nu ştiu pentru ce mă aflu aici!

— *Hi*. Michael. Autohton, dar născut în Jamaica. Pe mine m-au luat pentru terorism.

— Da' ce-ai făcut? Nu pari genul care să pună bombe.

— Nazişti. Au făcut o razie în cartierul unde stau şi m-au săltat de pe stradă. Nici măcar nu sînt musulman. Or să-şi dea seama de confuzie şi-or să mă lase în pace.

Michael, născut în Jamaica, filosofie la Paris. Creştin filosof. Îi plăcuse mult Parisul, dar se întorsese în Amsterdam pentru că îi era mai uşor să facă rost de iarbă. Fuma zilnic. Preda filosofie la un liceu şi stătea cu părinţii.

Într-adevăr, poliţiştii îşi dau seama de confuzie, iar Herman G. rămîne singur. E în custodia poliţiei, într-o ţară străină a cărei limbă n-o cunoaşte.

Numărul 32 apare la poliţie. E neagră de furie. Era alibiul lui totuşi, aşa că încearcă să-i explice calm ce s-a întîmplat.

— Eşti fumat, fugi de poliţie şi vrei să te înţeleg. Pleci de lîngă mine, auzi, la plimbare, dar te duci la curve.

Îi dau drumul repede. Îl confundaseră cu un individ care lua banii fetelor din Cartierul Roşu. Le dădea cu spray paralizant, după ce profita de ele la modul cel mai sexual cu putinţă, şi apoi fugea.

Acum, lîngă Andreea, Herman G. nu are de gînd să fugă iar. Da, o să le spună poliţiştilor maghiari că a venit la prietena lui, că da, e ziua ei. Că plecase din Bucureşti ca să vină s-o ia şi să meargă împreună la schi. Că îi promisese s-o înveţe să schieze, cadou de ziua ei.

— Stai calmă, Andreea. Rezolvăm.

— Da’ aşa le spui, da? Că sînt prietena tu şi că mergem la schi. Că altfel, amendă mare.

Cînd poliţiştii, doi la număr, intră pe uşă, Herman G. şi Andreea stau pe jos, lîngă pat şi tocmai fac un *bruderschaft*. „La mulţi ani. Mulţumesc.”

Îi cer actele, Herman G. e foarte prompt. Le spune că întotdeauna a avut respect pentru lege şi îi întreabă dacă la Ischgl ajunge mai repede prin Salzburg sau prin Innsbruck. Ştia răspunsul, dar joacă la intimidare.

Prietena ta, zici? Poliţiştii îi fac cu ochiul. Sărut-o atunci.

S-o sărut?

Da. Acum.

Herman G. se întreabă ce e în capul lor. Se apleacă spre Andreea şi trăieşte cel mai frumos sărut din viaţa lui, cu o prostituată de la graniţa Ungariei cu Austria, sub privirile a doi poliţişti care părăsesc încăperea înainte că el să deschidă ochii.

Şi acum, cînd stă culcat, cu ochii deschişi în zăpadă, se gîndeşte la Andreea şi la sărutul lor. E singur pe munte. E ceaţă şi ninge. Deşi fusese avertizat că n-ar fi bine să urce cu cabina, Herman G. a schiat. A pierdut pîrtia şi s-a trezit într-o mare de ceaţă şi de zăpadă. A urinat că să vadă încotro se duce jetul, să ştie unde e deal şi unde e vale. Degeaba, tot n-a găsit drumul spre baza pîrtiei. O căldură, provocată de zăpadă, dar şi de tăria din sticluţa pe care o avea tot timpul la el cînd schia, îl învăluieşte plăcut. O moleşeală aproape de somn îl cuprinde. Închide ochii. Herman adoarme în zăpadă, la trei mii de metri în Alpii austrieci. E singur şi liber. Aşa cum a vrut să fie toată viaţa.

Capitolul 2
(*Fantaisie impromptu*)

Cînd l-a văzut gol pe masa Kugel, i-au dat lacrimile. Un bărbat nu neapărat frumos, dar atrăgător. Cu o barbă regulată, trebuie să aibă, să fi avut, cam 30 de ani, poate puţin mai mult, dacă nu cumva firele acelea albe de la tîmple pot fi înşelătoare. Cutele din jurul ochilor foarte pronunţate, mîinile şi picioarele aproape degerate. Fusese găsit pe munte. Cînd a văzut cum clipeşte, s-a speriat. A zis s-o ia mai uşor cu Marillenschnaps-ul de la ora matinală, că începe să-i joace feste percepţia. S-a văzut pe el cu 25 de ani în urmă, atunci cînd a decis să părăsească ţara. Discuţia cu tatăl său pusese capac. Îl văzuse ultima oară, avea 18 ani, tocmai intrase la Facultatea de medicină. A vorbit cîteva minute, s-a legat de părul lui cam lung, el s-a supărat, a înjurat şi a plecat. Singura legătură a fost cuponul de pensie alimentară pe care o lua lunar de la poştă. De-atunci nu-şi mai vorbiseră. Nici cînd a murit mama lui nu a venit la înmormîntare. Uitase că există, copilăria şi tinereţea i s-au dus fără să cunoască prezenţa paternă. Şi acum, cînd îl vede pe tînărul ăsta întins pe masa de autopsie, îi vine să îi ia capul în braţe şi să rămînă uitîndu-se la ce a fost în spate. La cum ar fi vrut să fie îmbărbătat atunci cînd eşecurile se ţineau lanţ sau strîns în braţe cînd reuşea. Iar acum, telefonul venit de nicăieri, nu trebuia să răspundă. Simte că liniştea pe care şi-a cîştigat-o e pe cale să dispară. Îi e dator cu o întîlnire, acestea au fost toate cuvintele. Şi atunci şi acum. A doua oară a stat ceva mai mult. Era în februarie 1989. Habar n-avea dacă îşi căuta liniştea, el avea atunci aproape 70 de ani. Acum ar avea spre 90. Oare îl mai recunoaşte? Mersul acela semeţ l-a deranjat. Dar de la pletosul de 18 ani la bărbatul de 30 trecuse ceva

vreme. Părea că nu vrea să îşi asume vîrsta şi a încercat să se poarte la fel ca la majoratul lui. Aceeaşi aroganţă prostească, dar un alt registru al discuţiei. A fost politicos, asta poate să spună cu mîna pe inimă, deşi i-ar fi aruncat berea în faţă. A vrut să fie un actor toată viaţa, a jucat tot felul de roluri pe care le-a învăţat cu temeinicie, dar a eşuat lamentabil în cel de părinte. Avusese un accident pe scenă, se prăbuşise la sfîrşitul unui spectacol şi cele două zile petrecute în spital i-au dat, spunea el, o nouă dimensiune a vieţii. Se tot întreba cine e străinul din faţa lui şi ce vrea de la el. Vorbea repede, precipitat chiar, se uita în jur şi îşi consulta ceasul din minut în minut. Aflase. La sfîrşit i-a zis că ar fi bine să renunţe la excursia în Ungaria. S-a ridicat şi a plecat fără să spună vreun cuvînt. Ar fi vrut să-l înjure din nou, i-a părut rău că n-a făcut-o, dar voia să dispară mai repede din locul acela. Luase hotărîrea, nimic nu-l mai oprea. Ştia doar să critice. Cîtă vehemenţă avea cînd vorbea de valorile familiei, a izbucnit în rîs, el insista că nu trebuie să repete greşelile lui, şi apoi, da, mama fusese cea vinovată, nu el. S-au acuzat reciproc.

Acum, cînd se pregăteşte de întîlnire, are emoţii aşa cum în urmă cu ani nu credea să existe. S-a văzut dimineaţă în oglindă, şi-a frecat faţa îndelung cu apă rece, a încercat să îndepărteze ridurile, a tras cu mîinile de pielea din jurul ochilor, dar rezultatul nu l-a mulţumit. Ochii, privitul ăsta în oglindă nu îi face bine. Îl îndeamnă la regrete şi numai de asta nu are acum nevoie cînd îl aşteaptă drumul pînă la Viena. Într-o vreme îi plăcea mult să călătorească, la puţin timp după ce-a ajuns în Austria a început să bată ţara cu autostopul. Faptul că nimeni nu cerea bani pentru traseu l-a mirat o vreme, apoi şi-a dat seama că ăsta e normalul, că şoferii nu opresc pentru bani, ci pentru o conversaţie pînă la următoarea oprire.

Dar trecuse ceva vreme de-atunci. Băuse mult cu o seară înainte, îşi făcuse curaj, şi acum se simţea ca bătut cu parul. Mahmureala, greaţa, frica, da, frica de un drum şi o întîlnire pe care o aşteptase atîţia ani,

dar nu şi-o dorise niciodată. Se închide uşa, se urcă în maşina şi se pleacă. Uşor de zis, dar nu atunci cînd spaime îşi fac loc în suflet, cînd şi deviatul de la drumul spre spital poate provoca un atac de panică. Soarbe îndelung din sticluţa de metal, îşi scutură capul şi parcă în jurul lui obiectele prind contur. Ideile încep să îmbrace formă, se limpezeşte totul. Da, drumul îl aşteaptă. Primise de la colegii de spital de ziua lui cu cîţiva ani în urmă un GPS. Îl luase neîncrezător, nu ştia la ce e util, nu a întrebat şi l-a uitat într-un sertar. Apoi cînd a fost întrebat dacă e mulţumit de el, a dat tare din cap. I-a fost jenă să întrebe la ce foloseşte. L-a auzit apoi pe Gündisch, celălalt legist, cum îl ridica în slăvi. S-ar fi rătăcit, spunea umflatul, o namilă de austriac care mînca sandviciuri fără nici o jenă în timp ce secţiona abdomenul vreunui nou-venit, l-ar fi prins noaptea în ţara aia ciudată dacă nu era GPS-ul. Îl ghidase şi ajunsese cu bine în Muntenegru, la mare, exact în faţa hotelului la care îşi făcuse rezervare. Vă daţi seama, m-a dus pînă în faţa uşii şi apoi vocea suavă, saliva mai ceva ca un ieşit de la puşcărie care nu a văzut labii de ani de zile şi care cînd vorbea de ele încerca să facă glume. Da, sînt cele două margini moi care compun sexul femeii, iar deasupra se află clitorisul, mugurele pe care dacă ştii să îl faci să tremure, l-ai prins pe Wotan de picior. Walhalla e a ta. Aţi ajuns la destinaţie, spunea femeiuşca, şi aş fi vrut s-o invit în cameră, dar era şi Sonia lîngă mine în maşină şi nu puteam.

Sonia, i-a zis Gyorg aparatului. Nu de alta, dar să-i facă în ciudă umflatului şi s-o scoată pe biata femeie din banalul pe care îl trăia alături de el. A luat-o în mînă cu teamă, a proptit-o în parbriz şi a apăsat timid pe butonul de pornire. Nimic, Sonia nu i-a răspuns. O fi supărată, da, cu siguranţă, atîta vreme uitată în sertar, în întuneric, fără nimic de băut.

A tastat numele străzii din Viena unde era hotelul şi a aşteptat. A băut lung din sticlă şi şi-a dat capul pe spate. Nu se aştepta ca ea să răspundă, a ştiut cînd dispăruse totul, continuarea a fost doar frica lor de a

spune gata, s-a sfîrşit. Nimic nu îl făcuse să-şi dorească mai mult, s-o cunoască mai bine, comoditatea, acceptată atît de repede şi de ea, îi ţinea de cald, aşa îi spusese şi un prieten de la spital, lasă omule că e bine aşa călduţ. De ce vrei tu să schimbi mersul, lasă poveştile cu iubiri înflăcărate, nu există aşa ceva decît în cărţile alea stupide pe care le citeşte fiică-mea, în loc să-şi vadă de chimia şi fizica noastră, stă cu nasul în porcăriile alea siropoase. Literatura, ce mare invenţie. Povesteşte cîte unul ce facem noi toţi de fapt. Păi mă interesează pe mine că ăla e bolnav şi suferă? că şi eu sînt bolnav şi sufăr. Ofta des, seara cînd se băgau în pat îi auzea respiraţia şi nu de puţine ori s-a gîndit s-o întrebe ce e cu ea, de ce e neliniştită. Apoi îşi imagina că discuţia avea să devină interminabilă, aşa cum se întîmpla cînd era mai tînăr şi cu mare chemare spre sporovăială. Dar atunci, cu ea lîngă el în pat, aştepta doar să adoarmă.

— Mergeţi 200 de metri şi în sensul giratoriu faceţi a doua la dreapta. Sonia. Vorbeşte. Draga mea, la timp. Pentru că am uitat să-ţi spun, plec să mă văd cu tata. O să-l cunoşti. O să-l descopăr şi eu. O să te placă, sînt convins.

— Am înţeles, a doua la dreapta. Nu trebuie să repeţi.

Îşi mişcă greu mîna pe schimbător, maşina horcăie şi se opreşte după doi metri. O porneşte şi apasă mai multe butoane ale GPS-ului. Se aprinde lumina pe ecran şi răsuflă uşurat. Nu, nu te-ai supărat pe mine. Noi doi avem multe să ne spunem, da, şi apoi pînă la Viena e drum lung. Îmi arăţi tu, că uite parcă scrie ceva în stînga ecranului. 410 km. Nu ne grăbim, ne mai oprim pe drum. O să-ţi fac cinste cu o cafea, cred că bei cafea. Cu zahăr tu, eu fără.

— Mergeţi aproximativ 400 de metri după care faceţi prima la stînga.

— Spre autostradă, Sonia, ştiu unde vrei să mă duci. La tata. Ce straniu să-i spun aşa.

— La următoarea intersecţie faceţi dreapta. Mergeţi 100 de metri şi la giratoriu faceţi a doua la dreapta.

Gyorg încearcă să se concentreze. Îşi masează tîmpla dreaptă, ratează iarăşi o schimbare de viteză, motorul tuşeşte, dar îşi revine. O cafea ar fi nimerită, nu cred că pot să conduc aşa mult. Haide Sonia, mai spune-mi, ce faci în timpul liber? Nu cred că tot timpul dai indicaţii de drum.

— În 50 de metri faceţi a doua la dreapta şi aţi intrat pe autostradă. Apoi conduceţi 108 km.

— Păi asta-i tot? Noi nu mai vorbim? Nu, asta nu se poate.

Gyorg părăseşte prima ieşire de pe autostradă şi aude cum vocea ei metalică reconfigurează traseul. Aşa da, aşa da. Ştiam că putem vorbi, că pînă la urmă putem găsi o soluţie.

Scurge ultimele picături din sticluţa metalică. O aşază pe locul mortului şi opreşte în primul refugiu. Putem găsi o soluţie, aşa îi spusese Herta atunci cînd el s-a ridicat nervos din pat şi i-a zis că îi face o cafea, iar apoi o conduce la autobuz. Vedea urma lăsată de corp pe cearşaful roşu, un fetiş i-a zis cînd a apărut la el în apartament cu o geantă în care se afla o lenjerie roşie, un halat la fel şi mai multe prosoape. O să le las aici, i-a spus, după care s-a aşezat pe fotoliu şi i-a spus că ar bea o tărie. O cunoscuse la spital, venise să-şi ia fratele care murise într-un accident de maşină şi pe care urma să-l incinereze. Au avut o discuţie aprinsă despre trecerea dincolo, despre întoarcerea în pămînt sau arsul trupului. Cînd l-a auzit cîţiva ani mai tîrziu şi pe tînărul ăla găsit aproape mort pe munte că ar vrea ca atunci cînd moare trupul lui să fie ars, iar cenuşa împrăştiată pe o pîrtie de schi a ripostat: ar putea intra în ochii schiorilor. Nu ştiuse ce altceva să spună la stupizenia pe care o auzise.

Nu se mai contrazice cu Sonia, merge după cum îi dictează ea. Dar cînd aude o pocnitură, iar volanul îi trage dreapta şi maşina e aproape să se înfiga într-o poartă, o înjură. Îşi cere iertare şoptit, deschide uşa şi aerul rece îl izbeşte în faţă. Se uită, da, o pană. Pentru prima oară de cînd conduce are o pană şi tocmai aici, tocmai acum cînd se duce spre marea

revedere. Mare pe dracu, e mai mult strania revedere. Să schimbe roata e imposibil. Să rămînă acolo, la fel. Intră înapoi în maşină, îşi aprinde o ţigară, se uită lung la sticluţa de metal de pe bancheta din dreapta şi brusc îşi îndreaptă privirea către tipul bizar, cu şapcă şi plete, care se apropie de ei. I se pare că e călare pe un cîine, dar nu, cîinele e parcă lipit de picior, a băut mult, imaginea nu e prea clară. Îi bate în geam.

— Aţi păţit ceva? Dacă aţi făcut pană vă pot ajuta. Chiar aici, unde locuiesc, am un atelier de vulcanizare. Nu durează.

Iese din maşină şi întreabă dacă poate să bea un schnaps. Acel *Ja* spus din rărunchi îl bucură mai tare decît cauciucul care o să fie reparat.

— Nişte nazişti, asta sînt. Acum, mai există şi erori. Pînă la urmă numai din erori trăim.

Domnul Bernstein, îi place să i se spună Be, are un atelier de vulcanizare pe drumul naţional care leagă Semmering de Saint Johann im Pongau. E în apropiere de autostrada A1 şi pe-acolo trec mulţi nazişti. Nu-l deranjează, dar el trebuie să stea de vorba cu ei. Să afle ce-au avut în cap atunci cînd au atacat Polonia. Şi atunci pune cuie pe şosea şi aşteaptă ca maşinile să oprească.

— Nu s-a întrebat nimeni de ce imediat după ce a făcut pană a apărut şi o vulcanizare?

— Naziştii sînt ei atenţi la detalii, dar nici chiar aşa.

Radek Bernstein, strănepot de nobil polonez, a primit la naştere un alt certificat. Catolic prin botez, dar fără interes pentru biserică, iubitor de învăţăturile *Torei*, puţin preocupat de *Coran*, pe care l-a citit, a mărturisit, şoptit, că e scris de nazişti.

— Mă doare sufletul de ce se întîmplă acum în voievodatele noastre. Polonia mea.

Gyorg se uită fix la paharul gol. A băut pe nerăsuflate un schnaps mare şi se întreabă deja dacă mai ajunge la Viena.

Locuiesc sau au locuit copii în casa asta. Nişte maşinuţe mici, de fier cum le spunea cînd era mic, şi cine avea colecţie se putea considera un fericit al

sorţii, un tir, ehe, american, nu văzuse aşa ceva decît tîrziu, cînd a ajuns în Occident, şi trei vagoane de călători. Locomotiva stătea răsturnată şi cu firele ieşite din locul bateriilor. Cunoştea bine trenuleţul, îl asamblase cu Victor de nenumărate ori, alergaseră prin întreaga lume cu el. Îi plăcea mai ales cînd îi spunea copilului că se apropie de gara din Arad. Şi are emoţii mari. Fusese prima intenţie de a părăsi ţara într-un vagon de dormit. Coborîse însă la Arad pentru că un control dur s-a lăsat cu două arestări. Ştia că nu are nici o şansă să treacă de vamă. Cînd s-a întors în România, în 1996, a coborît din nou în gara din Arad. Era deja cetăţean austriac. Bufetul gării era la fel cum îl lăsase cu 10 ani în urmă. A băut acelaşi coniac prost, a dormit la un hotel din oraş şi a doua zi a luat trenul înapoi spre Viena. Nu avea să ajungă la Bucureşti, deşi plănuise călătoria cu vreo două luni înainte.

— Fiul meu. E un ştrengar de mare clasă. Urăşte naziştii mai rău ca mine. La şcoală l-a bătut pe unu' care mîzgălise o zvastică pe caiet. Ăla nici nu ştia ce desenează acolo, s-a dovedit că încercase să deseneze nişte cuburi… da' pîn-aici i-a fost. L-au pedepsit pe nedrept apoi, dar piticul ăsta, e plecat în tabără acum, i-a luat la ochi. La propriu. Îi mai dau pistolul meu cu capse să se joace. Mi-a găurit pereţii. A scos firele de la locomotivă, nervos, a tras de ele pînă le-a rupt pentru că i s-a părut că în tren sînt naziști care vor să invadeze Polonia. Exagerează cîteodată.

Domnul Be dispare şi se întoarce după cîteva minute bolborosind cuvintele. Are o periuţă de dinţi şi mîna stîngă i se mişcă frenetic, lăsînd în jurul buzelor o mare de spumă. Se spală pe dinţi de multe ori, de cîte ori poate de fapt. E cel mai mare consumator de pastă de dinţi din Austria, după cum mărturiseşte, şi Gyorg nu are nici un motiv să nu-l creadă pentru că atunci cînd a intrat în casă a văzut multe tuburi, contorsionate, pline, făcute triunghi, rulate, tuburi care reproduceau istoria pastei de dinţi din ultimii 10, 15 ani.

— Periatul dinţilor, dantura, îngrijitul gurii reprezintă suprema dovadă a libertăţii. Să poţi să te ocupi de igiena bucală înseamnă dovada progresului. E omul care se respectă şi respectă ce e în jur. Or naziştii asta au urmărit, să-l împiedice pe om să se respecte. Să-l reducă la un animal bun de muncă, asta dacă ieşea din tiparele lor stricte şi blonde.

Îşi masează tălpile, nările îi freamată. Gyorg vrea să se ridice, dar imediat paharul i se umple.

— Vigilenţa, asta ne-a lipsit. Dacă ştiam din timp ce vor să facă, găseam antidotul. Ne-au luat pe nepregătite.

— Tot pe nepusă masă i-au luat şi pe alţii.

Domnul Be mestecă plictisit nişte tutun, îşi trece mîna prin părul vîlvoi, scuipă în şemineu rămăşiţele mestecate, e o pastă maronie, vîscoasă, se aprinde imediat, şi un miros plăcut inundă camera. E un miros de cireşe amare, Gyorg inspiră cu putere, e vremea pentru dulceaţă de cireşe şi apă rece. Momentele copilăriei, cînd după somnul de amiază, bunica lui îi spunea că trebuie să prindă puteri. Ea şi bunicul beau cafea, el lingea linguriţa pînă devenea strălucitoare.

Soţia domnului Be trebuie să sosească. Merge în fiecare seară să joace bridge la nişte vecini. A încercat şi el o vreme, dar începuseră certurile şi a zis că cele din casă ajung, nu trebuie să se ia la harţă şi de la un joc. Făcea axă, i-a explicat în cîteva cuvinte regulile, cu pastorul cărunt, Herr Helbert, un pui de nazist, un mieros disperat care căuta să aducă oamenii la biserică invocînd pericolul sionist din şcolile austriece.

E subţirică, vopsită, nu are pic de fir de păr alb, nasul drept şi mic, totul pare în miniatură. Mîinile, Gyorg a ezitat cu cea dreaptă atunci cînd i-a strîns-o, mici şi pline de vinişoare.

Are deja ochii împăienjeniţi cînd în faţa lui poposeşte o imensă bucată de carne roşie şi cartofi cu ceapă. Ajunge în pat cu greu, domnul Be îi povesteşte despre roţile de tren ale ruşilor, că au osiile mai mari, ai dracu' comuniştii ăia, degeaba pui

cuie pe şine, că nu fac pană. Adoarme cu gîndul la nesfîrşitele convoaie de vagoane frigorifice care transportă zăpadă într-o ţară arabă, văzuse un reportaj despre o pîrtie de schi în Dubai şi s-a gîndit că milioane de sclavi moderni se ostenesc să înveselească cîteva zeci de idioţi care n-au altceva de făcut decît să meargă să schieze la 40 de grade, într-o ţară în care totul e pe dos. Cuvintele domnului Be îi ţiuie în urechi, e conspiraţia naziştilor care, damnaţi fiind, încearcă acum prin expansiunea lumii arabe să recucerească ce-au pierdut. *Coranu'* e scris de nazişti, arabii sînt noii arieni. *Coranu'* e scris de nazişti, arabii sînt noii arieni.

Plecaseră din Viena în urma cu doi ani. Ea insistase că vrea să trăiască liniştea pe care ţi-o da un oraş, sat, ce-o fi el, de munte. Domnul Be nu a ştiut că de fapt a grăbit lucrurile pentru că în urma unei aventuri cu un coleg, fusese dată afară din mica, dar prospera cum îi placea ei să-i spună, firmă de prelucrat piei de focă. Făceau tălpi pentru nebunii care urcau pe munte şi voiau să schieze prin locuri greu accesibile. Aveau comenzi, slava domnului. Colegul, însurat cu cea care deţinea firma, era mai mult de decor. O lepră, un gigolo care venea doar la amuşinat în birourile aflate la etajul patru al unei clădiri, nu departe de distinsa cofetărie „Demel", furnizorul de ciocolată pe vremuri pentru case regale. Erau de fapt trei încăperi acolo, atelierul unde se prelucrau pieile se afla la subsolul clădirii. Scandalul, de fapt au fost două, a dus la mutarea pripită a soţilor Be în Semmering. Că patroana a aflat de aventură, putea să se mute din firmă şi să găsească altceva de făcut, avea experienţă contabilă, dar cînd poliţia a intrat în urma unui anunţ în subsolul clădirii şi a găsit mari nereguli, oameni exploataţi care lucrau cu substanţe toxice, erau plătiţi la negru, nu se poate într-o ţară civilizată ca Austria, domnul Be a decis, după lungi meditaţii asupra necesităţii demascării naziştilor care exploatează oameni şi în ziua de azi, să plece. Au vîndut apartamentul în care stăteau, urletele micului voievod, fiul lor, nu l-au

impresionat, şi au cumpărat căsuţa asta unde se simt ca în paradis. Vecinii i-au privit cu neîncredere la început. Bunătatea Martei i-a cucerit însă pe toţi. Nu era sfîrşit de săptămînă să nu apară cu prăjiturile aburinde pe prispă. Se dădea goarnă în urbe, a făcut *tante* Marta ştrudele cu mere, şi mai toţi copiii năvăleau să înfulece. Făcea dulciuri cu toptanul, devenise obsedată de noua ei menire, şi anume de a bucura sufletele neprihănite cu ştrudele cu mere.

Drept pentru care nu mai mira pe nimeni că uneori, seara mai ales, *tante* Marta îngîna uşor într-un leagăn cîntece care aduceau mai degraba cu imnurile din anii ’30. Nu o putea acuza nimeni că nu îşi vede de copil, că nu e un bun membru al comunităţii. Îi treceau cu vederea micile ieşiri de la serbările şcolare unde lua brusc o mină tristă, scuipa nişte cuvinte numai de ea înţelese, fusese auzită cum declamă supremaţia rasei albe, a oamenilor puri, însă la fel de repede zîmbetul îi revenea pe buze şi se întrecea în a oferi protecţie, ajutor şi tot ce mai trebuie la astfel de reuniuni. Vasele ea le spăla, tot ea aducea la masă prăjiturile făcute de mîinile ei destoinice, şi tot, tot *tante* Marta îi potolea pe zăbăugii care alergau după ce discursul educatoarei lua sfîrşit.

Trăim vremuri grele, ura e peste tot, striga domnul Be atunci cînd după mai multe schnapsuri depăna amintiri cu taţii care se foiau şi aşteptau să se termine mai repede prostia asta, cum o numise făţarnicul bucătar de la bufetul unde mergeau sîmbătă seara să-i bîrfească pe turiştii care se mai nimerea să doarmă în sat. Le prindeau bine banii celor care poposeau, se putea spune că tot turism se face şi la ei, dar aveau un dispreţ, imperial îi spuneau, pentru toţi cei care nu rămîneau peste noapte.

Ce, noi nu avem munţi aici, de ce nu stau mai mult, se lamenta Be. Aici găsesc adevărata Austrie, nu la, nu la, şi aici aproape că scuipa cuvintele, la staţiunile alea contaminate de ei. Se potolea brusc atunci cînd *tante* Marta apărea lîngă el şi îi spunea că trebuie să meargă, micuţului îi e somn. O făcea pe o

voce neutră, încît comesenii nici măcar nu comentau plecarea bruscă. Parca a anunţat că trenul de la Salzburg are întîrziere două minute, spunea bucătarul, după care se întorceau la ce mai înseamnă să faci turism în ziua de azi.

Nemulţumirea ei era legată de mîncare. Mai precis de mîncat. Nu suporta oamenii care sorbeau supa cu zgomot. În copilărie fusese terorizată de tatăl ei, un pastor riguros, dar foarte corect, care o certa tot timpul atunci cînd micuţa Marta plescăia la dejunul pe care îl luau în fiecare duminică, regulat, fără nici o exceptie. Chiar şi cînd s-a îmbolnăvit de scarlatină, tatăl ei a forţat-o să vină la masă şi să petreacă cele 30 de minute în armonia familiei, cum îi plăcea să spună atunci cînd se aşeza pe scaunul mare, cu spătar sculptat. Trăim vremuri grele, iar armonia din familia noastră este importantă, Marta. Erau doar ei doi la masă, fratele mai mare fusese ucis pe front, iar mama ei se stinsese în linişte din cauza durerii. Murise într-o dimineată, a găsit-o în pat cu poza lui de pe front, o poză alb-negru, în care tînărul de nici 17 ani îşi trecea mîna prin păr.

Răbufneşte cînd şi Gyorg şi Josef, fiul lor, plescăie în timp ce îşi sorb ceaiul. Be îşi înfundă ochii în cana neagră, mîna dreaptă pipăie după o felie de pîine cu unt şi se face mic în scaun.

— Să nu mai plescăi şi să nu i te mai adresezi lui Hans cu tu. E mult mai mare decît tine, mucosule.

— E băiatul care ne aduce laptele, spune Be.

— Trebuie să plec, vă mulţumesc pentru găzduire, spune Gyorg în timp ce se ridică de la masă.

— În mod normal ar trebui să aştepţi să terminăm toţi şi să ne ridicăm împreună de la masă.

Cu acelaşi ton neutru, Marta îşi impune principiile despre politeţe în timp ce Gyorg se aşază pe scaun cu bărbia în piept, a naibii femeie, şi soarbe încet, fără zgomot, ultimele picături de ceai.

Totul îi pare ca un peisaj pictat în ceai de un sîrb, o familie care apare pe cana ce-o ţine acum de toartă şi o întoarce ca să vadă mai bine, să îi rămînă în ochi imaginea completă a lor, o concesie făcută de mii de

ani de oameni pentru a se autoamăgi că au învins natura, o convenţie pentru a masca brutalităţile la care au fost supuşi, dar şi părtaşi.

Cînd l-au luat la poliţie pentru investigaţii, aflase deja tot satul. Unul dintre cei supuşi experimentului se trezise în timp ce lanterna îi scormonea retina. O luase la fugă şi cu toate eforturile lui Be, a reuşit să ajungă la poliţie şi să le spună oamenilor legii ce păţise. S-a minunat suflarea din Semmering de grozăviile pe care domnul Be, a recunoscut că începuse lucrarea, cum o numea el, cu doi ani în urmă, le făcuse. Scrisese de-atunci sute de pagini despre ceea ce avea să se numească în presă „căutarea arienilor prin globul ocular”. Îi găsise unuia, scria Be în primele însemnări, un berlinez care mergea cu treburi în Ungaria, urme vagi de cenuşă. După ce analizase atent, putea să bage mîna în foc că e urmaşul indirect al lui Eichmann, făcut de acesta cu o maşină de scris rapoarte. Toată lumea ştie, puncta înverşunat în note Be, că nazistul al cărui proces la Ierusalim fusese urmărit în lumea întreagă era de fapt un conţopist notoriu, frustrat de munca de birou. Siluise maşina de scris, care trimitea evreii în lagăre cu un simplu *GENEHMIGT,* scris cu majuscule, şi ruşinat de gest, o arsese înainte să fie prins. Plodul scăpase şi se înmulţise. Berlinezul ăsta, un avocat faimos, fost turnător la STASI, se dădea acum mare capitalist. Dar cenuşa din ochi îl dădea de gol.

În cazul hamburghezului căruia i-a găsit pe retină urme de Zyklon B nu a avut nici un dubiu. I-a fost uşor să-l identifice. Mai era şi medic la o clinică privată din Hamburg, făcea operaţii estetice unor evrei bogaţi. Habar n-aveau pacienţii cine e criminalul. Îşi adusese aminte Be că se împlineau 65 de ani de la începutul „Procesului Doctorilor”, primul dintre cele 12 procese pentru crime de război ţinute la Nürnberg după sfîrşitul celui de-al Doilea Război Mondial.

Procesul s-a desfăşurat între 9 decembrie 1946 şi 20 august 1947. Din cei 23 de acuzaţi, şapte au fost

achitaţi, iar şapte au primit pedeapsa cu moartea, restul fiind condamnaţi la închisoare.

20 din cei 23 de acuzaţi erau doctori, ceilalţi trei fiind oficiali nazişti. Toţi au fost acuzaţi de a fi fost implicaţi în experimente medicale pe oameni şi crimă în masă prin eutanasiere. Cel mai cunoscut dintre doctorii nazişti, Josef Mengele, nu s-a numărat printre acuzaţi deoarece nu fusese capturat încă, avea să moară în libertate, în Brazilia.

Be ataşase hîrtiilor fragmente din ziarele vremii.

Viktor Brack era colonel în cadrul SS şi ofiţer în cadrul Cancelariei Führer-ului, Karl Brand a fost doctorul personal al lui Hitler, locotenent-general în Waffen SS şi Comisar al Reich-ului pentru Sănătate. Rudolf Brandt a fost colonel în SS, secretar al lui Himmler şi consilier ministerial. Karl Gebhardt, locotenent-general în SS, a fost doctorul personal al lui Himmler, chirurg-şef al Poliţiei şi SS-ului, preşedinte al Crucii Roşii Germane. Waldemar Hoven a ocupat poziţia de căpitan în cadrul Waffen SS, a fost doctorul-şef al lagărului de concentrare de la Buchenwald. Joachim Mrugowsky, colonel în SS, a fost igienist-şef în cadrul Poliţiei şi SS-ului, şeful Institutului de Igienă al Waffen SS. Wolfram Sievers, colonel în SS, a fost directorul Institutului pentru Cercetări Ştiinţifice Militare.

Cei condamnaţi la moarte au fost spînzuraţi pe 2 iunie 1948 la închisoarea bavareză Landsberg. Pentru ceilalţi, diferenţa dintre pedeapsa cu închisoarea şi condamnarea la moarte a făcut-o apartenenţa la SS, organizaţie declarată ca fiind criminală de către Tribunalul Militar Internaţional. Cu toate acestea, o parte din personalul medical al SS-ului a scăpat de condamnarea la moarte.

Ei bine, unul dintre asistenţi căzuse în depresie în detenţie şi se acuplase cu un forceps. Murise de bătrîneţe în München, sfîşiat de iubirea pentru o masă de autopsie Kugel şi un bisturiu arătos pe care îl mîngîia seara înainte de culcare, întors cu spatele la masă. Urmaşul său plecase la Hamburg. Făcuse medicina şi acum se gîndea cu nostalgie la tatăl său.

Cînd văzuse în paşaport numele *Mrugowski*, Be a tresărit. Nu mai era nevoie să pună lanterna în ochi. Nu se putea abate totuşi de la procedura sacră. Era scris cu *i* şi nu y, dar nu se putea înşela.

Joachim Mrugowsky. Polonia mea dragă, voievodatele mele scumpe, îngăimase Be.

Se ocupa de controalele intime. Mai precis, studia post-virginitatea. Încercase să explice în cîteva tomuri care adunau peste zece mii de pagini că fata care devine femeie vrea să-l ucidă imediat pe cel care a profitat de mugurele de sub pîntec, aşa îl numea în note, şi că de fapt are acelaşi comportament ca al femelei călugăriţă (*Mantis religiosa*) care devorează masculul după acuplare. Numai că, aici îi luase exact o mie de pagini să explice, convenţia a ceea ce numim umanitate o opreşte de la crimă. E atît de copleşită de sentimentul de specie superioară, încît nu reuşeşte să-şi ducă la îndeplinire gîndul diabolic. Odată ce momentul dezvirginării se estompează, ea revine la sentimente mai bune, mai precis revine la sentimente. Îşi vede propria-i naştere în pîntecele care stă să explodeze şi îşi doreşte să cruţe atît opera, cît şi masculul. Masculul, care atît aşteaptă, profită de naivitate, prostie notase Mrugowsky, şi începe să caute următoarea victimă. Datorită acestei slăbiciuni, omenirea încă există. Restul e un mare căcat. *Scheise*. Era scris cu majuscule. Încheia redutabilul studiu de zece mii de pagini.

Ginecolog, tînărul scris cu *i* – Mrugowski –, nu avea mai mult de 30 de ani.

Cînd lumina a pătruns în orbite, doi ochi mici se uitau speriaţi la el. A ştiut că fusese un şoarece de bibliotecă, un mic slujbaş cu pretenţii de geniu, un neînţeles care încercase să scrie marea operă, dar care era constant refuzat de editori. Scrisese enorm, dar toţi cei cărora le încredinţa manuscrisele se uitau cu milă şi îi spuneau să mai încerce, un oarecare talent există, dar e nevoie de mai mult pentru a fi publicat. Cînd a văzut că nu reuşeşte s-a gîndit să întoarcă pagina. Pagina, pe care alţii o întorseseră de ani şi ani, să nu mai existe. A fost de altfel primul

care a inaugurat rugul din Bebelplatz înroşind cerul cu miile de pagini din cărţile acceptate de anumiţi editori, sublinia şi venele îi pulsau, de *anumiţi* editori.

Paul Joseph Goebbels a devenit Doctor în Filosofie la Universitatea Heidelberg în 1921, după care a lucrat ca funcţionar la o bancă şi angajat la bursă. A scris de asemenea nuvele şi piese de teatru, care însă au fost refuzate de editori.

După ce naziştii au preluat puterea în 1933, Goebbels a fost numit Ministrul Propagandei. Prima decizie a fost să ordone arderea cărţilor, evreieşti sau cu autori antinazişti, în Berlin în piaţa Bebelplatz.

Ei bine, acest mic şoricel, celebru fost cenzor al STASI, acum un reputat redactor de carte la o editură din Berlin, era urmaşul lui Paul, făcut de acesta cu o piesă de teatru pe care o considera o capodoperă, *scheise* – în opinia editorilor. O vagă tragedie cu cîteva milioane de morţi, inspirată, spuneau ei, de *Titus Andronicus*, ia colea cîteva zeci de morţi şi răniţi. O palidă copie a ceea ce a însemnat teatrul în secolul al XVII-lea. Pleacă cu prostiile astea de-aici. El n-a plecat, ba mai mult, a făcut amor cu paginile răsfirate pe patul baldachin.

A fost unul dintre cei mai de temut oameni din anturajul lui Adolf Hitler, preferînd să tragă sforile în spatele cortinei. I s-a mai spus şi „călăul Führerului”, însă numele său adevărat este Martin Bormann.

Hitler a apreciat ataşamentul orbesc al lui Bormann, memoria sa fenomenală, rezistenţa fizica şi talentul organizatoric. Führerul se încredea orbeşte şi necondiţionat în „secretarul” său.

Pînă la sfîrşit, Bormann a rămas de partea lui Hitler, a fost martor la căsătoria acestuia cu Eva Braun şi, de-abia după ce Hitler se sinucide, părăseşte buncărul acestuia.

În cadrul procesului de la Nürnberg, Bormann a fost condamnat la moarte, în absenţă. Decenii de-a rîndul au circulat informaţii conform cărora Bormann ar fi trăit fie în America de Sud, fie în Asia.

În scriitorul care îi călcase pragul cu puţin timp înainte să fie arestat, îl văzuse pe urmaşul lui Bormann. Aceeaşi aplecare către scris, răbdare şi nu în ultimul rînd, aşa cum aflase din memoriile jurnalistului Kopp, dorinţa de singurătate.

În noaptea de 10 mai 1933, mii de cărţi deveneau cenuşă, un moment dureros alături de altele de acelaşi fel în istorie.

În *451 Fahrenheit*, filmul lui Ray Bradbury, cărţile din întreaga lume sînt căutate şi arse de echipe speciale de pompieri, care nu mai sting flăcările, ci le aprind pentru a distruge memoria umanităţii.

Bradbury avea să declare mai tîrziu că scrisese cartea inspirat de arderea cărţilor de către nazişti, 451 de grade Fahrenheit fiind temperatura la care arde hîrtia.

Chiar dacă poetul Heinrich Heine avertizase în trecut că după arderea cărţilor urmează cea a oamenilor, în acea zi volumele sînt arse simbolic pe ruguri, cu o seriozitate ritualică. Cu toate eforturile, planul nu a fost un succes perfect.

În noaptea de 10 mai, în timp ce miile de volume se transformau în cenuşă, studenţii au mărşaluit la lumina flăcărilor, cerînd eliminarea „elementelor şi spiritului evreiesc” din cultura germană. Se cîntau şi se strigau lozinci ale vremii, iar în 34 de centre universitare germane proiectul se dovedeşte un succes. O a doua incendiere masivă, pe 21 iunie, nu mai are acelaşi impact, era deja ceva „obişnuit”. O bună parte dintre scriitorii vizaţi aleseseră deja exilul, alţii o vor face după aceea.

Încă de a doua zi, cînd iniţiativa devine ştire transmisă de principalele agenţii, întreaga lume explodează, chiar dacă nu puţine sînt vocile care aprobă ideea şi cer transpunerea ei în alte ţări. Cîţiva ani mai tîrziu, un rug imens a fost aprins în interiorul Cortinei de Fier. Cărţile deveneau produse de lux, cititul o aventură periculoasă, scrisul însuşi în nenumărate cazuri devenea crimă împotriva ordinii statului.

Pe lista autorilor ale căror cărţi au fost arse se aflau Bertolt Brecht, Max Brod, Franz Kafka, Sigmund Freud, Ernest Hemingway, Heinrich Mann, Thomas Mann, Erich Maria Remarque, Stefan Zweig şi mulţi alţii.

Sancta simplicitas!, parcă aşa a spus Jan Hus, atunci cînd o băbuţă a luat un vreasc să înteţească focul rugului pe care urma să fie ars.

Bătrînul simţise la un moment dat că după furtună va izbucni focul. Nu era lămurit pe deplin dacă era vorba de o barcă pe care un pescar disperat o incendiase, sătul să tot ajungă pe uscat cu ea goală, da, o zi proastă, sau scîrbit de viaţa pe care o dusese pînă atunci, sculat la 4 dimineaţa, pus năvodul şi aşteptat.

Cînd a început Primul Război Mondial scrisese că e timpul pentru piscină. Era şi începutul sfîrşitului pentru el. Nu ştia că îl aşteaptă un lung proces în care, culmea ironiei, el trebuie să demonstreze că nu e vinovat. Probe nu erau, cartea fusese oricum arsă şi orice ar fi spus putea fi folosit împotriva lui. Degeaba striga dintre coperte că e nevinovat, palele urcau spre singurul rînd în care el le explica judecătorilor că nu din vina lui murise mama. El doar nu avea ce să-i spună, atît, nu era vinovat şi de dispariţia ei, că îl împuşcase pe omul acela pe plajă era doar o întîmplare. Îl sfidase, îi negase aptitudinile pentru acea lume în care totul e un joc cu mărgele de sticlă, e adevărat, cu nişte mărgele false, dintr-acelea pe care europenii le duc peste mări şi ţări.

Dacă nici ei nu ai avut ce să-i spui, atunci nici nouă, ori noi avem nevoie de informaţii. Nu aveam ce să ne spunem demult, nu de-acum, de cînd voi aţi început să mă luaţi la întrebări. Degeaba, procesul începuse, iar el era şi rămăsese un străin.

Cînd l-a vizitat la spital, fusese transferat la secţia de psihiatrie a clinicii din Viena, Marta asta a văzut, un străin. Se aşteptase la o fortăreaţă, dar în afară de o curăţenie orbitoare şi un buton care deschidea uşa secţiei doar din afară, nu observase că se află într-un spital de nebuni. Îi era teamă, atunci cînd copilul a

întrebat-o unde merge, să îi spună că îl vizitează pe tatăl lui la spital, preferase să dea din cap scurt şi să îl liniştească promiţîndu-i că îi aduce ceva frumos din capitală. L-a văzut lîngă geam, cu bărbia în palma stîngă şi cu degetele de la mîna dreaptă jucîndu-se în păr. Avea o figură senină, aşa cum nu ştia să o fi afişat-o de cînd erau împreună, se făceau zece ani în curînd. S-au salutat ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat, el a întrebat-o ce face Josef. Avea o voce calmă, pierise parcă toată acea nebunie de dinainte. Era un om care îşi gîndea propria viaţă prin cîteva secvenţe. I-a povestit cum se simţise la nuntă, ce stări a avut cînd a aflat că e însărcinată. Vorbea încet, coerent, ceea ce a speriat-o. Ştia tot ce se întîmplase înainte să se mute la Semmering, nu, nu făcuse pe prostul. I-a iertat aventura, s-a gîndit că o dată plecaţi vor reuşi în viaţa de cuplu. Se înşelase iar, dar nu-i mai păsa.

Se-apucase să joace şah, doctoriţa îi recomandase şi el acceptase bucuros pentru că, nu mărturisise la întîlnirile săptămînale în care încerca să pară suficient de deprimat ca nu cumva să fie externat, putea să mute cum voia fără să respecte regulile. Dacă îşi imagina că nebunul poate merge drept, o făcea fără cel mai mic regret şi nu comenta atunci cînd indignarea partenerului răbufnea, un fost vînzător de excursii care fusese părăsit de soţie chiar în ziua nunţii. Se pornea într-o expunere de motive şi susţinea că tura poate sări ca un căluţ sau pionul mătură tabla de la un cap la altul. Şi de ce atîta putere pentru regină, de ce să fie ea stăpîna jocului? Şi-a adunat în două săptămîni mai mulţi adepţi care îi împărtăşeau credinţa şi astfel jocul de şah căpătase în salon un altfel de statut. Al lui personal. El decidea ce face fiecare piesă pe tablă.

Capitolul 3
(Zăpezi)

A fost doar o curiozitate la început. Erau trei, veneau doar vineri seara, nu beau mai mult de trei beri şi erau cei mai liniştiţi clienţi. Lăsau tot timpul mai mult la fiecare bere pe care le-o dădeam de la bar. Mulţumeam şi mă întorceam la spălatul halbelor. Era ca un ritual, îmi permitea să mă gîndesc fără să fiu deranjat de vreo comandă. Aşteptau cuminţi să termin şi abia apoi spuneau ce vor să bea. Se mai găsea cîte un chefliu care să îmi ceară răstit o bere, mai repede, tinere, că nu stau aici pînă termini tu grămada aia de pahare. *Maldăr* se spune în română, doar mormăiam, nu rosteam cu voce tare. Vorbeau mult despre schi, făceau un sport extrem. Ştiam demult că există un fel de a schia care nu are legătură cu pîrtiile, se coboară prin locuri neamenajate, printre copaci sau sărind peste stînci. Foarte periculos, dar o dată ce ai prins gustul, nu te mai întorci la „autostrăzile" pline de fiţoşi care îşi etalează costumele scumpe şi mai mult stau decît se bucură de zăpadă. Oameni veniţi să impresioneze, dar care la o diferenţă de nivel mai mare de cinci sute de metri se opresc de trei ori să-şi tragă sufletul. Am ascultat atent, în sfîrşit ceva îmi trezea interesul. Am şi întîrziat la întîlnirea cu Helen, trebuia s-o aştept la intersecţia dintre Linzergasse cu Maria Tereza, locul nostru întunecat şi cu pietre aşezate ciudat pe trotuar. Vorbisem cu patronul şi îi spusesem că plec puţin mai devreme de ora închiderii, m-a privit rece, dar n-a spus nu. S-a mirat cînd m-a văzut că încă n-am dispărut. Găsisem locul, se împiedicase de o ridicătură de piatră, am dat apoi cu piciorul în ea, dar era înfiptă bine în stradă. Nu era mare, dar avea o formă stranie. În seara aceea i-am vorbit înflăcărat

despre cei trei. Mi-a zis că e prima oară cînd mă vede entuziasmat de ceva.

— Ba nu, mint. Te-am văzut şi la întîlnirea cu Fayd şi prietenii lui. Băuseşi cam mult, oricum. Dar din tine ieşea viaţă, ceva mai mult decît iese de obicei.

M-am uitat lung la ea şi n-am zis nimic. M-a înghiontit.

— Hai, că era de bine. Mă bucur să văd că te preocupă ceva. Fie şi lucruri care n-au legătură cu noi, cu mine.

Am îngheţat, am febră, trec rapid de la şiroaie de transpiraţie la o senzaţie de munţi de gheaţă pe mine. Mă pătrund aşchiile prin tot corpul. Nu trebuia să vin, nu, poate că nu mă simt pregătit pentru asta. Trebuia să mă antrenez înainte, să nu exagerez din prima zi cu coborîtul şi mai ales cu urcatul. Am ronţăit toată ziua biscuiţi cu propolis, am băut apă atît cît trebuia, cuburile de ciocolată nu mi-au lipsit şi totusi, totuşi, acum mi-e rău. Îi aud cum ciocnesc sticlele de bere jos, au energie băieţii ăştia, nu glumă. Cînd am luat în piept aerul rece şi curat am simţit că mă doare pieptul de atîta bucurie. Nu credeam că e aşa greu. Jurgen mi-a împrumutat o pereche de piei de focă, mi-a arătat cum se pun pe schiuri şi chiar se bucura să-mi explice ce urmează să fac. Oamenii ăştia, care nu dau doi bani pe confort şi vor doar să schieze pe coclauri, au o plăcere brută, o chemare a unui ceva care îi face să fie mai presus de orgolii, de cine va coborî primul, de cine va schia mai bine. Acolo nu există cine schiază mai bine, acolo e muntele care îţi spune ce să faci. Pe unde să cobori e alegerea ta, dar nu îl păcăleşti.

— N-a fost atent. Nu e vorba că nu schia bine. Ştia poate mai bine ca noi muntele ăsta. Îi ştia crevasele, vedea zăpada bună acolo unde noi ne închipuiam că e doar o fîşie. Se numeşte ghinion.

Jurgen ridică vocea şi îl pot auzi mai bine. Încep să mă familiarizez cu germana lui sîsîită. Cuvîntul greşeală apare de multe ori (*fehler*), el spune *sfehler*, şi pe munte nu e admis aşa ceva. S-a crezut mai

presus de reguli, a neglijat, nu ştiu, poate că nu s-a concentrat suficient, dar muntele nu l-a iertat.

Din nou durerea de cap. Ar trebui să îmi analizez starea asta, senzaţiile, să scriu cum pumnalul acela cînd rece, cînd fierbinte, îmi intră prin ochiul drept, scormoneşte lîngă ureche şi apoi parcă vrea să iasă prin spate, dar se loveşte de osul cranian. Mă strigă, le spun că o să cobor în cîteva minute. Îmi masez tîmplele, de fapt îmi dau seama că mîna dreaptă frămîntă, iar stînga mai mult îmi mîngîie părul. Mă gîndesc că şi schiurile mîngîie zăpada, e mare şi afînată, virgină, nimeni nu a trecut prin ea, nimeni nu şi-a lăsat amprenta spurcată pe albul orbitor. Plutire, zbor pe alb şi un zgomot imposibil de descris. Cele două pastile încep să-şi facă efectul, am mărit doza. Schiază bine Herman, elegant, poate puţin brutal, îl aud pe Jurgen, dar are probleme cu condiţia fizică. Dacă o să dorm bine, mîine voi putea să ajung în Colţul Dracului. E cea mai frumoasă coborîre, am aflat asta dintr-o revistă de sport. Asta dacă reuşeşti să urci trei ore şi apoi să fii în formă pentru aventură. Ecke der Holle se iţeşte mult după ce au dispărut brazii. De la poale pare o fîşie nu mai largă decît o pistă de atletism. Toate se schimbă însă cînd o vezi de sus. E mai lată, are cam 15 metri, dar te ia ameţeala dacă te uiţi în jos. Coteşte brusc după o stîncă, Jurgen mi-a zis că acolo trebuie să fiu foarte atent pentru că zăpada e îngheţată mereu, nu bate soarele niciodată, şi ar trebui să sar şi să prind din nou moale, la doi metri spre est. E atît de senin, încît mă dor ochii şi cu ochelari. Soarele arde, deşi nu sînt mai mult de 2, 3 grade. Am urcat patru ore, mai mult cu o oră decît prevăzusem, dar am compensat cu trezitul. Am plecat în zori. Drumul a fost făcut în linişte, vorbitul epuizează şi nimeni dintre noi nu vrea să ajungă sus lipsit de puteri. Şerpuiam pe cărărui, încolonaţi unul în spatele celuilalt. Tăcerea ne lega, se auzeau doar schiurile „înfocate”, pielea de focă presînd zăpada. Urcam şi iar urcam, pentru că apoi urma să coborîm, să plutim. Mi-am dozat hrana şi apa. Mă gîndesc că o să am nevoie şi la coborîre.

Sînt aici, ar trebui să sar în sus de bucurie, dar concentrarea e prea mare. Nu, să nu mă doară capul acum. M-am întins pe zăpada moale, am vrut să stau puţin şi să respir. Aerul e tare, chiar foarte tare. „Ce aer tare aveţi aici”, au fost ultimele cuvinte ale unui, ale unui…, nici nu mai ţin minte ale cui. A murit cu zîmbetul pe buze, de la aerul tare care nu menajează, nu ştie cine eşti, nu-ţi cunoaşte poziţia socială. Un actor român, asta e. Mi-am adus aminte în timp ce mă ridicam.

„Schiurile de tură” combină în mod fericit avantajele schiurilor de pîrtie, lăţimea şi rezistenţa mai mare ca a schiurilor de fond, legături securit, posibilitatea de a coborî în viraje, cu avantajele schiurilor de fond. Pot urca cu ele datorită legăturilor speciale care permit ridicarea călcîiului bocancilor la mers şi la urcare, pot urca pante mici şi medii cu ele paralele datorită pieilor de focă ce împiedică alunecarea înapoi, dar permit înaintarea.

Scăriţele, cu una-două trepte pe care le ridic sub călcîiele clăparilor cînd urc pante, permit ca şi la urcare aceştia să stea la orizontală.

Desigur, la coborîri dezlipesc „focile” de pe tălpile schiurilor şi blochez spatele legăturilor, mai ales pentru viraje, transformîndu-le în „schiuri de pîrtie”.

„Schiurile de tură” sînt ceva mai late decît cele de pîrtie, mai ales cele „carve” şi se aleg cu lungimea egală cu înălţimea schiorului, adică a mea.

Cele mai lungi oferă stabilitate mai bună la coborîri în viteză, dar cu ele întoarcerile în urcare şi virajele în coborîre se fac mai dificil. E bine ca „foca” să nu acopere toată lăţimea tălpii schiului, să ramînă liberă o zonă de 2-4 mm lîngă kanturi.

Sînt recomandaţi clăparii „de tură”, ca aceia pe care mi i-a împrumutat Jurgen. Pentru schiul „de tură” (*Tourenschifahren*) se aleg nu prea înalţi şi nu prea rigizi.

Cei moderni pot fi reglaţi pentru „walk” sau „ski”. Cei mai înalţi şi mai rigizi sînt preferaţi de cei care practică schi extrem. Cam acestea au fost învăţăturile austriacului.

Am pornit al doilea, Jurgen mi-a zis că el vine ultimul să fie sigur că nu păţim nimic. Am vrut să plec eu primul, mi-a pus mîna pe umăr şi m-a strîns tare. Am înţeles şi l-am lăsat pe fratele lui să coboare. L-am văzut cum trece de porţiunea îngheţată, apoi am plecat eu. Am uitat de tot, vedeam doar zăpada cum sare, mă concentram să fac christianele cît mai strîns iar după cîteva sute de metri am simţit că mi-e foarte greu să mă mai opresc sau să încetinesc aşa că am căutat disperat colţul de stîncă, locul cu zăpadă îngheţată, am ştiut doar că trebuie să trec cu schiurile în poziţie dreaptă, m-am aplecat cît mai mult pe vine şi am reuşit să sar mai mult de doi metri în stînga pînă am simţit, iar zăpada moale sub schiuri şi un soare orbitor. O vale imensă mi s-a deschis, am schiat în transă pînă la locul unde ne fixasem oprirea, ştiam că reuşisem şi nimeni şi nimic nu mă mai putea controla, nimic nu-mi spunea să încetinesc, deşi aş fi putut s-o fac, voiam doar viteză şi zăpada pulbere din jurul meu. M-am prăbuşit în marea de zăpadă şi am căutat urmele de pe munte. L-am văzut doar pe Jurgen cum sare peste stîncă, nu a ocolit-o, apoi cum pluteşte fără să faca nici o christiană pînă la cîţiva metri de noi. Am urcat patru ore şi am coborît în mai puţin de 15 minute.

Helen m-a anunţat pe un ton neutru că ar vrea să se întoarcă la Budapesta. Nu i-am zis nici măcar din politeţe să mai rămînă, am spus doar că poate o s-o vizitez. S-a uitat lung la flaut, a suflat de cîteva ori în el, chiar mă întrebasem de ce Gyorg nu l-a luat cu el la Viena. Mi s-a părut o veşnicie pînă cînd a închis uşa.

Cînd a murit mama? Dar tata? Cînd au fost zilele lor de naştere? Ea ştiu că a fost Leu, iar el Taur sau Berbec. Mă uit prin zodiacele din cotidianele pe care le mai răsfoiesc la bar să caut compatibilităţi. Cu siguranţă, dacă el a fost Taur, mi-e clar că a fost vorba de un eşec prestabilit, scrie clar că Leii şi Taurii nu se înţeleg. Dacă a fost Berbec, atunci ar fi avut o şansă. Încep să întreb clienţii ce cred despre zodiacul din ziua în care cu o mînă fermă le întind

halba cu bere. Unii nu răspund sau spun că nu cred în zodii, alţii uită pînă să şi bea şi îşi expun teoriile despre tot felul de astre. Ajung repede la conspiraţii. Tot politicienii, care sînt mînă în mînă cu presa, fac şi desfac zodiile în funcţie de interesele lor.

— Să vezi, îmi spune Jurgen prins repede în jocul ăsta, zodiile şi ce spuneau astrele celor trei mii de morţi de la 11 septembrie din America. Cei mai mulţi erau Lei, iar dacă ai să cauţi ce scria în ziarele din 11 septembrie despre ce le rezervă soarta, ai să te cruceşti.

Îmi spune asta după cîteva săptămîni de la aventurile de pe munte, pentru că au urmat cîteva zile în care am schiat ca nebunii, nimic nu putea să ne oprească, timp în care a stat şi a căutat pe internet informaţii.

— Chiar să cred asta, mi-e greu.

Fayd însă, atunci cînd îi povestesc, se uită mirat la mine.

— Da’ bine, omule, tu acu’ afli de asta?

Mă vedeam rar cu el, m-a invitat să-i cunosc familia. Stătea cu Aisha, sora lui, şi cu soţia. Foarte intim şi dezordonat. Dar cele două ore pe care le-am petrecut alături de ei, pe un fotoliu din care mă împungea un arc chiar în coloană, mi s-au părut ca o terapie.

Cîţi din cei care erau în turnuri atunci şi-au citit zodiacul?

Am început să caut în presa vremii. Într-adevăr, pentru cei născuţi în Leu, dar şi în Peşti, se spunea că se vor confrunta cu neprevăzutul aşa cum n-o mai făcuseră pînă atunci. Că ziua aceea urma să le schimbe soarta, nu viaţa scria, ci soarta.

Am rămas trăsnit atunci cînd am aflat că în ziua rătăcirii pe munte, la Peşti scria că vor afla necunoscutul cu care se confruntă de ani buni, că vor fi dezbrăcaţi de sine şi că ar trebui să fie atenţi. Mi-am fiert un litru de vin, începusem să mă îngrijorez pentru că nu ştiam nimic de Gyorg, şi, după două căni mari, mi-am dat seama că nimic nu e întîmplător. Am privit spuma din cea de-a treia cană

îndelung. Vedeam acele bule sîngerii cum se sparg uşor, iar mirosul plăcut de scorţişoară îl adulmecam cu nasul foarte aproape de lichidul fierbinte.

Şi atunci m-am gîndit la Aisha, pe care, din cauza timidităţii ei, aproape că n-o remarcasem. Aici autobiograful meu ezită să spună dacă am cunoscut-o prin ce mi-a povestit fratele ei, Fayd, sau chiar ea mi-a împărtăşit temerile cu privire la oameni. Avea puţini prieteni, se simţea ataşată de pisica ei, persană, cum altfel, două persane îmi spunea, ea mai vicleană ca mine. Era o mare admiratoare a Marijanei Satrapi, o scriitoare din Teheran care reuşea să facă artă în ţara în care Salman Rushdie fusese condamnat la moarte pentru insultă la adresa islamului. Renunţase la facultate pentru că îşi pierduse minţile din cauza unui muzician de jazz, care după ce îşi făcuse mendrele cîteva luni cu ea, era impresionat că se culca cu o persană şi le spunea prietenilor că e mîndru că uneşte culturile, o părăsise pentru o indiancă ce îl fascina cu misterele ei. Am fumat într-o seara la ei, era o mică petrecere cînd am ajuns acolo, nici măcar nu ştiam, şi m-am dus cu mîna goală. M-am repezit pînă la un magazin de unde am cumpărat trei sticle de vin. Mă simţeam bine, îmi făcea plăcere zumzetul din cameră, un living spaţios într-un bloc vechi. Ştiam că prin Bucureşti astfel de blocuri au fost făcute în perioada interbelică de către arhitecţi cehi. Sînt mult diferite de cutiile de chibrituri în care am locuit eu. Mă simţeam atras de oamenii aceştia care numeau acasă şi ţara de unde plecaseră, dar unde nu se simţeau bine, şi locul în care au venit să trăiască, ţară occidentală pînă în rărunchi. A fost cred prima oară cînd m-am gîndit altfel decît cu obidă la ţara mea. Nu era locul meu nici acolo, dar nu e nici aici. M-am uitat minute bune la o vedere pe care am găsit-o pe o măsuţă lîngă balcon, era din Paris, şi avea o pisică mare şi neagră pictată. Era greţos de umflată, dar ochii îi sticleau într-un mod vioi.

— Parcă e un trup tînăr şi viguros, captiv într-o masă de carne îmbătrînită.

Credeam că am spus-o pentru mine, însă Aisha a venit şi mi-a pus mîna pe umăr. M-a apăsat tare, după care m-a tras într-o altă cameră unde Jurgen, se cunoscuseră la bar şi le-a plăcut tînărul plin de viaţă, vorbea despre zodiacul chinezesc. Făcuse o obsesie pentru tot ce ţine de soartă şi cum ne e ea pecetluită, cum o putem intui în funcţie de zodiace şi tot felul de misticisme, ăsta e cuvîntul pe care l-a folosit singura prietena a Aishei, în afara pisicii desigur, o vieneză care după ce fusese dată afara de la filarmonică făcea improvizaţii de pian prin cluburi.

Mai era la petrecere şi un regizor tînăr, Pierre, născut la Viena din părinţi francezi. Era mult fum, simţeam că mă sufoc, amestecasem băuturile şi am vrut să ies pe terasă. Dacă nu era Aisha care să iasă împreună cu noi afară, probabil s-ar fi consumat prima experienţă homosexuală pentru că tînărul mă atrăgea într-un mod straniu. Era interesat de povestirea mea, care apăruse în revista de literatură, şi chiar spunea că are un ritm cinematografic.

— De ce nu am putea s-o facem scenariu de film. Ce poate fi mai frumos decît să te întîlneşti cu fostele iubite? Are poveste proza ta, omule, hai s-o facem.

Mă aplec peste balustradă, mi-e rău. Capul mă doare iar. Îi spun că nu ştiu să scriu scenarii de film.

— Şi apoi, pe cine să intereseze cineva care s-a dus să-şi caute fostele iubite?

I-am pus întrebarea răstit.

— E viaţă omule, e viaţă. Pulsează de trăiri. Hai s-o facem. Uite, am un studio la Paris lîngă teatrul Odéon. E mic, are vreo 20 de metri pătraţi, dar e în buricul minunatului oraş. Mergem acolo şi lucrăm împreună. Nu ne deranjează nimeni. Îţi promit că va fi experienţa vieţii tale. Acolo mă simt în formă. O să vezi că reuşim. Trebuie să fac filmul ăsta, simt asta. Şi tu, al dracului dacă n-o să-l facem împreună.

Capul zvîcneşte. Prea multă iarbă. Prea multe dorinţe care nu vor fi îndeplinite. Nu mă interesează Parisul. Vreau doar să vomit şi să dorm.

Capitolul 4
(Jurnal şi fantezii)

Ar fi făcut orice să nu ajungă la întîlnire. Nu a tresărit cînd asistenta de la spitalul vienez AKH l-a anunţat că tatăl său a murit. I se făcuse rău la aterizare şi în loc să meargă la hotel ajunsese într-un salon de spital. A încercat să-l sune, să-i spună unde e, dar telefonul lui Gyorg murise şi el la puţin timp după ce a ajuns la Be, la Semmering. L-a deschis cîteva zile mai tîrziu, cînd într-un moment de luciditate renunţase să mai bea şi cu toate insistenţele polonezului se ţinuse tare. În cameră îl pusese la încărcat şi cînd a văzut apoi cele cîteva zeci de apeluri, l-a podidit plînsul.

A cerut să-i fie trimisă valiza bătrînului, nu a vrut să meargă acolo şi nu a tresărit cînd i s-a spus că, dacă nu vine cineva, o să fie incinerat în crematoriul spitalului. A găsit-o la poşta din Salzburg cîteva zile mai tîrziu.

A aranjat totul în casă, a făcut curat şi s-a spălat. Nu se cuvine să îţi iei rămas bun murdar. A citit de sute de ori rîndurile bătrînului. După o sticlă de Marilenschnaps a început să plîngă încet.

Ochii nu mai făceau faţă la rîndurile scrise mic, cu literele frumos aplecate spre dreapta. Cunoştea o lume a ororilor, o afla de la cel care luase parte direct la ele, nu din istorie, nu din povestiri. Detaşarea faţă de trecut, mutatul în Occident, îi atrofiase curiozitatea faţă de propriu-i destin, de propria-i viaţă de care avusese parte pînă la 55 de ani. Şi care se încheia acolo.

Iartă-mă

Arta de a ierta, căci e o artă, dragul meu, se dobîndeşte cu greu. Trebuie voinţă şi înţelegere pentru că albul nu e întotdeauna alb şi nici negrul, negru. Depinde în ce perioadă a istoriei eşti. Depinde cum te prinde istoria şi cum te joacă. Uneori te lasă, alteori te întoarce pe toate părţile. Pot spune că nu am reuşit în viaţă, recunosc că au fost doar momente cînd m-am amăgit că sînt un mare actor, cînd vedeam sutele de oameni cum se ridică în faţa mea şi aplaudă. Mă aplaudau pe mine, cel de pe scena care îi făcea pentru cîteva zeci de minute să uite de nevoi, să tremure, să plîngă sau să rîdă, sau îl aplaudau pe cel care o dată terminat circul, da, circul, se închidea în cabina lui de machiaj şi nu mai scotea nici un cuvînt. Bea şi se uita la trusele de pe masă, la costumele reflectate de oglinda mare în care se schimonosea şi îşi trăgea de obraji doar, doar, obţine un zîmbet. Nu auzea nici bătăile în uşă, da, admiratorii care voiau să îi aducă flori, nu auzea hăhăielile celorlalţi părtaşi la viaţa de pe scenă care se gratulau între ei cu maestre ce bun ai fost, deşi pe la spate şi-ar fi scos ficaţii. Tresărea doar cînd îi auzea pe maşiniştii şi muncitorii care aşteptau să plece acasă spunînd doar „a mai trecut o reprezentaţie, şi mîine e o zi, hai să mergem”. Am vrut să ştii cine am fost şi ce-a fost cu mine. Scriu însă greu, fac eforturi mari să mă concentrez, merg des la toaletă. O să-ţi spun o poveste. Mi-e mai comod aşa.

Tatăl lui Gyorg
(Jurnalul mincinos)

— Lasă-l, omule, în pace, dacă asta vrea să facă, ce te pui contra?

Îşi masează mîna stîngă, trage de degete pînă pocnesc. Pe masă stau ordonate trei ceşti cu cafea, micuţe, şi una mai mare cu ceai. Nu s-a spus nimic în timpul cinei, au folosit cuvinte doar pentru a cere fie pîinea, fie sarea. Într-un final, cînd tatăl l-a întrebat „ce te-a apucat, mă, să te faci actor, ingineria nu e meserie adevărată, doctor să vindeci oameni nu mai e bine", mama i-a sărit în apărare.

— Tu vezi ce vremuri vin? Voi credeţi că ăştia se joacă? Măi, băiatule, să-ţi intre bine în cap, n-or să te lase să smulgi aplauze pe scenă. Poţi să ai tu talent cu carul, şi ai, slavă domnului şi maică-tii fie vorba între noi, ai să dai şi la alţii. Vrei să te joci de-a brigadierul, să interpretezi agonia şi extazul de la colhoz, frămîntările de seară ale agricultorului fruntaş? Nu repeta greşeala mea.

Nu zice nimic. Se uită cînd la taică-său, cînd la maică-sa, cînd la soră-sa.

Retras în baie, dă drumul la apă. Îşi schimonoseşte faţa şi începe să recite. E monologul lui Hamlet. Apa se încălzeşte, în curînd se fac aburi, iar în oglindă nu se mai vede nimic. Trage cu mîinile de colţurile gurii, îşi masează obrajii, ochii i se măresc. Opreşte apa şi şterge cu palma sticla de pe perete. Se uită şi pare mulţumit de ce vede. Ies imediat, strigă atunci cînd vocea tatălui se aude pe hol. Trage apa şi iese din baie. E roşu tot la faţă. Se duce direct în camera lui. Se trînteşte în pat şi începe să viseze. E o scenă mare, e cu spatele la public, stă aplecat peste o fată. Îşi smulge părul din cap, se trînteşte peste ea şi rămîne întins. Cîteva secunde de linişte apoi sute de mîini se lovesc unele de altele.

Aplaudă în picioare, el rămîne întins pe jos. Într-un tîrziu se ridică. Are ochii în lacrimi, inima îi bate cu putere. Ochii îi joacă acum feste, nu mai vede bine. Mîinile îi tremură, picioarele nu-l mai slujesc ca în tinereţe. Se prăbuşeşte din nou. Apoi scena se mută. Se ridică din iarbă. Are faţa mînjită cu pămînt. Primele momente de libertate le-a petrecut cu faţa îngropată în pămînt. Nu era în stare să vadă pe nimeni după ce timp de trei săptămîni nu văzuse decît pereţii celulei. La început, în primele zile de întuneric, aşa a crezut, e doar o încercare, viaţa îl supune la un test, ce naiba, trebuie să dea examene că să ajungă acolo, pe scena mare i-a fost bine. Nu mai trebuia să se schimonosească ferindu-se în baie, putea să tragă de obraji, să se mîngîie pe trup fără să-l vadă nimeni. Nu era nevoit să dea drumul la apă să ascundă zgomotele pe care corpul le-ar fi putut face. Destule urlete şi vaiete care să acopere propriu-i zgomot. Era el şi lumea pe care şi-o imagina. În prima zi a fost chiar bucuros să audă cum se închide uşa. Du-te, om cu haină militară, du-te. Lasă-mă singur. L-a speriat regularitatea cu care se trezea din vis. După trei zile deja era un avantaj. Îi simţea mirosul, îl adulmeca în momentul în care se apropia de celulă şi scotea cheile. Era un biet mesager. Un mesager al foamei. Organismul se adaptase, ştia că de două ori pe zi primeşte o cantitate de hrană ca să nu moară. Îi aducea necesarul, ştia că vine la oră fixă, s-ar fi speriat dacă ar fi întîrziat. Eşti un monstru. Da, dar unul care ştie să mîngîie. Simţea acum iarba cum îl atinge pe gît. N-a auzit strigătul gardianului.

— Hai, gata cu bălăceala. Ridică-te.

Gardianul-şef. Umbra pe care o arunca în iarbă lîngă el acoperea aproape tot malul. Să te ridici, în pizda mă-tii, tu, pînă la cer. Să te scoli şi să iei steaua aia în care mamă-ta a văzut un creştin care se scălămbăie. Şi n-a fost decît un amărît de jidov.

Credeau că n-o să vorbească niciodată. La trei ani abia de spunea cîteva cuvinte, mama, tata şi ciudatul aidigo. O fi blestemat, şoptea mama, dar nu atît de

tare încît să fie auzită de bărbatul ei, taciturn şi el, dar din cu totul alte motive decît fiul său. Se plîngea fetei, sora mai mare a băiatului. Lasă mamă, că mai e timp să îşi dea drumul. Nu te mai gîndi la prostii, cine să-l blesteme? Ce, crezi că ăştia altă treabă n-au decît să blesteme copii. Ne-au blestemat pe toţi, cînd au ajuns la putere, spunea din uşă tatăl. Hai la masă. Sau cum s-o mai numi ceea ce avem în faţă seară de seară.

Mîncau în linişte. Se fereau parcă să vorbească cu el, încercau să-l înţeleagă. Îşi alegea un punct fix, departe de masă şi de privirile lor, şi pînă nu termina nu-şi muta ochii din locul acela. Mecanic, ducea la gură lingura sau furculiţa, nu-l interesa niciodată ce mănîncă, nu plescăia de poftă, nu se strîmba. Dădea din cap apoi, îşi lua capul de cîlţi de care nu se despărţea niciodată şi se retrăgea în colţul lui de pat. Acolo îşi mişca buzele în faţa jucăriei pînă cînd adormea.

*

Îmi trag mînecile de la pulover. Mi-e în continuare parcă frică să-mi suflu mucii în textura mov. Ştiam că o să urmeze. Dar tare vreau să prelungesc momentul. Îl văd, e un bătrîn care nu mai priveşte lumea din jur cu ochii, ci cu ceea ce simte, cu ceea ce a trăit. Ştie prea multe că să fie impresionat. Oare tot aşa o să mă simt eu la proces? Uite-l, parcă vrea să-şi treacă mîna pe la nas, are muci, la vîrsta asta îţi ies din trup lichide, nu mai poţi să le stăpîneşti. Are steif moşu', nici măcar nu clipeşte. Hai, băiatule, poţi şi tu. Ia aminte la ce face bătrînul ăsta, învaţă şi tot aşa să te porţi şi tu în sală. Da, sala aşteaptă sînge pe pereţi, dar văd doar un bătrîn, într-un scaun cu rotile, care parcă doarme. Nu clipeşte, uite-l, nu clipeşte.

Aud vocea crainicei, plată, zîmbeşte atunci cînd citeşte ştirea. Oare îşi dă seama de ce spune, se

cutremură, are vreo imagine legată de ceea ce s-a întîmplat atunci, i-au povestit bunicii că s-au petrecut grozăvii?

„Un fost membru SS, în vîrstă de 88 de ani, a fost condamnat marţi la închisoare pe viaţă pentru asasinarea a trei civili în Olanda, într-unul dintre ultimele procese ale criminalilor de război din Germania. Crimele au fost comise în mod total arbitrar de către H.B., un membru SS de origine olandeză, a apreciat preşedintele tribunalului la 60 de ani de la comiterea faptelor. Fostul SS a afirmat că s-a supus ordinelor şi nu a considerat, în perioada respectivă, că a comis nişte crime, recunoscînd că în prezent vede lucrurile diferit."

Diferit pe dracu'. Aşa le-a văzut atunci, aşa le vede şi acum. Mă scap, iar mă scap pe mine. Îl interesează ce-a făcut atunci aşa cum mă preocupă felul în care m-am căcat în pantaloni în clasa întîi. Să tot fie vreo 80 de ani de-atunci.

Mîine e ziua cea mare. Pentru ei. Pentru mine o să fie, vreau să fie, o zi obişnuită. Da, o să mă trezesc şi o să-mi beau cafeaua, aşa cum fac de zeci de ani. Doar n-o să-mi schimb acum tabieturile, să mănînc dimineaţa. Haha, să am puteri, aşa cum citeam într-un ziar, nu mai ştiu care că toate sînt la fel, că dimineaţa e bine să mănînci ouă cu şuncă, oricum ceva gras, că masa de dimineaţă e cea mai importantă, pe dracu, aşa am funcţionat toată viaţa, cu o cafea dimineaţa. Şi multe ţigări. Şi nu m-am prăpădit nici de cancer şi nici de mai ştiu io ce. Dar mîine va fi o zi specială. Voi fi un animal în cuşcă, o curiozitate, pentru presă cel puţin. Primul, da, primul proces în care un „fost", hai că-mi vine să mă băs cînd aud cuvîntul fost, de parcă voi ăştia n-aţi fi tot foşti, e judecat pentru ce-a făcut. Păi nu vă înjură toţi că le era mai bine înainte? Auzi, să mă pregătesc. Păi ce-au să-mi spună ei mie, că am făcut eu rău? Păi am făcut că aşa trebuia făcut, că aşa erau ordinele, că cine eram eu să mă opun? Iar mă scap, nu mai vreau să merg din cinci în cinci minute la veceu, vreau să termin o dată pentru totdeauna cu

senzaţia asta. Hai că măcar atît puteţi face pentru noi, bătrînii ăştia care am trecut prin toate regimurile.

Mă uit la pata care se măreşte lîngă mine. Nu mai am nici măcar puterea să dau cu mîna peste cearşaf. O văd, ştiu că e acolo, dar prefer să mă gîndesc la ziua de mîine decît s-o fac să dispară. Mă trag doar puţin mai la stînga, spre colţul canapelei, dar dîra mă urmăreşte. Trebuie să mă ridic, să merg la baie şi apoi să dorm.

Reuşesc să îmi iau avînt, am pus bine scaunul. Cel mai greu îmi va fi să sar peste el. Dacă îmi iese, cum la vîrsta asta oasele sînt fragile, procesul se amînă sine die. *O să stau în spital, or să mă lase în pace o vreme. Nenorocitule, tot nu dai nici un semn. Ai fugit ca un laş. Te-ai dus printre străini.*

*

Îl simt cum îşi înfige picioruşele în spate. Încerc să i le număr după împunsături. Parcă îmi strînge coloana într-o menghină. Perforează de-o parte şi de alta. Apoi muşcă şi soarbe din lichidul pineal. O face încet, îl bănuiesc cum se delectează cu licoarea vîscoasă, îşi face loc apoi de-a lungul nervilor. Ezită puţin în dreptul plămînului stîng, apoi, pentru că pulsul mi se accelerează, îmi dau seama că se grăbeşte să ajungă la inimă. Se pierde, se pierde îmi spun cînd ocoleşte atriul, o să se înece în sînge.

— Astă seară, bagi Stahanov. Dacă te descurci, ai o oră să te plimbi prin curte.

Ştiam că vine, i-am simţit mirosul. E chelul peltic. Mi-e cel mai uşor să-l deosebesc de ceilalţi vestitori. I s-a îmbibat în pielea capului un miros de moarte de care nu poate să scape. Umflatul care îl schimbă la 10 seara poate trece uşor drept un burghez care îşi plimbă cîinele prin parc. Dacă nu ar fi mirosul oribil de ciorbă de burtă pe care îl emană cînd se apleacă

şi strigă gata, stingerea, mai că l-aş vedea citind seara lîngă sobă.

Mă uit la cîlţii din saltea. Ăia care au mai rămas, pentru că am reuşit în două săptămîni să-l fac. I-am jurat credinţă, l-am implorat. Dar craniul a rămas neîndurător. Zîmbetul se transformă în rictus cînd bate vîntul, sînt doar cîteva fire care îi pot arăta starea. Cînd plouă şi se umezeşte, arată de parcă tocmai ar fi fost smuls cu forţa din locul lui de veci. I se pleoşteşte gura, alte cîteva fire îi atîrnă pe lîngă bărbia pe care am reuşit s-o fac dintr-o bucată de tablă smulsă din pat.

Mă iei sau nu în mînă, te uiţi şi la mine sau iar mă pui sub pat să nu mă găsească garda regelui? Înfruntă-i, omule de paie, că doar nu te-or omorî ca pe bătrînul defunct. Ţi-e uşor să vorbeşti, pe tine n-or să te găsească. La tine se va uita mereu cineva, se vor găsi suficienţi nebuni care să te ţină în mîini mai ceva ca pe sfintele moaşte. Aici, unde sînt eu, e lumea reală, aici nu e loc pentru cei ca tine care fac mofturi şi nu sînt siguri că albul e negru, aşa cum li se spune de multe ori. Aici nu poţi să spui că albul e alb şi negrul e negru, nu, albul e alb doar cînd vor ei. Dacă ciorba de burtă i-a picat greu, umflatul o să urle că negrul e al vostru, al imperialiştilor, că aici şi negrul e alb. Raportez, să trăiţi, am încărcat zece mii de cranii în camioane. Norma de cinci mii mi s-a părut prea mică, să trăiţi. Doar prin efort susţinut, să trăiţi, putem scăpa de imperialiştii care ne ameninţă ţara. Eu sînt Stahanov şi n-am vorbit deloc, cele zece mii de cranii le-am luat ca pe nişte putreziciuni ale lumii apuse şi le-am aruncat unde le e locul. Eu, Stahanov, trăiesc într-o lume luminoasă unde craniile şi întrebările nu-şi au locul. Eşti patetic, bravo oricum, ai fost aproape. Dacă nu ţi-aş fi văzut sclipirea aia în ochi, mai că m-ai fi convins să mă arunc singur în primul camion care iese dimineaţa pe poarta castelului. Şi să îndur privirea rece a celorlalte, hai că nu-mi place termenul sec pe care îl foloseşti, să spun al celor care au fost, visat, odinioară. Nu, eu sînt Stahanov, şi dacă nu taci

dracului din gură, îţi smulg tabla, să văd ce-o să faci atunci. O să pot să te manevrez cum vreau eu pentru că n-o să mai ai nimic tare în tine. Ce-o să mă amuz cînd o să te pun în dreptul gratiilor la prima ploaie şi o să te ţin acolo. Cum o să te şubrezeşti tu la fiecare rafală de vînt şi o să te împuţinezi. Şi cum glasul tău gros o să se piţigăie pentru că n-o să mai ai energie să strigi. Şi nici să răspunzi la întrebări. Pentru că n-o să-ţi mai pui nici tu întrebări. Pedeapsa n-o să-ţi vină de la cei care au făcut legi. Şi nici de la Dumnezeu. O să-ţi vină de la mine. O să te ţin în starea asta atît timp cît eu voi putea mişca. Şi crede-mă, va dura. Ştiu că sufletul ţi-e încă acolo. Nu a părăsit trupul. Se zbate, ştiu. Vrea să iasă, dar e nedumerit pentru că nu înţelege de ce nu vede firescul, descompunerea, reintegrarea în circuitul lumii. Pămîntul nu-l devorează, da, din pămînt am fost făcuţi şi în pămînt ne ducem. Ai fi fost un actor foarte bun. Eram fascinat de tine. Cînd am ajuns acolo, mi se spusese să renunţ să joc teatru, că era mai bine pentru mine să mărturisesc tot pentru că tu eşti cel mai mare actor şi nu poţi fi păcălit. Numai că eu nu aveam ce să mărturisesc. Pur şi simplu nu eu eram golanul care desfăcuse capacele de la roţi. Nu aveam de gînd să-l omor. Nici nu-l cunoşteam. Şi apoi, ce treabă aveam eu cu regimul? Nu înţelegeam prea multe. Ştiam că trebuie să termin şcoala şi să plec. Măcar liceul să-l fi avut făcut. Că restul, puteam să-l încep acolo. Dincolo, cum mi s-a imprimat în creier, aproape seară de seară, cînd îl vedeam pe tata aşezat pe scaun, masîndu-şi tîmplele şi şoptind că e timpul să ştiu şi să aleg. Tu cum erai cînd ascultai ce şopteau părinţii? Ţi se făcea frică? Nu cred, pentru că atunci cînd ascultai ce vorbeam noi în celula mică şi friguroasă doar nouă ne era frică. Tu apăreai din senin, ne luai pe cîte unul şi cînd reveneam, storşi de vlagă, de dorinţe şi speranţă, tot ce visam era un somn bun. Dar nici căderea în irealitate nu ne era permisă.

*

Cînd l-am văzut prima oară pe odios, am crezut că n-o să mai scap în vecii vecilor de-acolo. Mi-a inspirat frică de la prima privire aruncată. Odiosul era un om urît, avea o cicatrice mare care pleca de lîngă tîmpla dreaptă, cobora pe lîngă ochi, parcă îl încercuia, se arcuia pe obraz sub forma unui fulger şi sfîrşea lîngă baza nasului. Mulţi susţineau că e din război rana, erau cîţiva care spuneau că fusese de fapt muşcat de un cîine cînd era mic. Sau că fusese dat la cîini de părinţi, doi alcoolici care se băteau tot timpul. Explicaţia era plauzibilă, se vedea aversiunea pe care o avea faţă de cîini. Îi omora simplu, îi prindea de gît cu palma lui mare şi butucănoasă ca scoarţa unui mesteacăn golit de coajă, îi ridica în sus indiferent cît de mari erau şi îi scutura pînă cînd animalele îşi lăsau încet capul într-o parte. Balele sfîrşitului li se prelingeau pe încheietură, pe faţă şi pe vestonul pe care îl purta fie iarnă, fie vară. Smuciturile lor, lichidul cald împrăştiat în stînga şi în dreapta, schelălăiturile care te trezeau din orice visare, speranţele că vom putea ieşi vreodată vii de-acolo se năruiau. Nici urletele lui, atunci cînd venea în camera 14, la capătul culoarului destinat duşmanilor poporului şi ne amintea că pînă nu scoate oameni noi din noi nu se lasă, nu ne înspăimîntau aşa tare ca grohăielile animalelor pe moarte. Era un sfîrşit pe care îl vedeam aproape, tot ce ne închipuiam că vom face după ce ieşim din clădirea în forma de U dispărea. Puterea pe care o avea asupra noastră îmi amesteca sentimentele. Ştiam că el e cel care decide dacă primesc mîncare, dacă pot fi lăsat să dorm, dacă am voie să merg la toaletă. Şi frica mi se contopea cu recunoştinţa de a-l vedea. Seara, în dormitorul 14, dădea reprezentaţii. Spunea că facem parte din noul teatru şi că noi vom fi noile personaje. Că altfel decît se făcea acolo, în dormitorul 14, teatru, n-o să se mai facă nicăieri în lume, că o să vedem noi că şi

duşmanii vor îmbrăţişa noua idee. Şi ne punea în mijlocul încăperii cu faţa în podea, plîngea sau rîdea fără vreun motiv şi apoi, calm, începea să sară cu picioarele pe noi. Dă-i, dă în ei, fie ca răul să părăsească pentru totdeauna trupurile voastre, veţi fi oamenii noi, actorii noi, mamele şi taţii noi, copiii noi. Totul va fi nou, pînă şi ce-aţi gîndit pînă acum, bandiţilor, se va transforma în nou. Nimic nu va mai fi ca pînă acum. Cînd începea să asude, îi simţeam transpiraţia cum îmi picură pe capul proaspăt ras. Aşteptam prima picătură mai ceva ca un creştin sfînta împărtăşanie, o cerşeam în gînd, nu mă gîndeam la păcate, la suflet sau la El. În momentul acela odiosul era El, pentru că picătura lui de sudoare însemna începutul sfîrşitului, ştiam atunci că în scurt timp oboseşte şi ne lasă în pace. Mă tîram apoi cu greu în pat.

N-am reuşit să-mi rup piciorul. În schimb am făcut iar pe mine de durere. Am rămas însă cu pensia netăiată, nu s-a întîmplat nimic. Nici măcar n-au fost în stare să mă judece. Ţară de băşinoşi. Dacă ajung la Viena cu bine, se cheamă că nu există Ăl de Sus. Non, je ne regrette, non, je ne regrette rien, *tam, tam, tam, tarararam.*

Capitolul 5
(Partea dreaptă a capului)

E o provocare să scrii un scenariu de film. Te trezeşti într-o lume care abundă de imagini, le vezi, trebuie să le vezi… Cîteodată vrei să le ascunzi, ţi se pare că cineva intră cu bocancii în viaţa personală. Poţi începe cu un gînd, o idee despre film, dar la sfîrşit vezi că a ieşit cu totul altceva. Că nu are nici o legătură cu ceea ce iniţial ar fi însemnat filmul aşa cum îl văzuseşi.

A început de fapt într-o zi de februarie. Ştiu că era februarie pentru că e luna cea mai scurtă, şi nu, nu avea 29 de zile. Era un an în care patru săptămîni chiar înseamnă o lună. Şi mai însemna şi cei exact trei ani ani de cînd tot într-un februarie, chiar la început, într-o cameră de hotel, am aflat că a ţine în braţe o femeie înseamnă mai mult decît a face sex. Eram pentru a doua sau a treia oară la Paris, avusesem o primă zi foarte obositoare, aproape că nu dormisem pentru că avionul cu care am plecat din Bucureşti a decolat la 6 dimineaţa. Era seară, umblam teleghidat pe străzi, am ajuns la Pont Neuf unde am decis că trebuie să beau un pahar de vin. Braseria care mi-a încîntat prima mea ieşire din ţară se afla tot acolo. Nimic schimbat. Nu m-a recunoscut nimeni desigur, nu mai era imberbul care a vărsat cafeaua pe mine în prima seară, chelnerii erau alţii, dar lemnul, mesele, aceleaşi. M-am aşezat la o altă masă decît cea la care am obişnuit să stau vreme de 20 de zile, seară de seară. Nu era liberă. Şi apoi o puteam vedea, stăteam chiar la fereastră, era sub ochii mei. Doi bărbaţi şi o femeie la acea masă, Tania. Ei cu spatele la mine. O vedeam şi o vreme nu am putut să-mi iau ochii de la ea. Parcă o cunoşteam, ştiam că în seara aceea se va întîmpla ceva. Mînca absent, furculiţa intra într-o gură străină, îşi mai

trecea mîna prin părul lung, şi ofta, simţeam asta. Am purtat o lungă discuţie cu chelnerul, eram singurii patru clienţi, şi avea timp să stea de vorbă, despre vinuri. S-a uitat mirat la mine cînd i-am spus că un alt ospătar i-a pus interdicţie pe paşaport unui turist care a vrut să pună apă în vinul de la masă. Cînd i-am zis că glumesc s-a relaxat şi a început să-mi înşire istoria vinurilor pe care le au acolo. O adevărată epopee lichidă, un magnific tărîm al licorii rubinii se deschidea în faţa mea. Speram că ne aude şi ea, special puneam întrebările mai tare. Nu s-a întîmplat nimic atunci. Am plecat aproape de ora închiderii, rămăsesem singurul client, şi de-atunci, seară de seară am revenit la acea masă. O singură dată am ezitat dacă să mă aşez la o alta, pentru că era ocupată. M-a liniştit chelnerul, dacă mai aştept cîteva minute o să se elibereze pentru că tocmai face nota de plată.

Mă doare iarăşi capul. Îmi vine să iau toate imaginile din filmele alb-negru şi să mi le bag în gît. Să le trec brutal prin esofag şi la fiecare schimbare de cadru să icnesc. De ceea ce văd, căci esofagul meu este oglinda sufletului. Cînd îmi apare Chaplin, aşa derutat cu florile în mînă, să urlu pentru că mi-a fost teamă să ofer flori, cînd se uită speriat la mecanismul care îl hrăneşte şi o ia razna să scrîşnesc din dinţi că nu am ştiut să pun punct la timp.

După mulţi, mulţi ani, am mîncat un mic dejun copios. Era tîrziu, dar pentru mine care încetasem demult să mă uit la ceas, a reuşi să mănînc după o noapte agitată în care abia dacă am pus geană pe geană însemna mult. Nu trebuia să fac mare lucru, doar să mă apuc să scriu. Puteam să-l refuz, nu mă interesează filmul tău, şi să ma întorc la Salzburg, să revin la bar, să dau băutură la oameni. Să mă culc în casa de lîngă deal şi să beau vin fiert, poate să mai stau de vorbă cu Gyorg. Un om care mi-a intrat în viaţă prin apropierea morţii, de fapt căruia i-am intrat în viaţă prin apropierea morţii. Tentaţia de a rămîne era însă prea mare. Parcă se închidea un cerc.

Am încercat să refac în zilele următoare traseele noastre. Scriam dimineaţa pe o foaie tot ce-mi venea în minte legat de locurile noastre, băgam hîrtia în buzunar şi începeam călătoria. Prima foaie, spre seară am ieşit din casă, arăta că trebuie să aştept cîteva minute bune în faţă la Odéon. Puteam vedea pe geamul mansardei locul. L-am urmărit toată după-amiaza şi am încercat să scriu cîteva rînduri despre oamenii pe care îi vedeam că aşteaptă acolo. Că aşteaptă pe cineva drag. Două fete care s-au sărutat, un magrebian care s-a tot jucat cu un pliculeţ în mînă preţ de vreo 20 de minute şi apoi nervos a luat banii de la un ochelarist şi a plecat pe scuter, un tinerel aranjat care a dat flori unei doamne, nu am înţeles de ce au luat-o în direcţii diferite, şi, în sfîrşit, doi tineri care s-au îmbrăţişat, el înalt, brunet şi cu o eşarfă în jurul gîtului, ea care îi venea pînă la bărbie, subţire şi cu o aceeaşi eşarfă care i-a acoperit faţa atunci cînd m-am aplecat peste geam s-o văd. Ei sînt, acum pot ieşi din casă mi-am zis. În urma lor a rămas o dîră de parfum.

Am mers în urma lor pînă aproape de restaurantul japonez în care s-a consumat prima mea experienţă culinară niponă. Trebuia să încerc iarăşi, aşa că mi-am comandat sushi. L-am vomitat puţin mai tîrziu în toaletă, m-am întors la masă şi am băut paharul de vin pînă la fund.

Banca de lîngă cinematograful unde văzusem filmul *Viaţa peştilor* era ocupată. O femeie alăpta, nu era deranjată de privirile trecătorilor. Puţin mai în faţă, tot pe trotuar, un bărbat în scaun cu rotile. Am văzut că sînt împreună după ce o fetiţă i-a adus o ţigară şi bricheta, iar apoi s-a aşezat pe bancă. A început să răsfoiască o carte cu benzi desenate. Era un film franţuzesc acum, prost, am ieşit după 30 de minute. Erau tot acolo. Fetiţa probabil îşi pierduse răbdarea pentru că tot alerga în jurul băncii. Am ajuns în micul studio puţin înainte de miezul nopţii. Luminile de la Odéon erau stinse. Bărbatul din scaunul cu rotile mă obseda. Mă tot gîndeam la el. Cîteva zile vreau să nu mă ocup de scenariu, Pierre a

înţeles şi mi-a promis că n-o să mă deranjeze. Am dormit, am mîncat şi am citit. Ieşeam doar seara. În cea de-a treia zi am făcut cunoştinţă cu fata vecinilor. M-a rugat s-o ajut să ridice motocicleta. Căzuse chiar în faţa blocului. Nu se lovise, dar era speriată. Am dat din cap cînd mi-a mulţumit, şi mi-am văzut de drum. A strigat în urma mea, dar nu am mai stat să aud ce spune. I-am uitat numele imediat. Cîteva zile mai tîrziu m-a întrebat dacă mi se pare normal ca o fată să strige şi să se ţină după un băiat ca un scai. Are 18 ani, tocmai s-a despărţit de prietenul ei, urăşte motocicletele acum, şi vrea să-şi pună capăt zilelor. Mai cochetează puţin cu viaţa asta grea.

— Tot ca o coadă de veveriţă legată de un tren te ţii după mine. Ştii cine e Che Guevara ?, o întreb.

— Un bărbat adevărat, nu o puţă bleaga care la prima discuţie serioasă dispare.

Evident că nu are habar cine e criminalul de pe tricou, şi cască ochii mari cînd îi spun ce grozăvii a făcut individul acela adulat de tinerii de vîrsta ei.

— Bleah, toţi sînt la fel atunci.

Yvonne vrea să vadă lumea. Nu dă la facultate încă. O tentează America Latină, doar că părinţii ei nu o lasă să plece singură.

— Un an, atît. Şi apoi fac şi şcoală, le-a spus, dar fără nici un rezultat. O să plec de capul meu. Doar ce reuşesc să strîng nişte bani.

Mă oboseşte vorbăria ei, nu-mi mai aduc aminte cum eram la 18 ani. M-ar fi bucurat poate să ştiu că o fată frumoasă turuie lîngă mine, dar acum voiam să mă lase în pace. Iar problema banilor nu era numai a ei. Rămăsesem cu puţin peste două mii de euro. Luasem un avans de o mie de la Pierre, e un impuls pentru a te face să te pui pe treabă, îmi spusese, după ce am acceptat să vin la Paris.

A doua zi m-am trezit devreme. Camera mă sufoca, aşa că am ieşit şi am făcut traseul zilei pe banca de lîngă teatru. Jardin de Luxembourg, o zi întreagă de stat pe iarbă şi citit, am scris pe foaie. Două *crêpes* cu şuncă ar trebui să-mi ajungă. M-a

urmărit pînă la intrare, apoi a cotit-o brusc şi mi-a apărut în faţă.

— Şi eu vin des aici, îmi dă aşa o stare de bine verdele ăsta. Şi eu pot să stau să citesc. Promit să nu te deranjez.

E serioasă, se aşază la un metru de mine şi scoate o carte. Trag cu ochiul, e ultimul Houellebecq. *Harta şi teritoriul*. Ce înţelege oare o fetişcană din nesuferitul ăsta care a reuşit să enerveze aşa multă lume după ce a luat premiul Goncourt?

Se foieşte cu cartea în mînă, dă pagina plictisită, apoi deschide tableta şi îmi dă să citesc. Pufneşte din cînd în cînd, ce greţos. Şi am fost colege de bancă. Cîte like-uri are acu', hmm.

Un act de curaj făcut de o adolescentă de 18 ani a impresionat internetul şi a transformat clipul postat de aceasta pe YouTube în viral. Tînăra îşi povesteşte viaţa, încercarea de sinucidere şi drumul spre fericire.

Clipul a fost vizionat de peste jumătate de milion de oameni din ianuarie pînă acum, a strîns 7.000 de *like*-uri şi sute de comentarii. Mai mulţi dintre cei care au lăsat un mesaj spun că se gîndeau să-şi ia viaţa, dar iniţiativa Isabellei i-a salvat.

„Bună tuturor. Mă numesc Isabelle. Am 18 ani. Am fost diagnosticată cu depresie. Recent, am vrut ca totul să se termine. Am vrut să renunţ. Mă săturasem să fiu abuzată şi jignită, tot timpul, în fiecare zi. Aşa că am încercat să mă sinucid. Însă în curînd am aflat că acesta nu este răspunsul. După spitalizări repetate şi schimbări de tratament, încep să simt că trăiesc din nou. Vă rog să distribuiţi acest video în speranţa că cineva ca mine îl va vedea şi va simţi că e mai puţin singur."

— E vedetă.

Mi-a smuls tableta înainte să apuc să termin. A pus-o înapoi în geantă şi a deschis din nou cartea.

Primul gînd a fost să mă întorc în România. Mă uitam la fata asta tînără care nu-şi găseşte locul la 18 ani. Locul pe care nu ţi-l găseşti la nici o vîrstă, acel acasă care nu e niciodată acasă orice ai face. Îi

urmăream ochii cum i se plimbă pe paginile scrise mărunt, jocul nervos cu o şuviţă pe care o tot învîrtea în jurul degetelor, ce comune sînt astfel de ticuri. Partea dreaptă a capului începe să mă doară iarăşi. Din ce în ce mai tare durerea scrijeleşte timpanul drept. Încerc să mă concentrez la jocul mîinii ei.

O coadă de veveriţă, ba nu, de vulpe, e ataşată la un tren. Care pleacă din România, străbate Ungaria şi ajunge în Austria. După o pauză de cîteva luni ia drumul Franţei. Între drumurile mari există drumuri mici, pe care le-am străbătut atîrnat de o firească dorinţă de viaţă, un impuls că poate o dată şi o dată o să fie bine. Îmi strîng şuviţa în palmă. Se termină povestea, acul pickup-ului zgîrie cartonul. Se opreşte brusc, părul îl simt deja cald. De ce o tînără de 18 ani vrea să se sinucidă ? De ce un bărbat de 34 de ani vrea să nu fie găsit pe un munte ? De ce un alt bărbat de aproape 60 de ani citeşte scrisori de la un alt bărbat de aproape 90 de ani care îi e şi tată. Au în comun toţi înfăşuratul părului pe deget?

Au trecut două zile pînă cînd Yvonne a rupt tăcerea. A bătut la uşă, mai s-o spargă, şi mi-a adus un croissant cu unt.

— Cafeaua o dai tu.

Se plimbă în cei 20 de metri pătraţi şi cît timp aştept să termine espresorul, ia din rafturi două cărţi. Scoate din nou tableta.

— L-au gasit pe un tip îngheţat pe munte. Schior. Ce tare, să mori îngheţat. Cică e cea mai tare moarte *ever*. Te ia o căldura, îţi aduci aminte de lucrurile frumoase din viaţă, hmmm, la mine ar fi simplu că sînt puţine, şi apoi visezi. Aşa scriu cercetătorii. Aşa vreau să mor şi eu. N-am chef să mor în pat sau la spital. Poate înecată, ce chestie. Tu schiezi ?

I-am smuls tableta din mînă. Mi-a căzut în timp ce citeam. Menghina îşi face datoria iar. Sînt culcat în zăpadă, simt fulgii cum mi se preling pe fruntea fierbinte şi îmi intră în ochi. Îmi scot cagula să pot respira mai bine, dar zăpada îşi face loc şi ajunge în gură. Am buzele fierbinţi, ştiu, sînt peştişorii pe care i-am regăsit. S-au întors şi acum îşi fac de cap. Cum

se spune „mendre” în franceză ? Da, fac ce vor ei adică. Nu *merde*, mendre. O lună în Franţa şi apoi o nebunie în România?

Am găsit un bileţel dimineaţă.

„Îmi place să vorbesc cu tine. Îmi place să mă aud pe mine. Nu prea spui tu multe cuvinte, ai misterul ăsta de nu ştiu cum să-i spun, poate nici franceză nu ştii prea bine. Mie îmi convine. Mă înţelegi dacă vreau o cafea, iar dacă nu mai spunem nimic, scot tableta. Tu citeşti, nu mă deranjează. Oamenii vorbesc deja, ne văd. Ce caut eu cu un străin pripăşit, aciuat – am căutat în dicţionar. Noi nu ne iubim, nu? Yvonne.”

Am rămas în casă pînă seara tîrziu. Am avut febră, iar durerea de cap nu vrea să se mute. Stă acolo în partea dreaptă, nu dă semne că ar şti să facă christiane, am zîmbit la gîndul ăsta frumos. Se duce de rîpă totul, dacă a fost ceva ce ar fi putut fi. Ce s-a întâmplat în acea sală de cinema de la Châtellet – Les Halles, acolo unde după 11 seara îmi spuneai că nu e bine să rămînem pentru că e plină zona de magrebieni gata să bage cuţitul în tine? Fac ceva pe islamul lor, noroc că nu înţeleg româna, deşi islam sună la fel şi în franceză.

Decretam fără echivoc că e cea mai stupidă religie, cum să obligi o femeie să poarte o pînză pe faţă? Haide, Herman, să ne uităm la film. Tăceam, şi apoi, la un pahar cu vin vorbeam despre noi.

E a doua seară în care mergem să mîncăm la restaurantul de lîngă hotel Beaugrenelle. E aproape de podul care duce spre Casa Radio, spre Rue Avenue Kennedy. E şi un Monoprix, chiar la colţul de lîngă metrou. M-am obişnuit să-mi fac cumpărăturile acolo. Între hotel şi restaurant, chiar în faţa unei spălătorii automate, pe gura de canal de pe trotuar e din nou bărbatul acela care cîntă la muzicuţă. *Fantaisie impromptu*. Ies aburi din jurul lui. Are un rucsac gri pe care îşi sprijină capul. Am ales iarăşi terasa, e încălzită cu instalaţii cu gaz, şi e aproape plină deşi sînt cîteva grade peste zero. Masa

de lîngă geam, de unde un acvariu imens ne arată viaţa peştilor, e liberă.

— E un film chilian, *Viaţa peştilor*, ar trebui să-l vezi. E aşa frumos, ce-am mai plîns la filmul ăla. Îmi spunea că nu se cade, adică nu e frumos, mi-a zis, cînd am întrebat-o ce înseamnă să te smiorcăi, adică să plîngi, e doar un film. Îmi venea să arunc cu casca de motocicletă în sală şi să-l las acolo. Un prost, puşti, oricum nu era de mine.

Yvonne mă ciupeşte de mînă şi îmi arată un peşte care îşi lipise buzele de geam. Era negru cu roşu, ca o ţigară aprinsă în beznă, poate puţin mai gros.

— Vrea să vorbească cu tine.

— Priveşte atent la masa din diagonală. Ea îşi dă părul pe spate la fiecare trei secunde, se uită în jos să îşi mascheze sînii, el dă indiferent din mîna dreaptă atunci cînd îi explică ultimele evoluţii ale monedei unice. Euro, cum i se zice. Pe ea n-o interesează, pe el nu-l interesează ce crede ea. Pînă şi noi, peştii, avem ceva de spus. E o seară eşuată, vor face sex chinuit, vor stinge lumina. Muah, muah, e semnul nostru că vrem intimitate fără ca o grămadă de cretini să se holbeze la noi în acvariu, voi nu înţelegeţi, şi apoi vor dormi gîndindu-se fiecare la ce vor face în ziua următoare. Tipic. Mută-ţi privirea mai la stînga, da, la femeia cu văl, care soarbe din supa făcută din nişte rude de-ale mele, nu îşi ridică ochii din farfurie şi vezi, vezi, nu vorbeşte. Cei doi masculi îi urmăresc mişcările şi aşteaptă să se termine totul. Soţul şi cumnatul, adică stîlpii viitoarei familii ce tocmai porneşte în căutarea lui Alah, *mon Dieu*, nici El nu mai e cum era pe vremuri.

— Au lămurit disputa legată de burqa ?

— N-a fost nici o dispută legată de burqa.

— Oare ea e îndrăgostită de el ?

Yvonne a pus întrebarea. Peştele îşi mută plictisit ochii de la noi.

Nu răspund, iar puţin mai tîrziu, întins în pat, mă gîndesc dacă nu sînt cam nepoliticos cu ea. Nici la această întrebare nu găsesc răspuns. Caut pe internet informaţii despre schiorul care a fost găsit îngheţat.

L-au transportat cu elicopterul de pe Hintertux, e un gheţar periculos, îmi aduc aminte de el, iar site-urile de ştiri din Austria scriu că, din primele informaţii, ar fi vorba de un scriitor cunoscut din Viena. E şi o poză, prost făcută, la coborîrea din elicopter a echipajului. Intru pe un site local al unei televiziuni din Salzburg, Orf 3, şi desigur ştirea zilei e despre cum muntele nu iartă. Nu e patimă, nimeni nu acuză pe nimeni, sînt în platoul *talk-show*-ului invitaţi salvamontistul care l-a găsit pe Hermann Bormann pe munte, născut în Steyr, Austria superioară, în 1964, un medic psihiatru şi un fost campion la proba de coborîre din partea Austriei la campionatele din anii 2000. Deşi tabloidele insistă pe sinuciderea cauzată de o boală fără leac, o durere continuă de cap, invitaţii acestei televiziuni analizează atent şi cu argumente cauzele care au dus la deces. Nici un cuvînt despre sinucidere.

Am început să caut articole despre el, interviuri pe care le-a dat de-a lungul timpului. Mi-a atras atenţia un material amplu publicat în *Salzburger Nachrichten* în urmă cu aproape un an. Ziua în care a fost intervievat scriitorul e aceeaşi cu ziua în care am fost eu găsit pe munte. Spunea acolo că are insomnii puternice cauzate, crede el, de o şedere de trei nopţi într-o casă din Semmering. Ajunsese acolo la recomandarea unui prieten şi în cele patru zile chiar s-a simţit bine. A mers să schieze prin locuri cu zăpadă virgină, a început să lucreze la un nou roman, o dorinţă pe care a simţit-o de nestăpînit chiar din prima seara cînd şi-a cerut scuze celor prezenţi la masă şi s-a retras în camera de la etaj. La întoarcerea spre Viena, chiar în apropiere de casă, i s-a făcut brusc rău. A tras pe dreapta pe autoband şi, la insistenţele ziaristului care îi lua interviul, da, a spus că a avut halucinaţii în acel moment. E greu de spus cît a durat, o jumătate de oră, două ore, oricum, cînd şi-a revenit era deja seară, iar zăpada acoperise maşina în întregime. Ningea într-una, îşi aminteşte, şi parcă intrasem într-o hrubă ce mă proteja. Îmi plăcea să ştiu că sînt acoperit de zăpadă. Ca un iglu. Cînd

mi-am revenit şi am ajuns acasă, spunea H.B., am căutat informaţii despre un personaj abominabil. Avem un nume comun, atît. Bormann. A devenit însă o obsesie din acel moment şi mi s-a dus dracului somnul.

Mă dor ochii iar durerea de cap se apropie. Urmează încă o noapte cu biciul pe partea dreaptă? Îmi pocneşte tîmpla dreaptă, am febră şi cred că delirez. Visez. Sînt fără picioare, vorbesc cu o păpuşă din cîlţi îmbrăcată în costum de schi pe care o cheamă, se recomandă hohotind, Oscar.

Am praf pe faţă. Şi mîinile îmi sînt murdare şi mă dor. Am strîns prea mult periile astea. Ar trebui să le schimb sau mai bine să schimb cu totul modul de deplasare. Să împing cu altceva. Dar cu periile m-am obişnuit. E comod, deşi după ce merg mult obosesc. Sînt Tarzan, tu eşti Jane. Şi mă bat cu peria în piept. Parcă mi s-au lipit de mîini. Cînd mă lovesc în piept simt părul aspru. Îmi intră prin tricou, pulover sau cămaşă. Tot timpul cînd mă enervez mă bat cu peria în piept. Şi cînd eram mic şi stăteam pe nisip la mare. Voiam să merg spre apă, dar nu puteam înainta. Rulmenţii se blocau în nisip. Şi începeam să urlu. Nu mă băgau în seamă. Cînd aveau ei chef, mă trăgeau spre apă. Dar rîdeau de mine cum înfigeam periile în nisip şi încercam să înaintez. Şi cum nu reuşeam, începeam să mă bat cu periile în piept. Şi ei strigau, Herman, Tarzan, Tarzan, Herman. Şi cînd mi se înroşea pieptul veneau lîngă mine şi-mi spuneau: Herman, hai în apă, gata. Şi eu, cînd au murit, tot aşa le-am strigat: Hai şi voi, în pămînt. Pămînt, părinţi, părinţi, pămînt.

Le miros picioarele. Le simt sudoarea cum curge pe mine. Şe sterg de transpiraţie. Şi miroase aşa urît. Şi cînd stăteam sub scara blocului şi aşteptam, simţeam toate mirosurile. Ghiceam cine intră în bloc după miros. Ştiam cînd sînt femeile la ciclu, atît de bine stăpînesc simţul ăsta. Cînd m-au prins odată cum îmi miros sperma, au strigat la mine: Herman, Herman, ce-ai făcut? Mă masturbasem şi aveam sexul umed. Puteam să mi-l miros. Şi cînd am călcat

cu rulmenţii plasa în care se aflau ouă, unul era stricat. Am făcut-o chiseliţă. M-a urmărit mult timp mirosul de ouă clocite. Şi strigătul, ce-ai făcut nenorocitule, ologule, cu ouăle mele? Era o vecină mai în vîrstă şi eu am vrut să mă dau mare la băieţii din bloc. Şi am trecut cu rulmenţii peste plasă. M-a prins de păr şi a tras. Avea vlagă baba. Mi-a luat chica în mînă, eu m-am smuls şi ea a rămas cu un smoc de păr. Am urlat de durere. Am vrut să ies afară din bloc, dar m-am lovit de uşă. Am spart şi geamul de la uşă cu peria. M-am tăiat. Era sînge peste tot. Şi s-au speriat toţi. Cînd m-au luat în casă, tremuram şi plîngeam. M-au bătut rău. Le era foarte uşor să-mi dea palme peste cap. Le era la îndemînă, ca atunci cînd baţi un cîine. Că nu eram mai înalt decît un cîine. De la apropierea asta de pămînt am rămas cu apetitul pentru mirosuri. Să le caut, să le cunosc. De cîte ori nu mi-am băgat nasul în vasul de gunoi. Închideam ochii şi încercam să ghicesc ce e în el. Scriam apoi pe o foaie de hîrtie şi verificam. Îmi ieşea de fiecare dată. Pînă la ultima rămăşiţă. Am încercat o dată şi la melcul de gunoi, cum se numea. Vasul mare de fier în care ne aruncam toţi gunoaiele. M-am tras lîngă el şi am început să scriu. Am umplut o pagină şi jumătate. Cînd am vrut să verific, m-am prins cu mîinile de suporţii de fier, cei de care se prind maşinile de gunoi cînd ridică containerul, dar am căzut în el şi n-am putut să mai ies. Am ghicit însă cam tot ce era acolo. Cîteva zile am avut în haine şi în nas mirosurile acelea. Începusem să intuiesc şi cum vor mirosi mîncărurile care se găteau la noi pe scară. La înălţimea mea, ajung fix la gaura cheii. Cînd coboram scările, am reuşit performanţa asta după multe lovituri şi jolituri, mă foloseam tot de perii. Le puneam pe treapta din faţă, împingeam în mîini, mă ridicam şi mă aşezam pe treapta următoare. Mă mai opream din cînd în cînd în faţa unei uşi, cel mai des la etajul 1, noi stăteam la doi, acolo locuia o profesoară de biologie. Avea cred vreo 40 de ani, dar emana atîta sexualitate încît deseori mi-o închipuiam transpirată deasupra mea.

— Sînt ateu, Oscar. Ce să hulesc, pe cine să blestem? Încerc să mă simt confortabil în situaţia asta.

Se uita în ochii mei, dar nu se putea abţine să nu-şi arunce privirea mai jos. El stătea pe un scaun, o păpuşă îmbrăcată în costum de schi, eu pe un fotoliu făcut pe comandă. Între noi o măsuţă pe care se aflau scrumiera, sticla de vin şi paharele.

— Herman, ştiu că ţi-e greu. Dar poate puţină credinţă nu strică. Poate că ţi-ar face suferinţa suportabilă. Eşti un om tare, ştiu, ce nu te omoară te întăreşte, dar ce-ai de pierdut dacă din cînd în cînd te rogi.

— Pe mine. Pe mine mă pierd.

I-am făcut hatîrul o dată, am mers împreună într-o biserică. Intram a doua sau a treia oară. M-au tîrît prima oară acolo, la o liturghie. Era foarte multă lume, m-au pierdut prin mulţime, cînd a început popa să împartă apa sfinţită s-au năpustit ca vitele. Aproape că m-au călcat în picioare. Încercam să mă feresc, mă agăţam de mîinile lor, căutam să mă retrag într-un colţ. Am reuşit cu greu să mă trag într-o strană. Scăpasem ieftin, cu un ochi vînăt şi o julitură pe obraz. Şi am privit de-acolo spectacolul grotesc. Fufe cu fuste strîmte, dar cu batic pe cap, babe înfofolite, neni costumaţi, toţi se îmbulzeau să primească sfinţenia din mîna preacuviosului. Cei care se întorceau victorioşi cu cîte o sticluţă erau priviţi pentru scurt timp cu ură de ceilalţi, apoi învălmăşeala se relua. Ferească sfîntu' să cuteze preotul să spună că gata, apa sfinţită s-a terminat, că ieşea prăpăd. Am văzut o păruiala din asta, dar afară, în curtea bisericii. Era de Florii sau de Paşti, nu mai ţin minte, şi s-au luat la bumbăcit. În fine, a dat părintele pînă la urmă apă vie la toţi enoriaşii, s-au împrăştiat care pe la casele lor, şi într-un final am ieşit şi eu de sub strană. M-am tîrît pînă spre uşă, m-am oprit şi m-am întors cu faţa spre altar. Am încercat timid să-mi fac cruce, m-am uitat la picturile de pe pereţi, cînd am auzit din stînga

altarului, cum stăteam eu: Ieşi afară, cerşetorule, nu vă mai săturaţi. După ce că împuţiţi zidurile sfintei biserici cu pişatu' vostru, acu intraţi şi în sfîntul lăcaş. Afară.

Ce bine e afară. De data asta nu m-a mai înjurat nimeni, chiar m-a ascultat preotul. I-am zis că nu vreau să mă spovedesc, după ce a încercat să-mi pună sutana în cap. Biserica era aproape goală. Îl vedeam cum stă cu capul în pămînt. Pentru cîteva minute am stat şi eu aşa, l-am ascultat pe preot cum mormăie ceva care se voia a fi o rugăciune. Apoi am ridicat privirea şi l-am văzut aplecat deasupra mea. Stăteam în genunchi în faţa lui, fără a sta de fapt în genunchi. Eram mai bine zis la înălţimea unui om care stă în genunchi, dar eu de fapt stăteam drept.

— Părinte, apreciez ce-mi spuneţi. Am stat de multe ori să mă gîndesc, să încerc să-mi reprezint acest ceva. N-am reuşit. De fiecare dată mă pierd în întrebări. Îmi închipui că e ceva mai presus decît noi toţi, dar aici mă blochez. Şi mă întreb imediat, dar dacă nu e.

Şi-a apropiat faţa de a mea. Nu cred că au trecut mai mult de trei ore de cînd i-a făcut unei femei sex oral. Nasul meu adulmecă mirosul de pizdă, i s-a impregnat în barbă. E ciudat amestecul ăsta de mirosuri de tămîie, ceară şi sex. Biserica începe să se umple încet, încet. Feţe cenuşii îşi iau locul în strane. Cei care au venit cîte doi, şuşotesc. Cei singuri se aşază şi se uită pe pereţi. M-a frapat întotdeauna sărăcia vestimentară a celor care vin la biserică. Prea puţini din cei care vin regulat, duminică de duminică, sînt oameni înstăriţi. Da, de Paşti vezi tot felul de fiţoşi. Mă uit la preot. E înflăcărat, vrea să termine cu mine, dar în acelaşi timp vrea să fie sigur că a adus oiţa rătăcită pe drumul cel bun. Eu ştiu că e ultima oară cînd mai calc într-o biserică, aşa că-l las să-şi facă numărul. Mă mulţumesc doar să dau din cap aprobator. Mă uit la Oscar, s-a ridicat din strana în care se aşezase iar locul îi fusese luat de un bătrîn care citea dintr-o

cărticică. Mîinile îi tremurau, iar cînd a dat pagina şi-a înmuiat degetul în salivă. Îmi place gestul.

Am reuşit să plecăm într-un final. Şi bine am făcut. Pentru că la cîteva zeci de minute s-a zguduit pămîntul. Tavanul s-a prăbuşit. Fata de lîngă mine, unde e, a fost primul gînd. Eram deja acasă. I-am zis lui Oscar că trebuie neapărat să ne urcăm înapoi în maşină şi să ne întoarcem. E doar o păpuşă îmbrăcată într-un costum de schi. Pe bulevard, luminat înainte, era beznă. Era o lume haotică. Se buluciseră în faţa grămezilor de moloz împiedicînd pompierii şi salvarea să-şi facă datoria. Era singura clădire cu bulină roşie de pe toată strada. Şi singura care se prăbuşise. Am coborît cu Oscar din maşină, el m-a avertizat să nu mă amestec în mulţime. Nu l-am ascultat, am început să împart pumni în stînga şi-n dreapta, mi-am făcut loc, am început să urlu. Starea de neputinţă mi se acutizase. Cu neputinţa mea mă învăţasem, dar acum o altă neputinţă îşi făcuse loc în mine. Voiam să măturdin faţa mea toată mulţimea aia de gură-cască, pompieri, jandarmi şi să intru sub moloz şi s-o caut. Am simţit mîini pe umăr, mă trăgeau în spate, m-am întors şi l-am văzut pe Oscar cum mă roagă din priviri să ieşim de-acolo. Ajutorul a venit însă din partea pompierilor care au izolat locul. Stăteam şi priveam foiala, oameni şi tărgi, îmi frămîntam mîinile, şi i-am simţit mirosul. Am văzut şi targa cum intră în maşina de salvare.

— Aveţi nevoie de îngrijiri?

O asistentă se apropie de mine, e grăbită, dar răspunsul meu scurt, nu, n-am nevoie, o trimite în treaba ei.

— Caut pe cineva, am urlat după ea, a fost adusă acum, e o fată tînără, din clădirea care s-a prăbuşit acum la cutremur. S-a oprit brusc, s-a întors spre mine.

— Ce-aveţi domnule, ce cutremur, vă simţiţi bine? A fost adusă o fată acum cu Salvarea, dar a fost lovită de o maşină. N-a fost nici un cutremur.

Simţeam cum se mişcă betonul în spate. Şi spitalul parcă se zguduia. Auzeam doar voci înfundate.

— E sub dărîmăturile astea. Uite-l, e un copil. Scoate-l cu grijă. Nu, sînt doi copii.

Tot ce-mi aduc aminte e aşternutul de pat şi mirosul înţepător de dezinfectant. Şi pe Oscar care stătea în patul de lîngă mine. El a scăpat nevătămat, eu am ajuns întîi într-un scaun cu rotile, iar apoi mi-am confecţionat acest cart, această placă multifuncţională cu care mă deplasez. El m-a ajutat s-o fac. Şi tot el mi-a găsit şi periile groase cu care împing. N-am ştiut să explic de ce prefer mijlocul ăsta de deplasare, căruciorului. Poate simţeam nevoia să fiu cît mai aproape de pămînt, să am contact direct cu el. În scaunul acela nu mă simţeam confortabil. Mult timp mi-am masat picioarele sau ce credeam eu că trebuie să fie picioarele. Mă dureau unghiile, voiam să le tai, dar nu le găseam. Multă vreme am ciopîrţit salteaua. Creşteam şi îmi imaginam cam pe unde ar trebui să fie degetele. Şi acolo înfigeam foarfeca. Mă mai tăiam, dar continuam să crestez pînza. Băgam degetul arătător sub ea şi cu mîna cu care ţineam foarfeca tăiam conturul unghiei. De multe ori tăişul muşca din pielea de pe deget. De multe ori Oscar venea în pat lîngă mine şi îşi punea picioarele în faţa mea. Atunci îi tăiam lui unghiile. Îi luam întîi piciorul stîng, apoi dreptul ca şi cum ar fi fost ale mele.

— Ce căutaţi aici? Aţi păţit ceva?

Un medic mă întreabă dacă am nevoie de ajutor.

S-a apropiat de mine, îşi ţine mîinile înfipte în buzunarele halatului. Sînt chiar în colţul holului. Mă invită în biroul lui, să stăm de vorbă.

— Miroase a cireşe aici. Îi spun cuvintele total absent.

— Cireşe? Ce miros puternic aveţi. Am fumat eu pipă, iar tutunul este cu aromă de cireşe. Dar asta dimineaţă şi între timp s-a aerisit.

— A venit o tînără mai devreme, a fost lovită de o maşină. Puteţi să-mi spuneţi ce face, cum se simte?

Doctorul îşi masează tîmplele. Are o faţă frumoasă, bine conturată. O gropiţă în bărbie şi ochii, deşi sînt obosiţi, au o culoare limpede, un negru limpede. Se uită în fişele de pe birou.

— Tania. Are 26 de ani. Mai multe fracturi, contuzii, e în stare destul de gravă. Nu puteţi s-o vedeţi acum, e la Terapie intensivă. Vă e rudă, o cunoaşteţi?

— Nu, nu mi-e rudă. Ne-am cunoscut mai devreme. Uitaţi-vă, mi-a lăsat şi o amintire pe cămaşă.

— Da, văd. Pata de vin are forma unei inimi, dar întoarsă cumva în piept. Seamănă cu o inimă în oglindă. Haideţi să vă arăt.

Se ridică, ia dintr-un dulap o inimă de plastic, colorată în roşu şi albastru, mi-am adus aminte imediat de la şcoală, auricule şi ventricule. O pune în dreptul oglinzii.

Într-adevăr, seamănă că două picături de apă cu pata de pe cămaşă.

— Unde aş putea să aştept pînă reuşesc să intru s-o văd?

— Ar fi mai bine să mergeţi acasă. Îmi lăsaţi numărul de telefon şi vă sun eu. E posibil să stea şi 24 de ore la terapie.

— N-aş vrea să merg acasă.

— Vă pot lăsa aici. Este doar cabinetul meu. Putem împărţi camera.

— Mulţumesc.

Nu e mare încăperea. Are două paturi, un dulap, un birou şi două scaune. Pe birou e aşezată o minge de baschet în miniatură. O poză înrămată, mai multe pixuri, un calculator şi o scrumieră.

— E fata mea în poză. Are patru ani. Pentru ea n-am plecat de-acasă, pentru ea încă n-am înnebunit.

Mă uit fix în ochii lui. Mă întreb ce-i lipseşte.

Urletul. N-o să-l uit niciodată. Era nefiresc, neuman. Nici măcar animalic. Era venit din alte lumi. A intrat prin mine, m-a tăiat, am simţit plămînii cum mi se strîng. Inima a început să bată cu putere şi

am transpirat instant. Am început să tremur. Am ieşit din camera de gardă.

Au trecut trei luni de-atunci. Mă duc în fiecare zi şi stau cu ea. La început urla cînd mă vedea, mă dădea afară. Am insistat şi după vreo două săptămîni am început să schimbăm primele cuvinte.

— M-am obişnuit greu. Nu vreau să te amăgesc. Făceam sport, jucam baschet şi dintr-o dată am scăzut cu vreo 50 de centimetri în înălţime. Nici măcar nu ştiam pe cine trebuie să învinuiesc. S-a prăbuşit plafonul, ne-a prins pe mine şi pe fratele meu sub el. Oscar, aşa îl cheamă, a avut noroc. Eu, nu. Cred că mi-a luat mai bine de un an să renunţ la a mă sinucide. Visam aproape în fiecare noapte cum ba iau un cuţit, ba mă arunc în faţa unei maşini, ba sar de pe bloc.

Îmi sprijin faţa în mîini. Sînt cu capul aşezat pe patul ei. E deja acasă. Mă ciufuleşte. Aşa cum mai face Oscar cîteodată.

— Cînd eram mai mică, mergeam des împreună cu o prietenă de-a mea să alergăm prin pădure. Am văzut într-o zi un bărbat într-un scaun cu rotile. Am trecut alergînd pe lîngă el. Stătea lîngă un copac, la marginea drumului, era pămîntul tare şi putuse să ajungă acolo. După vreo 15 minute de alergat, ne-am întors şi am trecut iarăşi pe lîngă el. Era tot acolo, stătea cu capul lăsat pe spate, ţinea o frunză în mînă şi se uita la coroana de crengi şi frunze. I-am zis prietenei mele că dacă va fi să ajung vreodată în situaţia asta o să mă sinucid. Că mi se pare înfiorător să rămîi fără picioare. Să nu poţi să alergi. Să ai nevoie de ajutor tot timpul. Am făcut chiar un fel de legămînt, şi ea a fost de acord, să ne ajutăm una pe alta să scăpăm de chin. Nu mai ştiu nimic de ea de 8 ani, de cînd am terminat liceul. Cred că nu mai e în ţară. Ţi-e mai comod cu placa asta ciudată, nu crezi că în scaun ai sta mai bine, ai fi mai înalt?

Mă uit la scaunul robotizat de lîngă patul ei. Un monstru cu două roţi mari. Plin de butoane.

— Am citit în ziar dimineaţă. Ai bătut recordul de vînzări. Toţi aşteaptă acum al doilea roman. Să confirmi.

— Mă piş pe ei. Nişte ulii. Nu vreau să confirm nimic. Nu, acum nu mai scriu nimic. N-am chef.

Am pipăit scaunul. Mi-am plimbat mîinile pe materialul moale. Îmi sună telefonul. Era doctorul de la urgenţe.

— Salut. Băi, l-am cunoscut ieri pe Hulea. A venit cu nevastă-sa la spital, are baba nişte complicaţii la inimă. Şi eram chiar în birou la Moshe, cardiologu'. Ne-am luat cu vorba şi cînd a aflat că te cunosc mai că nu m-a implorat să i te prezint. Zice că are aranjamente cu edituri mari de dincolo şi că trebuie neapărat să fii tradus. Ne-a invitat diseară la el acasă. Dă o mică petrecere.

Hulea. E directorul editurii unde am publicat eu cartea. Cred şi eu că vrea să mă cunoască. A scos o grămadă de bani de pe urma mea. Domnul tristeţe, l-am văzut de vreo cîteva ori la televizor. Nu cred că a zîmbit vreodată. Şi cu siguranţă n-a fost copil. S-a născut mare.

Vii şi cu Tania?

Îmi face semn că nu. A auzit toată discuţia.

— Nu, vin singur. Încă nu s-a refăcut.

Am reuşit, mi-a luat mult timp, să mă pot preface atunci cînd sînt oameni în jurul meu că totul e în regulă. Să nu mă uit la ei de jos şi să trec peste privirile mirate. Nici la cheful de la Hulea n-am avut mult de lucru la starea interioară. Acum sînt şi cunoscut. Chiar dacă sînt privit ciudat în continuare, admiraţia o văd acum. N-au ce face, trebuie să mă accepte.

— Vreau să mergi prin ţară, să ţii nişte cursuri de creative writing *cu studenţii de la Litere. Aranjez eu totul. Îţi ies şi bani serioşi. Promovăm şi cartea. Ştiu că nu e o practică românească, dar odata şi-odată trebuie să începem şi noi să dăm atenţie scriitorilor.*

Hulea stă lîngă mine, aşezat în cur pe covor.

— Păi da, pîinea o dai tu, circul eu. Ce mai apariţie. Piticul scriitor, vedeta incontestabilă, nu

scoate flăcări pe gură, nu jonglează cu bile de cauciuc şi nu ia palme peste cap. Dar îi învaţă pe studenţi să scrie.

De noi se apropie un bărbat de vreo 60 de ani. Hulea se ridică, dă mîna cu el şi mi-l prezintă.

— Herman, el e domnul Gheorghiu, patronul editurii.

O mînă moale mă strînge, un glas piţigăiat îşi spune numele. Nu mă simt în apele mele. Mi-am tras mîna dintr-a lui şi l-am rugat pe Hulea să îi spună şoferului să mă ducă acasă. L-am auzit în urma mea cum îi vorbea lui Gheorghiu de ciudăţeniile scriitorilor.

— Ce frumos se văd canalele după ploaie. Şi mirosul de frunze din copilărie e aici. Şi uite, Herman, nu e pic de mizerie pe jos. Mi-au crescut picioare. Păpuşa îmbrăcată în costum de schi a dispărut.

Îi trec mîna prin păr. Mă aplec, îmi înfund gura deschisă în părul ei. Îmi prinde mîinile, se întoarce spre mine. Are lacrimi în ochi.

Văd o fetiţă pe care o luase în braţe din scaunul cu rotile. Era tatăl ei. Au intrat în cinematograf, au lăsat scaunul la intrare, şi s-au aşezat la două rînduri de mine. N-am putut să-mi desprind privirea de profilul ei. Nici nu ştiu ce film am văzut. Mă tot uitam la ea şi vedeam cînd izbucnea în rîs. Apoi, după film, l-am văzut cum o aşază în scaun şi se îndreaptă spre parc.

— Ce repede şi de multe ori din greşeală ajungi pe lume, ce greu şi programat mori. Nu e suficient că mi-am exprimat clar dorinţa, că am semnat atîtea hîrtii, acum trebuie să aştept avizul comisiei. Şi, aici izbucneşte în rîs, mai dai şi o grămadă de bani.

— Asta e legea, Tania. Mulţi pot fi apoi acuzaţi că au comis o crimă.

— Crimă a comis cel care m-a lăsat fără picioare.

Trecuse un an de la acel accident. Şoferul, un demnitar băut. Încercase din răsputeri să muşamalizeze totul, dar cazul luase amploare.

Înainte de proces, s-a sinucis. Risca 10 ani de închisoare. În scrisoarea pe care a lăsat-o a mărturisit că nu poate să renunţe la viaţa luxoasă pe care o duce şi să stea fie şi un an după gratii. Nici urmă de părere de rău pentru accident.

Locuim într-o pensiune frumoasă, la 20 de km de Amsterdam. Saanzesanje se cheamă orăşelul. De fapt pensiunea e o căsuţă mică, iar Saanzesanje e un sătuc. Aici se fac celebrii saboţi şi caşcavalul de Olanda. Au trei mori de vînt şi e plin de turişti. Casa pe care am găsit-o e însă ferită de traseul lor. O dată la trei zile mergem în Amsterdam. Cu trenul vreo 30 de minute. În fiecare dimineaţă ne bem cafeaua pe malul unui pîrîu care trece chiar prin spatele căsuţei. N-ai crede că te afli la 20 de km de capitala păcatului. Dacă n-ar fi mulţimea de turişti, ai spune că eşti în mijlocul unei insule de verdeaţă şi linişte. Căsuţa e veche, dar dotată cu tot ce trebuie. Era de vînzare, dar l-am convins pe proprietar, de fapt proprietară, să amîne cu două, trei luni şi să ne-o închirieze. Doamna Haagen, o olandeză de vreo 55 de ani, trupeşă, roşie în obraji. Avea o fată cam de vîrsta Taniei, dependentă de droguri. Ne-a rugat să nu consumăm în casă aşa ceva. Dacă vreţi să fumaţi, e OK, dar fără droguri tari. Nici nu aveam de gînd. De fumat însă, da. Cumpăram din Amsterdam şi în fiecare seară fumam cîte o ţigară. Curios ce vorbăreţi deveneam atunci.

— I-am dorit moartea. De fapt, am vrut să păţească şi el la fel. Acum îmi pare rău că s-a sinucis. Şi asta pentru că aş fi vrut să-l văd în puşcărie. Pentru că o altă fată va păţi la fel din cauza ăstora ca el. Şi acum, el a făcut-o simplu, iar cea care se chinuie sînt tot eu.

— E greu să spui cum e mai bine. Amînările sînt şi pentru că te-ai putea răzgîndi. Ştiu, n-o s-o faci.

— Hai să mai fumăm. Şi fă dragoste cu mine.

Ne-am completat. Am refăcut un trup comun. Mă uit la Tania cum doarme. N-o să mai pot face dragoste cu cineva după ce-o să plece. După ce o să moară, hai Herman, fii realist, asta o să se întîmple.

Pentru asta aţi venit aici. E doar o lumînare care arde. Şi e linişte. În afară de respiraţia ei nu aud nimic. Sînt aşezat lîngă pat, cu picioarele sub mine. Mi-e aşa uşor să stau în poziţia asta. Faţa ei e la 20 de cm de mine. O mîngîi uşor pe păr, pe buze. Îmi ia mîna şi îşi bagă degetul arătător în gură. Îl suge uşor, zîmbeşte şi se întoarce cu faţa în sus. Mîna mea ajunge pe sînii ei. Se mîngîie uşor. O coboară şi o lasă să stea pe pîntec. Mîna nu-mi mai aparţine. E a ei. Îmi atinge încheietura şi mă trage uşor. A avut un orgasm şi apoi a început să plîngă. Mirosul acela, mirosul de pe degetul meu cu care s-a mîngîiat o să-mi rămînă întipărit pe veci.

— Nu pot să înţeleg. Cum adică, ai venit pînă aici că să mori? Păi la tine în ţară ce te opreşte?

— Familia, morala, legea. Tot. Am fost nevoită să rup cu tot ce-a fost şi să încep o viaţă nouă, scurtă ce e drept, că să pot să mor.

— Şi crezi că dacă îţi aprobă comisia, gata, ai rezolvat cu problemele?

— Consider că e dreptul meu să cer să mor civilizat. Nu vreau să sfîrşesc scriind un bilet. Vreau să arăt că omul trebuie să aibă şi această alegere. Sigur, poate o să mă întrebi de ce nu iau un pumn de medicamente, de ce nu sar de la etaj, deşi aici ar fi mai greu cu căsuţele astea, sau de ce nu-mi tai venele. Nu vreau. Insist să mor demn, într-un pat de spital. Trebuie să se poată.

Tania s-a dezlănţuit. Ne-am adunat în jurul ei. Stăm pe jos, se plimbă jointuri, iar ea vorbeşte. Despre demnitate, despre cum a luat decizia fără ca măcar o clipă să-i treacă prin minte că ar putea renunţa. E o sală destul de întunecată, la mezanin. Sînt mai multe rînduri de scaune şi o tribună. Mă aşez în ultimul rînd, cît mai aproape de uşă, dar destul de ferit încît să nu fiu văzut de cei care intră. Se adună în tăcere, cred că în 20 de minute în sală au apărut vreo 15 oameni. E un „auberge espagnole" de vîrste, sexe şi naţionalităţi. La tribună apare un bărbat de vreo 40 de ani. Salută plecînd capul şi scoate un caiet din care începe să citească:

– Injecţie letală?

— Prezent. Sînt vreo trei sau patru voci.

— Glonţ?

Se aude o singură voce, de bărbat, care spune prezent.

— Vene?

Aici cred că numărul celor care spun prezent e ceva mai mare, să tot fie vreo cinci sau şase.

— Săritură?

Bărbatul de la tribună face o pauză, se uită în sală, şi repetă întrebarea:

— Săritură? Da, se pare că aici încă ducem lipsă. Îmi pare rău, trebuie să găsim şi aici. Nu pot să organizez pînă nu apare şi săritura. Măcar una.

Dacă n-ar fi vorbit aşa serios, aş fi crezut că sînt într-un film sîrbesc. Ăştia au un umor morbid. Dar nu, totul e real şi se petrece sub ochii mei.

— Acum, chiar dacă o să repet, la fiecare întîlnire voi face asta, vreau să vă reamintesc că nu vă mai puteţi schimba opţiunea. Injecţia rămîne injecţie, nu poţi să treci la vene. Cred că data trecută am rămas la tine, Adam. Spuneai cum ai plecat din Varşovia acum trei luni.

Încerc să-i desluşesc chipul în semiîntunericul din sală. Cred că are în jur de 35 de ani. Se mişcă greu spre tribună, puţin încovoiat. Pare un bătrîn derutat care nu ştie încotro s-o mai apuce.

— Salut tuturor.

O engleză cu accent puternic. Parcă scuipă cuvintele.

— Mai precis acum două luni şi jumătate. Şi cred că mai am vreo şapte-opt luni de stat aici. Asta dacă aştept şi medicii au dreptate. Dar nu mai vreau să aştept. Am fost schior. Mai precis săritor cu schiurile. Nu există senzaţie mai frumoasă pe lume decît să pluteşti 200 de metri. E mai plăcut decît sexul, decît drogul. Acum nu mai pot să sar. Ce spun să sar, mi-e greu să şi merg. Am tuberculoză osoasă.

„Un fost membru SS, în vîrstă de 88 de ani, a fost condamnat marţi la închisoare pe viaţă pentru asasinarea a trei civili în Olanda, într-unul dintre

ultimele procese ale criminalilor de război din Germania. Crimele au fost comise în mod total arbitrar de către H.B., un membru SS de origine olandeză, a apreciat preşedintele tribunalului la 60 de ani de la comiterea faptelor. Fostul SS a afirmat că s-a supus ordinelor şi nu a considerat, în perioada respectivă, că a comis nişte crime, recunoscînd că în prezent vede lucrurile diferit."

Diferit pe dracu. Diferit de ce?

Visul, coşmarul continuă. Văd cohorte de oameni legaţi care se tîrîie în spatele unei cozi imense de veveriţă. La grămadă, creştini, musulmani, români, austrieci, ortodocşi, catolici, francezi, polonezi, evrei şi druizi, îşi caută adăpostul sub blana stufoasă. Sînt cîţiva în cărucioare, restul loveşte pămîntul cu nişte palete de lemn. Seamănă cu schiurile.

H.B. Olandezul din vis. H.B, austriacul mort pe munte. H.B, călăul lui Hitler.

M-am ridicat din pat în jurul prînzului. Cu teamă, mi-am pipăit picioarele.

Poate nici nu ştii prea bine franceză, dacă vrei te învăţ eu. Au trecut două zile fără să schimbăm vreun cuvînt. O aud pe Yvonne cînd ambalează motocicleta. Merge iarăşi pe două roţi. Poate nici germană nu ştiu prea bine. Rămîn printre oamenii de-aici care îmi sînt străini sau mă întorc printre străinii de-acasă. Toată după-amiază mă gîndesc că ar fi bine să merg pe malul Senei. Şi poate să mă abat la Sacré-Coeur. Să mai aud vorbind româneşte pe străduţa care urcă spre biserică. Nu mi-ar strica nişte tricouri.

M-am ales şi cu *Istoria politică a diavolului* a lui Daniel Defoe la pachet. O răsfoiesc pe o bancă, e un elogiu adus exilaţilor, celor fără căpătîi, veşnic pe drumuri. *Om bun, deschide-ne poarta*, un om bun „condamnat să vagabondeze fără un sălaş al lui, să n-aibă nici un teritoriu stabil unde să îi fie îngăduit să-şi odihnească tălpile picioarelor". Numai teritorii private, păzite bine, în care acest Satan al exilaţilor nu poate păşi.

Din nou în parc în ziua următoare. Atunci nu ne întrebam în ce direcţie să mergem, luam aleile la pas

şi le părăseam pe la ieşirea Cioran, aşa îi spuneam că se cheamă, deşi ştiam că nu mă crede. Mergeam apoi la bistroul unde au, repetam amîndoi de două sau trei ori, cel mai bun sos de muştar din lume. Mă întorc repede, nu vreau să văd acel loc, şi îmi continui plimbarea prin parc. Citesc din *Istoria politică a diavolului*. În viaţa reală e doar tragedie, în cărţi măcar mai găseşti ceva catharsis. Toţi arată la fel, bărbatul din faţa mea, cu muzicuţa mică lipită de buze este acelaşi cu cel de lîngă mansarda în care stau. Sînt sigur, mai ales că rucsacul gri îi e lipit de cap, pernă, loc de depozitat haine, casă. Ce ne opreşte oare să intrăm în vorbă cu cei pe care îi vedem că sînt mai năpăstuiţi, decît cu cei care au ceea ce îndeobşte considerăm a fi o viaţă demnă? O viaţă alintată de termene precise, de slujbă, plata ei, cămin, prieteni, familie. De excese care au fost, de nostalgia care va să fie, privitul în urmă şi acceptarea ce va să vina. Dacă pînă la urmă totul iese pe zero, cum îmi spunea demult un număr, nu mai ştiu cum o cheamă, cu mulţi ani în urmă, da, un număr, pînă la ea şi după ea, sînt toate numere. Mai trăieşte bătrînul acela singur care mi-a dăruit adăpost şi a avut grijă de mine cînd mi-a fost rău? Ne-am alinat reciproc în acele luni în care i-am fost mai mult decît un oaspete? Era inevitabil să plecăm care încotro, nu aveam istorii comune. Seamănă mult cu el bărbatul din faţa mea. Nu mă bagă în seamă, aş putea să stau ore să-l privesc şi nu mi-ar adresa nici un cuvînt. Şi-a epuizat cuvintele şi se bucură de tăceri, îl înconjoară şi îl protejează. Seara, în pat, am regretat că nu i-am zguduit tăcerea, că nu i-am provocat mirarea în priviri. Am încercat un dialog, dar fără răspunsuri e greu. Mi-a fost mai uşor în viaţă să întreb ce mai face, decît să întreb direct ce mai faci. Ce căutai pe munte singur, l-aş fi întrebat pe schiorul scriitor H.B., nu ştii că muntele nu iartă? Nu mai pot afla răspunsul.

Cînd am scris e-mail-ul nu mă gîndeam că o să răspundă altfel decît politicos. Cel mult să îşi ceară scuze şi să amîne întîlnirea pentru o dată viitoare

care desigur că nu va exista. Fosta soţie a lui Hermann Bormann, Ilde, acceptă să ne întîlnim. Locuieşte în Paris de doi ani. E de origine română, dar nu mai vorbeşte limba.

— Ultima oară l-am văzut acum un an şi jumătate, cred. Sau poate mai puţin. M-a vizitat la Paris, voia să ştie cum mă simt printre străini. Îşi căuta, rădăcinile a spus, mai degrabă părea măcinat de un fost aghiotant al lui Hitler. Aveau acelaşi nume, atît. Şi eu l-am purtat cît timp am fost căsătoriţi. I se născocise că între ei e o legătură de sînge. Eu ştiu că Bormann a murit imediat după război, nu avea cum să-i fie tată, dar el ţinea morţiş că nu e aşa şi îmi arată o poză cu individul ăsta, făcută în 1943. O ţinea lîngă poza pe care i-am făcut-o eu într-o excursie la Berlin în Babelplatz, în februarie 1989. Ştiu că era la o zi după ziua îndrăgostiţilor. Eram în luna de miere.

Cu o zi înainte, chiar de ziua îndrăgostiţilor, în orăşelul Bradford din Marea Britanie, musulmani furioşi incendiau *Versetele satanice* ale lui Salman, Satan, Rushdie. Scriitorul indian tocmai primise *fatwā*, condamnarea la moarte din partea ayatollahului Khomeini, un bătrîn decrepit aflat pe patul de moarte. Cît timp vor exista oameni care vor fi arşi, vor fi şi cărţi care vor fi arse. Bucuria de pe faţa tinerilor care habar n-aveau ce scrie autorul în cartea blestemată e bucuria primordială a sălbaticului care nu a ajuns civilizat pentru că nu cunoştea încă barbaria. Comedie şi religie, atunci cînd cele două vor putea dialoga, oamenii nu vor mai fi condamnaţi la moarte pentru ceea ce gîndesc, cărţile nu vor mai fi arse, închisorile nu vor mai fi populate de incomozi ai regimurilor, care susţin că nimeni nu deţine adevărul.

Am împlinit 36 de ani, iar Yvonne a adus două sticle de vin şi brînzeturi. I-am povestit că am fost la Sacré-Coeur şi a început să rîdă. Au vrut nişte ucrainieni să vîndă biserica. Îmi aduc aminte că am citit despre un escroc celebru, Ludvig şi nu mai ştiu cum, care a vîndut de două ori Turnul Eiffel între cele două războaie. A fost prins a doua oară şi deşi

reuşise să fugă în SUA, a murit la Alcatraz. Citise pe tableta de care nu se despărţea nici cînd mergea la baie că găsiseră doi arabi s-o cumpere şi s-o transforme în moschee. Îi prinsese poliţia pe escroci şi cu ocazia asta iarăşi se reluaseră discuţiile despre musulmanii din Franţa. Ea avusese mulţi colegi la liceu, magrebieni, dar doar cîţiva erau mai, îşi caută cuvintele, mai credincioşi. Habotnici, spun în română. *Fanatiques* sau mai bine spus *zélateurs*. Sărbătoream nu numai ziua mea, ci şi angajarea ei. Lucra seara într-un bar foarte aproape de noi. I-am promis că o să merg să beau cafeaua acolo. Dar e cam scump cred, îi spun.

— Mai au nevoie de personal. Şi chiar băiat.

Să lucrez iar într-un bar. De ce nu? Banii sînt pe terminate.

— Continuăm la bar, zice Yvonne, şi pot să şi vorbesc cu patronul.

În ziua în care am împlinit 36 de ani, am sărbătorit cu o fată care are jumătate din anii mei, am băut la un bar unde ar urma să servesc clienţi şi am cunoscut un bărbat, fratele patronului, care mi-a deschis un orizont uriaş. Ştiam ce vreau să fac cu viaţa mea.

Alain îmi face cu ochiul, e mai mare ca mine cu trei ani şi are un tic nervos. Îşi plimbă mîna prin păr la fiecare zece secunde.

Îl anunţ pe Pierre, regizorul, că nu pot să scriu scenariul. Trebuie să-i dau banii înapoi. Alain e în extaz. Mi-a citit povestirea din revista de literatură *Das Traum* din Salzburg şi acum îmi şuşoteşte la ureche poveşti pe care să le pun pe hîrtie.

— Nu ştiu eu să scriu, dar de povestit nu mă întrece nimeni. Îţi voi spune una care te va lăsa mască. Afiş. Dai lovitura cu ea. Dar nu aici, nu vreau să fac nici o dezvăluire aici.

Am făcut un ocol în drum spre studioul de lîngă Odéon şi am cumpărat mai multe sticle de vin. Ne-a urmărit cu privirea Feu, patronul. Yvonne, conştiincioasă şi cu mult tupeu, s-a oferit să aducă iarba. Îşi freca mîinile de mulţumire şi pentru prima oară nu a scos tableta să verifice dacă Beaujolais e

vin de anul ăsta sau mai vechi. E oricum mai ieftin. A vrut să-mi arate ceva, dar s-a răzgîndit. Lasă, altă dată. Tableta e aici şi articolul din *Le Figaro* nu fuge nicăieri.

Alain avea 15 ani şi viaţa întreagă în faţă cînd după o lună de stat în pădure a devenit alt om. Nu pentru oricine sînt experienţele la limită, spune sorbind vinul, dar o dată ce-ai trecut hopul, vezi lucrurile altfel.

Familia lui moştenise o căbănuţă în zona de schi Les Trois Vallées, la vreo 50 de km de Chamonix. Salivez numai la gîndul celor cîteva mii de km pătraţi de zăpadă virgină.

Era începutul lui februarie 1989 şi familia Benoit mergea acolo pentru două săptămîni. Excitaţi la culme, el şi fratele mai mare şi-au petrecut o zi întreagă să ungă schiurile cu ceară şi să dreagă „canioanele" de pe talpă. Erau de la nişte pietre sau buşteni îngheţaţi şi lăsaseră tot anul să treacă pînă să dea vria în ei şi să se apuce de pregătirile pentru marea aventură. Pentru prima oară vor sta două săptămîni în munţi. *Merg tot timpul pe stradă cu un telefon la ureche. Pentru că rîd într-una. Să nu creadă lumea că sînt nebun.*

M-a cucerit cu cuvintele astea, m-a deschis către el şi către poveştile lui. Ne-a apropiat şi experienţa comună din copilărie, acea boală cumplită care ne-a arătat faţa morţii.

— Tu ai văzut acel nor pufos şi peştişorii ăia coloraţi? Şi fata aia frumoasă a stat cu tine tot timpul? Avea şi ea o umflătură la mînă?

Mă strîmb cînd pun vin în pahare, o banală durere de cap le spun. Toată noaptea Yvonne nu a scos un cuvînt. Întindea doar ţigara rulată bine şi apoi se strîngea cu genunchii la piept pe fotoliu. Spre dimineaţă, cînd am deschis larg geamul, s-a cuibărit în pat. Cred că înainte să adoarmă a chicotit. Am învelit-o, m-am îmbrăcat şi i-am lăsat un bilet scris de mînă. Nu mai încercasem demult senzaţia stiloului pe hîrtie. Aplecat spre dreapta, zîmbesc şi îmi spun că am un scris frumos. E şi meritul stiloului, îl am de

la ea. Aliniate, cuvintele scrise spun foarte puţin. „Plec, nu mă mai întorc. Mergi în America de Sud, dacă asta îţi doreşti. Nu lăsa pe nimeni să-ţi umble în vise. Ia-le cu tine.” Semnat Herman. Ce H frumos. Nici în şcoala primară nu îl reuşeam aşa bine. Rîu, răţuşcă, rămurică. Şi de el sînt mîndru. De ochiul ca o plasă mică înfiptă într-un băţ de schi. M şi n curg, îl adăpostesc pe a, începutul. Şi sfîrşitul.

Începuse să rîdă de moarte devreme, la 15 ani nu-i uşor să-i pufneşti în faţă. Şi pînă în ziua de azi nu se oprise. Mai că obosise de atîta hlizeală, şi cărţile alea, lasă-le că îţi fac rău, fratele mai mare ştie. Doar el se ocupa de afacerea moştenită de la părinţi, el era cel care muncea şi tot el cel care avea dreptul să se supere, să urle, să dea ordine, să critice. Să nu mai rîd, întreabă Alain în ziua în care îşi serbează majoratul. Sînt om mare acum, pot să votez. După cîteva minute de tăcere izbucneşte iarăşi, iar dinţii frumoşi se opresc în mărul verzui. Îi plăcea tare mult să muşte din măr, era dovada că scăpase de boală. Boala care te face să mănînci pe burtă, ca o broască ţestoasă. Altfel ameţeşti.

Pe 14 februarie 1989, în timp ce scria prima lui scrisoare de dragoste, Alain continuă lupta cu moartea. A învins-o pînă acum, dar războiul nu s-a terminat. La etaj, acolo unde rîndurile pentru colega de liceu se poticneau, voia să spună prea multe în prea puţin timp, fumul a ajuns imediat. Lemnul a început să trosnească, iar minutele, cele cîteva pînă a ieşit afară, s-au scurs foarte repede. A ieşit din cabană cu ochii închişi, lovindu-se de balustradele de lemn. Cînd focul s-a potolit, ningea deja de două ore şi era dimineaţă. Ieşise soarele. Se lovise de grindă şi numai miracolul îl scoate viu de sub cenuşă. E îmbrăcat în costumul de schi, aşa a rămas după ziua în care a bătut „virgina” cu fratele mai mare. Care acum nu e lîngă el şi pe care îl strigă. În ziua aceea, cu buzunarele doldora de ciocolată şi biscuiţi săraţi, a coborît şi a urcat căutînd o cale să ajungă într-un loc cald. Nu avea să ştie ce înseamnă căldura unui pat timp de zece zile. Fusese deja declarat mort, la fel şi

părinţii lui. Fratele cel mare, sigur pe el, se pregătea să încaseze asigurările de viaţă şi să preia frîiele afacerii. Un bistro aşezat în buricul oraşului. Nu te-am văzut nicăieri, eram speriat, am pornit pe schiuri şi am ajuns la şosea. Nu a zis nimic atunci cînd i-a oferit explicaţia asta. Nu a întrebat nici de ce nu erau urme de schiuri lîngă cabană, ninsoarea stătuse cînd se luminase bine de ziuă, şi nici de ce maşina nu mai era acolo. Rîdea şi dădea din mîini, dădea din mîini şi rîdea. Nu a mai schimbat apoi multe vorbe cu fratele cel mare. Pe rînd, ani şi ani, lăsau să treacă multe minute pînă să scoată vreun cuvînt, comunicau doar strictul necesar. Tot strictul necesar a fost cel care l-a ajutat să supravieţuiască zece zile în mijlocul Alpilor, la peste două mii de metri. La minus 20 de grade noaptea, la puţin peste zero ziua. O aud pe Yvonne chicotind, apoi rîdem toţi trei.

Opt pachete de biscuiţi şi şapte ciocolate mari, pielea de focă din rucsacul pe care îl luase atunci cînd a coborît din cameră. Dacă ar fi ştiut, ar fi putut să îndese în el cîrnaţii uscaţi şi sticla de coniac de pe masa din hol. Luase doar o gură din ea, pe furiş, atunci cînd le spusese noapte bună părinţilor. Fratele cel mare avea dreptul la paharul lui. Era plin pe masă, se uitase la el cu jind. Bricheta Zippo şi ţigările, un pachet de Marlboro din care fuma pe ascuns, erau pline. 17 ţigări, din care în prima zi a fumat patru. Apoi s-a limitat la două în următoarea zi şi pînă le-a terminat a rămas la una. Mai avea un hanorac polar, fesul şi mănuşile. Putea să facă şi focul. Mai greu. Căra tot timpul după el la schi rucsacul, destul de greu, şi acum îi venea să rîdă de fratele cel mare care îl tachina cu carapacea aia din spate ce îl îngreuna la schi, lovea crengile copacilor sau se mai umfla la vînt puternic. Mă simt mai bine aşa, în siguranţă, spunea Alain, trăgînd cu forţă pielea de focă pe talpa schiurilor. Fratele cel mare nu mai era lîngă el, cabana arsă dispăruse, doar imensitatea brazilor îi stătea în faţă. Trebuia să urce iar, după coborîrea dificilă. Ieşirea spre şosea e în altă parte. Frigul amorţeşte întîi. Trebuie să urce să

prindă şi ultimele raze de soare, iar înainte să se întunece de tot să clădească cortul de zăpadă. Are noroc pentru că zăpada se adună în bulgări şi apoi în perete tare. La final are o formă ciudată, se gîndeşte la un diamant, la un hexacontetraedru. Bun, înseamnă că e tare. Căţelul e mofturos, nu mănîncă biscuiţi. Cu s final, sîsîit, prelung. Nu mai e mofturos acum, un pachet de biscuiţi e mîncat încet, ca să simtă tot gustul. Ce fac naufragiaţii fără apă, mor nu-i aşa? Zăpada pură e cea mai bună apă. O să bea apă multă, se uită în timpul ăsta la pantalonii de schi. Eticheta lor, la fel ca şi geaca de schi, spune că rezistă la minus 30 de grade. Fratele cel mare dă din cap şi mormăie, hai, măi, Alain, nu stăm noi la minus 30 de grade. Îşi făcuseră un iglu în dormitor pe care l-au umplut cu ciocolată şi biscuiţi. Mie îmi convine că nu mai dormi în pat, măcar nu te mai bîţîi toată noaptea. Fratele cel mare îi aruncă perna şi apoi se întoarce cu faţa la perete. Sforăie deja, Alain e oripilat de zgomot, şi de-aia preferă să se închidă în cort.

Lanterna rămăsese jos în hol, i-ar fi prins bine acum sub zăpadă. Să închidă ochii şi să doarmă, să nu se mai gîndească la părinţii lui care sînt cenuşă. Două extreme, un copil de 15 ani, foc şi îngheţ. Cît timp va sta oare în mijlocul zăpezilor? Cînd va găsi drumul spre casă? Lupule, tu crezi în Dumnezeu? Dacă da, atunci nu mai urla, că mi-e frică. Alerg mai repede ca tine ziua, pe schiuri, dar noaptea nu te văd şi nu am mirosul tău. Te aud doar cum aştepţi. Pîndeşti, vrei carne, sînge, pete de culoare pe albul ăsta năucitor. Dar aici nu sînt lupi, nu urlă nimeni. Urlă doar liniştea din jur. În poziţia fătului care aşteaptă intrarea în lume, adoarme într-un final. Îi lipsesc sforăitul fratelui cel mare, perna pe care o strîngea în braţe, căldura camerei.

Ce făceam eu la 15 ani? Mă obseda calmul însoţit de rîsetele povestitorului din faţa mea, mă gîndeam doar la ce-aş fi făcut în locul lui. Mă pusesem la adăpostul coşurilor de pe faţă în pielea lui Robinson Crusoe, aşezat comod în fotoliul de lîngă ficusul

mare din cameră, ronţăiam pîine prăjită şi îl căinam pe bietul naufragiat care nu reuşeşte decît după mulţi ani de stat pe insula blestemată să facă pîine. Acolo, pe insula din mijlocul oceanului era soare, avea cu ce să-şi procure hrană şi de bine de rău îşi înjghebase o locuinţă. Eu doar citeam păţaniile lui. Nu îl cunoşteam. Acum însă e altceva. Zăpada să-ţi fie şi adăpost şi sursă de apă şi mijloc de a găsi drumul spre alţi oameni. Doar în ea să te încrezi, în albul ei să speri şi în pulberea ei să-ţi laşi viaţa.

Era deja a zecea zi. Ştia după biscuţii pe care nu-i mai avea. Ciocolata se terminase înainte, îşi umplea burta cu zăpadă şi apoi încet, pentru că puterile nu-l mai ajutau, cobora pe schiuri. S-a aşezat într-o rînă în zăpadă, cu schiurile perpendicular pe coastă. Doar puţin, să se odihnească, şi apoi să-şi facă o nouă căsuţă. A fost luat pe sus. A vomitat imediat.

Cînd a zărit casa, a crezut că are halucinaţii. În scurt timp se întuneca.

Era cald şi bine, a reuşit să înghită cîteva linguri dintr-o supă şi a adormit buştean. Cînd s-a trezit, nu era nimeni în căbănuţă. Pe masă se aflau o cană cu lapte, o farfurie cu brînză şi o bucată de pîine. Le-a înfulecat imediat, dar apoi i s-a făcut rău. S-a tîrît înapoi în pat. Cineva cîntă la pian sau are halucinaţii? Cînd închide ochii vede doar alb. Îi deschide şi o siluetă îmbrăcată în alb îi întinde o cană cu supă. Îi atinge mîna, apoi soarbe încet din lichidul cald. Vrea s-o întrebe cine e, dar adoarme la loc. Cînd se trezeşte e seară, iar camera e luminată de o lampă cu gaz. Simte mirosul puternic, îl ştie din şcoală, cînd mai mulţi colegi care trăiau la periferia oraşului, în cartierul arăbesc, făcuseră păduchi.

Al Ain Kemal prezent, Al Ain Yussuf prezent. Al Ain Ben Oit, Al Ain Ben Oit. Mă cheamă Alain Benoit, dacă despre mine e vorba.

Doar gazul l-a scăpat de animalele mici care muşcau pînă la sînge din pielea capului. O barbarie, aşa i se păruse tratamentul aplicat. Să nu te mişti, o să rămîi cu dureri de cap toată viaţa. Capul e înfăşurat acum cu o boneţică albastră, legată strîns

sub maxilar. Întîi păduchi, apoi boala asta nemiloasă. Nu se mişcase vreo două ore, dar apoi a amorţit şi durerile de cap nu l-au mai părăsit. Poate adormise şi în somn s-a mişcat. Pe partea dreaptă, nu-i aşa? Parcă îţi înfige cineva un cuţit şi roteşte. Ochiul drept stă să iasă din orbită, îl ţii mai mult închis, dacă vrei să-l deschizi vezi umbre şi se rotesc imaginile. Peştii nu zboară, înoată. Prin zăpadă, da.

Să pună capul jos. Să fie mîngîiat, răsfăţat. Să nu agonizeze aşa devreme, toate la timpul lor. Au venit prea devreme sau prea tîrziu? Vîrtejul din frunte, limba de vacă a părului, sau vertijul aşezării în zăpada moale?

Se ia şuviţa de pe partea dreaptă, pentru dreptaci, sau şuviţa de pe partea stîngă pentru stîngaci. Se iau amintirile din lobul drept, pentru dreptaci, sau amintirile din lobul stîng pentru stîngaci. Pentru cei care nu au amintiri, se iau dorinţele din partea dreaptă pentru dreptaci, şi dorinţele din partea stîngă pentru stîngaci. Partea dreaptă e însă cea care doare. Partea dreaptă a capului. De ce oare? Nu, de ce doare? Doare pentru că dorinţa de ea e mai puternică decît partea dreaptă sau stînga a capului?

Un profesor de la Universitatea Harvard, care credea că toate lucrurile în viaţă au o explicaţie ştiinţifică, a povestit ce fel de experienţe a trăit cît timp a fost în moarte clinică şi cum şi-a schimbat complet concepţiile.

Doctorul E.A., care timp de 15 ani a fost profesor neurochirurg la Harvard, s-a îmbolnăvit de o formă foarte gravă de meningită în 2008 şi timp de zece zile a fost în moarte clinică.

Cu ajutorul medicilor de la spitalul din Virginia, SUA, a reuşit să îşi revină.

Un an mai tîrziu, E.A. a hotărît să scrie o carte în care povesteşte ce fel de experienţe a avut în acele zece zile, cît timp a fost în moarte clinică.

„A fost ca o adevărată odisee. Am ajuns într-un loc în care erau peste tot în jurul meu peştişori coloraţi şi nori pufoşi, iar pe fundal răsuna un cîntec care îmi oferea o stare de relaxare şi de bucurie. La

un moment dat am fost întîmpinat de o fată tînără, frumoasă şi cu ochi albaştri, care a stat alături de mine în tot acest timp", mărturiseşte doctorul.

Bărbatul spune că, fiind neurochirurg, credea că toate lucrurile care ni se întîmplă în viaţă au o explicaţie ştiinţifică şi că cei care susţineau că au avut experienţe la limita dintre viaţă şi moarte exagerează.

Totuşi, trăirile pe care le-a avut în acele zece zile l-au schimbat complet şi l-au făcut chiar să creadă că există viaţă după moarte.

„Ştiu că descrierea mea pare desprinsă dintr-un film de la Hollywood, însă vreau să le spun persoanelor sceptice că ceea ce trăiam era real şi nu o simplă fantezie. Această experienţă m-a apropiat de Dumnezeu şi m-a făcut să înţeleg că ne iubeşte pe toţi necondiţionat", încheie E.A..

Şi nu a rămas cu dureri de cap?, întrebăm amîndoi în acelaşi timp, după ce termin de citit cu voce tare articolul din *Le Figaro*.

Pînă spre seară, căbănuţa s-a umplut. Îi zăresc pe Gyorg şi pe domnul Be cum îşi înfăşoară părul pe degetul arătător de la mîna dreaptă. E aceeaşi mişcare şi s-au sincronizat. Se aude *Fantaisie Impromptu*, la pian de data asta. La etaj, Alain le vorbeşte părinţilor săi despre fata frumoasă care a stat lîngă el şi i-a adus supă după ce a fost găsit pe munte. Un bătrîn cu un craniu în mîna dreaptă murmură încet cuvinte doar de el ştiute în bucătărie. E într-un scaun cu rotile. În faţa lui e aşezată o pereche de schiuri din lemn. Un copil îşi trece picioarele încălţate în bocanci pe sub curelele de stofă. Gesturile sînt mecanice. E atît de concentrat încît nu aude, nu vede şi nu simte nimic.

Sfîrşit

Cuprins

Capitolul 1 (Zăpezile lui Herman)
Sfîrşitul lui Herman
Capitolul 2 (Fantaisie impromptu)
Capitolul 3 (Zăpezi)
Capitolul 4 (Jurnal și fantezii)
Iartă-mă
Tatăl lui Gyorg (Jurnalul mincinos)
Capitolul 5 (Partea dreaptă a capului)

Table of Contents

Capitolul 1 (Zăpezile lui Herman) 8
Sfîrşitul lui Herman 35
Capitolul 2 (Fantaisie impromptu) 64
Capitolul 3 (Zăpezi) 82
Capitolul 4 (Jurnal şi fantezii) 90
Iartă-mă 91
Tatăl lui Gyorg (Jurnalul mincinos) 92
Capitolul 5 (Partea dreaptă a capului) 101